Sv. KATARINA SIJENSKA

CRKVENA NAUČITELJICA

MOLITVE I VAPAJI TROJSTVENOME BIĆU

(SVE MOLITVE Sv. KATARINE)

SYMPOSION

Sv. Katarina Sijenska:

MOLITVE I VAPAJI TROJSTVENOME BIĆU

(Sve molitve sv. Katarine Sijenske, crkvene naučiteljice)

SYMPOSION

BIBLIOTEKA ASKETSKO-MISTIČNIH DJELA

KNJIGA LXXV

Urednik:
S. MARIJA OD PRESV. SRCA
(Anka Petričević)

CIP-Katalogizacija u publikaciji
Sveučilišna knjižnica u Splitu

UDK 248.14

CATHARINA Senensis, sancta

Molitve i vapaji Trojstvenome biću : (sve molitve sv. Katarine Sijenske) / sv. Katarina Sijenska ; <s talijanskog preveli N. Emanuel Kisić, Jozo Marendić>. - Split : Samostan sv. Klare, 1999. - 168 str. : ilustr. ; 21 cm. - (Symposion: biblioteka asketsko-mističnih djela ; knj. 75)

Prijevod djela: Tutte le preghiere di S. Caterina da Siena dottore della Chiesa. - Str. 159-162: Žrtva pomirnica za Crkvu i Svijet / Marija od Presvetog Srca. - Bibliografske bilješke uz tekst.

ISBN 953-6261-40-5

ISBN 953-6261-40-5

SV. KATARINA SIJENSKA
CRKVENA NAUČITELJICA

MOLITVE I VAPAJI TROJSTVENOME BIĆU

(SVE MOLITVE SV. KATARINE SIJENSKE)

SYMPOSION
Split, 1999.

Naslov izvornika:

TUTTE LE PREGHIERE DI S. CATERINA DA SIENA
DOTTORE DELLA CHIESA

ed. E.L.E.V. Roma 1971. - Via Pompeo Magno 21

S talijanskog preveli:

Prof. N. Emanuel Kisić, O.P. (Korčula, 1966.) i
Mons. Jozo Marendić, kanonik Prvostolnog Kaptola
(Split, 1998.)

Lektor i korektor:

MOPS

Naslovna strana:

Sv. Katarina Sijenska

Our Friends the Saints

W.H. Litho Company - Brooklyn, N.Y.

NADBISKUPSKI ORDINARIJAT U SPLITU

odobrio tiskanje dne 14. travnja 1999. - Br. 681/99.

Izdaje i odgovara:

SAMOSTAN SV. KLARE-SPLIT,

Ul. sv. Klare 1A - 21000 SPLIT

Tisak:

»POLJICA« - Dugi Rat

PRVI DIO

MOLITVE PREUZETE IZ EPISTOLARIJA

U ovom smo dijelu unijeli također neki podatak pronađen u nekim manjim djelima kao što je Legenda Maior, Supplementum, Processo Castellano i pismo učenika.

1. Vječnom Ocu koji nas je stvorio na svoju sliku i priliku

Vječni Bože, ognju koji vječno izgaraš najvećim žarom! Uistinu Ti si taj oganj! Prema riječima što su izrekla usta Istine: "Ja sam oganj, a vi ste iskre." Oganj se želi uvijek vratiti svome izvoru i zato se stalno uzdiže uvis.

O neizreciva naslado, zaista pravo kažeš da smo mi iskre. Kao što iskra prima svoj bitak od ognja, tako isto i mi primamo svoj bitak od našega počela; zato i veli: "Ja sam oganj, a vi ste iskre." Neka se, dakle, tvoja duša ne izdiže oholo, nego postupaj poput iskre koja se najprije diže uvis a onda se spušta nadolje. Prvi je pokret naše svete želje: upoznati Boga i njegovu čast. Potom iza uzdignuća silazimo, kako bismo upoznali svoju bijedu i nemarnost.

Ti si onaj koji jest. Bez Tebe mi ne možemo opstojati.

Apostol kaže: "Mi ne možemo niti jednu dobru ideju zamisliti ako nam to nije dano odozgo."[1]. I to nam Ti daješ kao milost, a ne kao nešto što mi zaslužujemo. Toliko toga nam daješ! A sve to čini tvoja neizreciva ljubav jer želiš nagraditi u nama upravo ono što je Tvoje.

Slatki i slavni Ognju, toliku moć imaš da možeš ugasiti svaku neurednu slast i veselje koji nestaju poput kapi vode koja iščezava u vatri.

Neizrecivi i najslađi Ognju ljubavi, ti pokazuješ i očituješ time uzvišenost svoga razumnoga stvora: sve si stvari stvorio da njemu služe, a njega si stvorio da tebi služi.

---

[1] Kor 3,5

2. Zahvalna molitva neizmjernoj dobroti i milosrđu Božjem

Bože, najslađa ljubavi, ti si više spreman da oprostiš negoli mi da sagriješimo. Zaista ti je vlastito to milosrđe! Jer ako dobro promotrimo, tko te je spriječio da ne zapovjediš zemlji da nas proguta kod našega prvoga pada kao i zvijerima da nas ne razderu u komade? Naprotiv, ti si nam dao vremena i strpljivo si nas čekao. Koji je bio uzrok svemu tome da dobijemo toliku milost? Možda naše kreposti koje uopće ne postoje? Ne, nipošto. Jedino tvoje neizmjerno milosrđe.

Sakrijte se pod krila Božjeg milosrđa, i nebeski Otac će postupati s vama s obiljem svojih milosti. Pokucajmo na vrata njegova milosrđa s molitvom i željom za mirom: on je blag i neće prezreti glas naroda koji vapi prema njemu.

Kad bi se svi grijesi našli u jednom čovjeku, ali da u njemu bude još sveta nada i živa vjera u neizrecivo milosrđe Božje, ništa ga ne bi moglo zaustaviti da sudjeluje i primi plod krvi Sina Božjega, koju je slatki Isus prolio za nas.

Dobro vidim, slatki moj Gospodine, i dobro znam da to nije grijeh zaslužio. Nije dostojan da se nazove sretnim niti korisnim u samome sebi. Ali tom riječju možemo nazvati plod koji je došao poslije grijeha. Čini mi se da je upravo papa Grgur to htio reći da nam je Bog za Adamov grijeh dao Riječ, svog jedinorođenog Sina, a Sin nam je dao svoju krv. Tako davši svoj život za nas, povratio nam je život s velikim žarom ljubavi. Samo tako možemo reći da je grijeh "sretan", ne ukoliko je grijeh, nego zbog ploda i dara što smo ga primili poslije grijeha. To je zaista tako. Jednako tako zbog uvreda

koje čine zli kršćani progoneći Božju zaručnicu, ona postaje sve uzvišenijom i sjajnijom, puna mirisnih kreposti.

O sretnog li i presretnog grijeha koji si nam zaslužio da imamo takva Otkupitelja!

Da li je zaista Adamov grijeh bio sretan? Nipošto! Ali plod što smo ga nakon grijeha primili bio je sretan. Upravo zbog tog grijeha Bog je zaodjenuo svog Sina našom ljudskom naravi - čovještvom – i naložio mu strogi posluh da obnovi milost u ljudskom rodu. I Sin je bio tako ljubezan te je hitro potrčao da isplati dug svojom vlastitom krvlju. Tako govorimo o duši koja je sagriješila: tvoj grijeh nije sretan, ali je sretan plod što ga primaš u zanosu ljubavi i savršenim obraćenjem što se postiže svjetlom vjere.

O neizreciva Božja ljubavi, koja nam se najprije grozi da može pogubiti tijelo i dušu, a čini to zapravo da budemo ponizni i da živimo u svetome strahu. O dobroto Božja, da bi ohrabrila našu dušu, kažeš da ne želiš našu smrt, nego da živimo u Bogu.

Priznajem da sam jedno smrtno biće. Ali to je za me neizmjerna milost jer poslije smrti doći ću do svojega cilja, a to je Bog koji je moj život. Također priznajem da moj život sa svim djelima što sam ih učinila zaslužuje jedino – pakao. Ali imam vjeru i nadu u svoga Stvoritelja, kao i u krv ubijenog i satrvenog Jaganjca, da će mi oprostiti moje grijehe i dati svoju milost. Nastojim svim silama popraviti svoj život u sadašnjem vremenu. Te ako se dogodi da umrem prije nego popravim svoj život, to jest prije nego pokorom zadovoljim za svoje grijehe, mogu reći već sada da se uzdam u svoga Gospodina Isusa Krista. Ne vidim, naime, da ima nesuglasja između Božanskog milosrđa i mojih grijeha. Čak

mogu reći još i ovo: kad bi se svi počinjeni grijesi sabrali u samo jednoj osobi, bili bi manji od jedne kapljice octa usred mora.

Gospodine moj, hodala sam i završavam svoj život u vjeri i nadi koju sam imala u te, podnoseći strpljivo tegobe života što si mi ih davao za moje dobro. A sada te usrdno molim za milost kao i za zasluge tvoje krvi da mi daruješ sama sebe koji si život bez smrti, svjetlost bez tame, zasićenost bez dosade i ugodno gladovanje bez ikakve muke. Pun svakog dobra, tako da jezik to ne može izraziti ni oko vidjeti koliko je dobra što si ga pripravio meni i svima onima koji rado podnose svaki napor za tvoju ljubav.

3. Osjećaji kajanja za svoje grijehe

Ah, ah! Koji je to Bog kojega vrijeđaju njegovi stvorovi ? To je onaj koji je najveća i vječna dobrota. Koji je iz same ljubavi stvorio čovjeka na svoju sliku i priliku.

A koji je to čovjek koji poput najamnika i neznalice vrijeđa svoga Stvoritelja? To smo mi koji nismo od sebe samih, nego nas je sam Bog načinio. Od samih sebe puni smo svake bijede. Izgleda da tražimo jedino kako ćemo Boga vrijeđati i druge oko nas, vrijeđajući time i samoga Stvoritelja.

Priznajem i ne niječem da taj pokvareni korijen sebeljublja još nije potpuno ugašen u mojoj duši. Na taj način sprečavam djela što ih Bog želi izvršiti u meni ili staviti u moje ruke. Zato i ne postižu onaj cilj sjajan i plodonosan što mi ga Bog daje da izvršim.

Ah, ah, moj Gospodine, jao meni nesretnoj! Zar ću uvijek takva biti, takva u svako vrijeme, na svakom mjestu, i u svakom stanju? Zar ću stalno zatvarati vrata tvojoj Providnosti svojom nevjernošću? Nažalost, tako je, sigurno, osim ako me ti sam svojim milosrđem toga ne oslobodiš i ne obnoviš.

Dakle, Gospodine, oslobodi me i smekšaj tvrdoću moga srca da ne budem više oruđe koje kvari tvoja djela.

4. Molitva Presvetom Trojstvu kojom traži oprost za svoje grijehe

Vječno Trojstvo, svojim sam te grijehom strašno uvrijedila, tolikim nemarom, neznanjem, nezahvalnošću, neposluhom i tolikim drugim manjkavostima. Jadne mene koja nisam vršila tvoje zapovijedi, bilo one koje svi moraju opsluživati, bilo one koje je meni tvoja dobrota dala na osobit način.

Ah, kako sam zločesta! Nisam opsluživala tvoju zapovijed kojom si mi naredio da ti uvijek dajem čast i da usmjeravam sav svoj rad prema svome bližnjemu. Naprotiv, izbjegavala sam rad upravo onda kada je to bila prijeka potreba. Zar mi ti nisi zapovjedio, Bože moj, da odbacim od sebe svaku brigu za samu sebe i da jedino tražim slavu i hvalu tvoga imena za spasenje duša i onog jedinog jela što se nalazi na stolu tvog presvetog križa koji me razveseljuje?

Ja sam tražila svoju vlastitu utjehu, a ti si me uvijek pozivao da budem samo tvoja uza te, sa svim slatkim ljubaznim i žarkim željama, sa suzama i poniznim stalnim molitvama za spas čitavoga svijeta, kao i za obnovu svete Crkve. Povjerio si mi da si se upravo služio tim molitvama i dobrim željama da pokažeš milosrđe svijetu i tako obnoviš ljepotu svoje zaručnice – Crkve. Ali ja jadna nisam odgovarala tvojim željama i ostala sam spavati na krevetu svoje nemarnosti.

Ah, nesretne mene! Postavio si me da upravljam dušama i povjerio mi tolike drage sinove da ih ljubim osobitom ljubavlju te da ih upravim prema tebi na njihovom putu života. No ja sam im bila samo ogledalo ljudske slaboće. Nisam se posebno brinula za njih niti sam ih pomagala svojim

poniznim i stalnim molitvama pred tvojim licem, niti sam dala dovoljno primjera dobra života ni opominjala savjetima svete nauke.

Kako sam zločesta! Kako sam s veoma nedovoljnim poštovanjem primala bezbrojne darove, kao i milosti slatkih patnja i muka kako se je to tebi sviđalo, da ih daruješ mome slabom i krhkom tijelu, niti sam se služila njima s tako žarkom željom i gorućom ljubavi s kojom si mi ih ti davao.

Ljubavi moja! Ti si me izabrao zbog svoje prevelike dobrote za svoju zaručnicu već od mog ranog djetinjstva, ali ja nisam bila dovoljno vjerna. Naprotiv, bila sam ti nevjerna jer nisam stalno mislila na tebe samoga, kao ni na tvoja neopisiva dobročinstva. Nisam usmjeravala pogled svoga uma da se jedino sjećam tvojih darova. Nisam upravljala svoju volju da te iskreno ljubim sa svim svojim silama.

Pozovi me, Gospodine, i evo ja dolazim k tebi, ne sa svojim zaslugama, nego jedino pomoću tvoga milosrđa za koje te molim u snazi tvoje krvi. Krvi, krvi! Oče, u tvoje ruke predajem dušu i duh svoj!

5. Bogu koji je svjetlo i nada srdaca

Vječno Oko, ti si ono svjetlo koje obasjava sve duše koje dolaze na ovaj svijet: ti si onaj koji obasjavaš svoje svece. Sve čemu se nadamo tvoje prodorno oko sve to vidi i promatra.

Slavno svjetlo, koje oslobađa dušu od tame i čisti od lažne nade koja se oslanja na sebe i na svijet. Ti je zaodijevaš pravom istinskom nadom koja se temelji na raspetom Kristu.

Vječni Bože, ti si moćan i kadar priskočiti u pomoć svome stvoru. Ti si najmudriji i znaš kako nam pomoći: najblaži si i želiš nam pomoći. Tko se uzda u te, nećeš ga nikada napustiti. Toliko nam dolaziš u susret koliko je velika naša nada u obilje tvojih darova. Stoga toliko ćemo primiti, koliko se budemo pouzdavali u te.

Nado, slatka sestro vjere, ti si ona koja nam otvaraš vrata vječnog života ključem krvi. Ti čuvaš i braniš grad duše od neprijatelja zabune i ne usporavaš svoje korake kada sotona želi da je smete i uvede u očaj predstavljajući duši težinu njezinih grijeha. Hrabro i pouzdano pomažeš dušu da ustraje u kreposti računajući na cijenu krvi.

Ti si nada koja kruniš krunom pobjede glavu ustrajnosti. Ti si je poučila da se nada da će biti okrunjena jednog dana snagom krvi. Ti si ona koja držiš okovana đavla smutnje lancem žive vjere. Ti, upravo ti si ona koja odgovara profinjenim varkama sotone kojima se služi da stalno drži dušu u tami i zabludi.

6. Bogu koji je vatra i bezdan ljubavi – darovatelj strpljivosti

O vatro i bezdane ljubavi, ti si onaj oganj koji stalno gori a ne izgara. Ti si plam pun veselja i radosti i miloće. Srcu koje je ranjeno tom tvojoj strelicom ljubavi svaka gorčina postaje slatka, svaki teški teret postaje laganim.

Slatka ljubavi koja hraniš, jačaš i veseliš dušu! Rekla sam da goriš, ali da ne izgaraš jer poništavaš i otklanjaš svaki nedostatak, neznanje i nemar što muče dušu.

Slatkoćo ljubavi, kako se može suzdržati srce tvoje zaručnice da te ne ljubi, znajući dobro da je ta slatkoća zaručnica života?

Kriste, neprocjenjiva i slatka ljubavi! Postao si našim odijelom, videći nas lišene milosti zbog naših grijeha! Došao si poput zaljubljenika potaknut ognjem božanske ljubavi, onda si nam poput vatre ljubavi odstranio svaku hladnoću zaogrnut našom čovječnošću. I tako smo upravo tada dobili ponovno odijelo milosti.

Ljubavi, puna radosti! Ti si majka koja hraniš na svojim grudima djecu kreposti. Ti si bogatija od svih bogatstava. Duša koja nosi tvoje odijelo ne može nikada biti siromašna. Ti joj daješ svu ljepotu jer je činiš da bude jedno s tobom, kao što kaže sv. Ivan: “Bog je ljubav, i tko ostaje u ljubavi, ostaje u Bogu i Bog u njemu”(Iv 4,16).

Ljubavi, puna veselja, ti daješ duši svu sigurnost i uza te svaka uznemirena i prestrašena duša postaje mirna i tiha.

Ljubavi, najdraža majko, ti rađaš sve kreposti kao svoju djecu, nijedna krepost nije ispravna i

nema života u sebi bez tebe. Tako kaže zaljubljeni Pavao, ta izabrana posuda: "Kad bih imao anđeoski jezik i razdijelio sve svoje imanje siromasima, a ljubavi ne bih imao, ništa mi to ne bi koristilo"(1. Kor 13,3). Upravo je tako jer duša koja ne ljubi ne može ništa učiniti što bi se moglo svidjeti Bogu. Sve što čini jest krepost bez života. Mrtva krepost. A zašto kažem mrtva? Zato jer u njoj nema Boga koji daje život dušama. U tim dušama nema ljubavi jer tko ostaje u ljubavi, ostaje u Bogu.

Bože, slatka ljubavi, kako nas ljubazno poučavaš kazavši nam da pomoću onoga što je protivno toj kreposti stječemo pravu strpljivost. Duša naime koja je napastovana manom nestrpljivosti postaje strpljiva naprama nanesenoj uvredi i uporno želi da bude strpljiva naprama mani nestrpljivosti. Žalosti se najviše zbog tog negodovanja, više nego zbog bilo kojeg drugog razloga. I tako preko raznih oprečnosti krepost postaje sve savršenija. Na taj način, a da se to i ne zapaža, postaje savršena posred tolikih briga i napasti. Drugog puta nema osim ovoga da se ikada približimo pragu savršenstva.

Isuse slatki! Isuse ljubavi!

7. MOLITVA KRISTU, UTJELOVLJENOJ RIJEČI

O neizreciva ljubavi, preslatki Isuse, kojega je Otac nakalamio tako blago na našu ljudsku narav! Utjelovljena Riječi, Sine Božji, koji si uništio crva starog Adamova grijeha i tako oslobodio stablo čovječanstva od divljega ploda!

Zaista, zbog grijeha vrt je naše duše postao tako divljim da nije mogao uroditi niti jednim plodom prave životne kreposti.

Slatki ognju ljubavi, ti si nakalamio i povezao samoga Boga s čovjekom i čovjeka s Bogom, tako da je upravo na taj način neplodni vrt koji nam je zadao smrt postao dobrim i plodonosnim. I tako nam sada uvijek daje život, ako se samo služimo darom svoga razuma.

Slatko i istinsko cijepljenje! Siromašnog čovjeka, koji nije imao udjela u vodi milosti, ti si ga učinio plodnim i tako sada može širiti krila svoje svete želje i otpočinuti na stablu presvetog križa, gdje će naći svog svetog i slatkog Učitelja, Utjelovljenu Riječ, Sina Božjega. Tu ćemo naći plodove kreposti što su sazreli na tijelu ubijena i zlostavljana Jaganjca za naše spasenje.

Da bi se samo naša srca mogla uzdići prema gore, a naše želje s pravom i savršenom strpljivošću da prime te drage plodove! Da bi se mogao odstraniti naš nehaj misleći kako smo još dosta daleko od onog silno željkovanog očekivanja naših predjedova starih otaca - patrijarha i proroka - !

Isuse slatki!

Isuse ljubavi!

Anđele mali, rođeni u Betlehemu: Zar ti se to ne čini odveć malenim tebi, jednom kralju još neokrunjenom!

8. Nebeskome Ocu za dar utjelovljene Riječi

O savršeno i slatko ujedinjenje!, što si ga ti, Bože, izveo s čovjekom!

Ti si sjedinio Boga s čovjekom i čovjeka s Bogom kad si nam, vječni Oče, darovao Riječ, svoga Sina, i sjedinio božansku narav s ljudskom naravi.

Ognju i bezdane ljubavi, da ne bismo bili odijeljeni od tebe, ti si nakalamio sebe u meni. To se je dogodilo kad si posijao svoju Riječ u Marijinoj utrobi.

Bijedne oholosti! Zaista se mora stidjeti ohola duša kad se sam Bog tako ponizuje dajući nam Riječ zaodjevenu i zaogrnutu našim čovještvom. Što onda imamo nadodati tome kad kažemo da se je Božja uzvišenost snizila tako nisko i sjedinila s čovjekom a čovjek s Bogom!

Kakva li ogromna našega neznanja, kao i bijede i hladnoće srca, kad ne bismo bili ponizni na očigled te najviše i vječne uzvišenosti Krista koji se snizuje do tolike niskosti! Zar ne vidite Krista kao jednog siromaška i ponizna u jaslama pokraj dviju životinja, odbacivši svaku ljudsku slavu i raskoš? Time je također i nama dao primjer i pravilo svojim rođenjem tako pretjeranim siromaštvom da nije imao niti malu pelenicu u koju bi ga njegova majka povila. Tako je u to zimsko doba životinja toplila to malo djetešce svojim dahom.

Pravi Bog i pravi čovjek odbacuje vjenčano ruho i gine od hladnoće da bi se suočio s patnjama ovoga svijeta. Svega se odriče, ništa ne traži za sebe, samo da bi odstranio od nas naše zloće. Uz jaslice naći ćete i Mariju s ovim poniznim i slatkim Jaganjcem s tolikim poštovanjem prema svome sinčiću. Poput putnice u tako velikoj siromaštini –

iako ima sve bogatstvo Sina Božjega, - a sada nema dovoljno ruha u koje bi ga mogla poviti. Ni vatre nema da ga ogrije, njega neokaljana Jaganjca. Jedino ga životinje griju svojim dahom, koje su se nadvile sa svojim glavama iznad djetetova tijela.

Tako isto i u posljednjim časovima svoga života našao se je u takvoj bijedi i oskudici, a krevet na križu bio je tako uzak. Tuži se jednom zgodom da ptice imaju svoja gnijezda a lisice svoja skrovišta, dok Sin Djevice nema gdje nasloniti svoju glavu. Ah, kako smo bijedni i nevoljni! Lome nam se i kidaju srca u našim grudima videći na koji nas je položaj i dostojanstvo postavila neizmjerna dobrota. I to stvaranjem i ponovnim sjedinjenjem koje je provela božanska narav s čovječjom naravi. Više nam nije mogla dati nego što nam je time dala: dala nam je sama sebe, i to onima koji su grijehom postali Božjim neprijateljima.

O neizrecive i goruće ljubavi! Uistinu si zaljubljen u svoje stvorenje – jer Ti kao Bog nisi mogao podnijeti kaznu, a želio si uspostaviti mir sa čovjekom i zadovoljiti za počinjeni grijeh. Ali ne nalazeći u ljudima nikoga tako čista da zadovolji za tako ogromnu uvredu nanesenu tebi, vječni Oče, evo što si odredio: za ljubav koju gojiš prema nama našao si rješenje: zaogrnuo si Riječ, svoga Sina našim tijelom i tako je on ujedno povratio čast tebi i utažio tvoju srdžbu, trpeći u svom tijelu uzetom od Adamove mase koja je i sagriješila.

Sada, dakle, čovječe, kako se možeš odreći svoje časti kad pripadaš samome Bogu! Dobro vidiš da se je on borio na križu i da je pobijedio, dragovoljno se predajući. Smrt je, dakle, pobijedila smrt: bio je to dvoboj gdje je smrt potpuno zauvijek uništena, a život nanovo zasjao u čovjeku.

Neka se preda grad vaše duše, jer ako se sada ne preda, morat će se ipak predati jer je oganj postavljen sa svih strana. Vi uopće ne možete izbjeći ni na jedan način: ni duhovno ni vremenski, a da se ne susretnete s vatrom ljubavi.[1]

[1] Iz pisma kardinalu P. Corsiniju

9. Molitva Sinu Božjemu; Riječi koja se je utjelovljenjem zaručila s čovještvom

O bezdane i neprocjenjiva uzvišenosti ljubavi! Kako silno ljubiš svoju zaručnicu, taj ljudski rod!

O živote, koji daješ život svakoj stvari. Istrgao si nas iz ruku đavla koji nas je posjedovao kao svoju svojinu. Oteo si nas iz vlasti sotone udicom čovještva koje si zaručio svojim tijelom. Dao si nam malo svoje krvi kod samog obrezovanja kao zalog, a na kraju svoga života preko mrtvog svoga tijela dao si nam svu svoju krv kao cijenu našega otkupljenja.

Isuse, najslađa ljubavi, za znak da si se zaručio s našim čovještvom, osmi dan poslije rođenja, kao najmiliji i najsvetiji dar dao si nam prsten na dan svog svetog obrezovanja. Dobro znadete da je nakon tih osam dana toliko mesa bilo odrezano kolik je jedan okrugli prsten. Time si započeo plaćati naš dug i dao nam punu nadu u svu isplatu koju smo primili na presvetom križu, kad je zaručnik, neokaljani Jaganjac, bio smaknut: sa svih strana potekla je tolika krv da bi oprala ljage i grijehe svoje zaručnice, to jest ljudskog roda. Zapamtite, dakle, da nam je oganj božanske ljubavi darovao taj prsten ne od zlata, nego od svoga prečistoga tijela. Pripremio nam je ženidbenu gozbu, ne sa životinjskim mesom, nego sa svojim dragocjenim tijelom. Ta je hrana i taj ženidbeni prsten saliven na vatri ljubavi na drvu slatkog križa.

Neka se uznese i srce i duša sa svim svojim osjećajima, pokretima i željama, da ljube i da služe tako slatkog i dragog Oca i zaručnika. Neka tu ne bude ni jednog stvora, ni položaja, ni veličine, ni gospodstva, ni ljudske slave - sve su to puke ispraznosti kojih nestaje poput vjetra – kojih bi se

moglo odijeliti od istinske ljubavi. To je naša slava i naš život i vječno blaženstvo. Tako ćemo pokazati da smo mu uistinu bili vjerni.[1]

Isuse! Isuse! Isuse!

[1] Iz Pisma kraljici Giovanni di Napoli.

10. Molitva Kristu Otkupitelju

Neizreciva i neprocjenjiva Božja ljubavi, koja si da spasiš buntovna i neposlušna čovjeka – postala običnim čovjekom, prezrenim, ozloglašenim, ocrnjenim, izruganim i na kraju najogavnije ubijenim poput zlotvora.[1]

Ljubavi neprocjenjiva, neizmjerna ljubavi, ognju božanske ljubavi! Koje srce ne bi puklo od ljubavi i potpuno se preobrazilo u te, Isuse, videći da nas tako žarko ljubiš? Takvo srce zaista bilo bi tvrdo srce, tvrđe od samoga dijamanta kad ga toliki oganj ljubavi ne bi mogao ogrijati, stopliti i smekšati!

Slatki i ljubazni viteže, ne obazireš se ni na smrt ni na život, ni na bilo kakvo poniženje. Naprotiv, na križu se natječeš i boriš sa smrću grijeha. Smrt pobjeđuje život tvoga tijela. Tvoja smrt uništava našu smrt.

Isuse, najslađa ljubavi, borio si se sa smrću na križu, i smrt je pobijedila Kristov život, a život uskrsnulog Krista pobijedio je smrt. Smrt je tvoga tijela ugasila život tvome tijelu.

Neprocjenjiva slatkoćo ljubavi! Slatka ljubavi, koji bi oganj odbio da se ne zapali u dodiru s takvom vatrom ljubavi!

Slatki i ljubazni Sine Božji, neprocjenjiva Riječi, najslađa ljubavi, došao si k nama da nam budeš cijena, da nas otkupiš, da platiš za nas otkupninu. Ukinuo si obveznicu između čovjeka i sotone[2]. Po grijehu je čovjek postao podanikom sotone, ali ti si poništio obveznicu i oslobodio nas duga.

---

[1] Iz pisma Sanu di Maco.

[2] Kol 2,14.

Gospodine moj, tko može odbiti toliki oganj ljubavi? Samo oni koji svaki dan služe đavlu, ne gledajući i ne obazirući se na te, Isusa Krista, Boga i Čovjeka, bičevana i pogrdama zasićena!

Neprocjenjiva ljubavi! Da otkupiš slugu, dao si nam svoga vlastitoga Sina[3]. A Sin, da nam obnovi život, pošao je dragovoljno u smrt!

[3] Vidi: Exultet...

11. Molitva raspetom Kristu

Neprocjenjiva ljubavi i radosti!

Pokazao si svoju neugasivu želju kad si potrčao kao opijen i kao slijep na sramotno drvo križa. Slijepac ne vidi a tako isto i pijanac kada je pun vina. Tako je i Isus poput mrtvaca, poput slijepca i pijanca za našim spasenjem poništio sama sebe.[1]

Neopisiva, preslatka ljubavi, tko te je nagnao da tako nešto učiniš? Jedino ljubav! Isuse, preslatka ljubavi, da bi ojačao našu dušu i odstranio svaku slabost u koju smo upali smrtnim grijehom, ti si sazidao zid naokolo naše duše, kao i unutar nje, miješajući vapno sa svojom krvlju u obilnoj mjeri. Ta krv sjedinjuje dušu i suobličuje je s božanskom slatkom voljom i Božjom ljubavlju. Zaista, kao što se između kamena i drugog kamena, da bi se što tješnje povezali među sobom, stavlja vapno skupa pomiješano s vodom: tako je i sam Bog postavio između sebe i čovjeka krv svoga jedinorođenoga Sina, sa živim vapnom goruće ljubavi u najvećem stupnju. Nema krvi bez vatre niti vatre bez krvi. Krv je potekla s ognja ljubavi koju je Bog imao prema ljudskom rodu. Uz pomoć tog zida duša je postala tako jaka da je nijedan vjetar ne može oboriti, osim ako ona sama ne želi ukloniti taj zid okolo sebe bodežom smrtnog grijeha.

Neprocjenjiva ljubavi, ako ti sam kažeš u pohvalu takve ljubavi da nema veće ljubavi od one da netko položi svoj život za svoje prijatelje, koliko je onda dostojnija udivljenja tvoja ljubav prema nama za koje si dao svoj život, premda smo bili tvoji neprijatelji, prolivši svoju krv kao cijenu za naše otkupljenje.[8] Ta ljubav nadilazi svaku drugu ljubav.

---

[1] Pismo fra Lazzarinu da Pisa, O.F.M.

[8] Iv 15,13.

Slatka i ljubazna Riječi, Sine Božji, postao si našim posrednikom i izmirio si svojom smrću čovjeka s Bogom. Čavli tvog raspeća postali su za nas ključem koji nam otvara vrata vječnog života. Ta se vrata ne zatvaraju nikome ako samo to on želi. Ne može se čovjeka prisiliti da učini bilo koji grijeh ako on to neće.[9]

Slatki ognju ljubavi, time si ublažio srdžbu svog Oca. Zadovoljio si pravdi na svome tijelu i tako popravio nepravdu koju smo nanijeli tvome nebeskome Ocu. Sazidao si veliki ogromni zid ondje gdje je prije bila ruševina. Kupljeni smo ne zlatom niti slatkoćom same ljubavi, nego krvlju. Neka se rasplamsaju naša srca i naše duše pred takvom ljubavi. Neka se brižljivo pobrinu da ti služe, da se boje slatkog i dobrog Isusa. Moramo uvijek imati na umu da nas je upravo Isus oslobodio tamnice i ropstva sotone, koji nas je imao kao svoju svojinu. Ali nam je Isus došao u pomoć i platio, da nas otkupi kao naš otkupitelj, i tako uništio našu zadužnicu.

Kad se je to on pokazao kao naš otkupitelj? Onda kada je postao Slugom Svevišnjega, uzevši na se našu ljudsku narav. A kada je platio za to? Platio je to na presvetom križu, davši svoj život da nam povrati život milosti koju smo grijehom izgubili.

Neprocjenjiva slatka ljubavi, Ti si raskinuo zadužnicu između čovjeka i đavla, poništivši je na drvu presvetog križa. I to nitko drugi nije izveo, nego taj Jaganjac, neokaljani Jaganjac koji nosi sve nas zapisane u svome srcu. To je onaj koji je poništio našu zadužnicu.

Neka se naše duše tješe jer on nosi naša imena u sebi. Zadužnica je poništena, tako da više naš protivnik i neprijatelj ne može ništa više od nas zahtijevati.

Isuse slatki, Isuse ljubavi!

---

[9] Pismo prioru Braće "Della Scala".

12. Strpljivi Krist na križu uči nas da budemo strpljivi

Strpljivi Isuse, koji si nam dao život, ti si zaista strpljivo preuzeo na se naša bezakonja i ponio ih na drvo križa, kaznivši tako svoje vlastito tijelo! Oprao si naše duše svojom krvlju. Preporodio si nas na život milosti u svojoj krvi što si je prolio s tako gorućom ljubavlju i s istinskim strpljivošću.

Nestvorena ljubavi našega Boga! Poučio si me, preslatka ljubavi, da podnosim strpljivo poput Jaganjca ne samo oštre riječi nego također i teške udarce, kao i nepravde i gubitke.

Hoćeš da budem nevina i neokaljana, to jest da ne naškodim nikome, ne samo onima koji nas ne progone nego jednako i onima koji nas vrijeđaju. Hoćeš da molimo za njih kao za svoje osobite prijatelje, preko kojih možemo činiti dobro i zaslužiti veliku nagradu.

Isuse, preslatka ljubavi, daj da uvijek vršimo tvoju volju, kao što je uvijek tvoji sveci i anđeli izvršuju na nebu.

Isuse slatki, Isuse ljubavi!

13. Molitva duboko ranjenom Srcu Kristovu

Neprocjenjiva, slatka ljubavi! Rana na tvome tijelu, tvoj otvoreni bok pruža nam toplinu tvoje goruće ljubavi.

Ti, vječni Bože, pokazao si nam se vidljivim i dao si nam vidljivu cijenu svoje krvi, tako da i malenkost našega uma nema nikakve isprike da se ne uzdigne iznad sebe. Ti si se, naime, tako snizio dok je u isto vrijeme ta tvoja niskoća združena s veličinom. Snagom ljubavi neka se uzdigne ljudski um i osjećaj, promatrajući niskoću tvog poniženja, i da tako upozna veličinu i uzvišenost tvoje ljubavi, vječno Božanstvo.

Ti si sam rekao, slatka i ljubazna Riječi: “Kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi” (Iv 12,32). Kao da si time htio reći: “Ako sam se ja snizio, ponizivši se sve do sramotne smrti na križu, time sam privukao vaša srca do uzvišenosti božanstva i nestvorene ljubavi.”

Zaista tako privučeno ljudsko srce privlači sa sobom osjećaje i sve duševne moći sa svim svojim djelima duševnim kao i vremenitim. Sve je naime stvoreno da služi čovjeku. Zato kad je čovjek tako privučen, onda je sve povučeno s njime. Time si rekao svu istinu: “Kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi”.

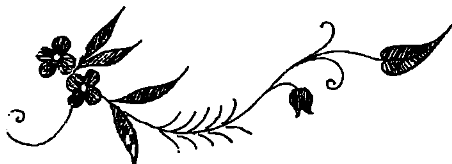
Neprocjenjiva, slatka ljubavi, nakon što si se predao na tolike muke, činilo ti se kao da još nisi dao sve za spas duša. Ljubav je uzrok svemu tome. Ne čudim se tome, jer je tvoja ljubav, Isuse, neizmjerna, dok je kazna ograničena. Zato je bio teži križ same želje negoli križ tjelesnih patnja i boli.

Isuse, preslatka ljubavi! Zaista si me ljubio. I time si me poučio kako moram ljubiti samu sebe, kao i svoju braću, koje si toliko ljubio iako nisi imao nikakve potrebe od nas kao što mi imamo potrebe od tebe.

Zato je dolično da naše duše uživaju i gladuju za dušama naše braće. Nikakva druga hrana ne smije nas veseliti osim da im pomažemo i da se brinemo za njih. Da s veseljem primamo kazne i patnje da bismo ih što više ljubili. To je bila hrana našega Spasitelja.

Slatki Isuse!

Isuse, ljubavi!

14. Molitva slavnoj i dragocjenoj Krvi Kristovoj

Slavna i dragocjena krvi, ti si naša kupaonica i pomast našim ranama. Da, ti si uistinu kupaonica jer u kupaonici nalaziš toplu vodu i sve ostalo što ti je potrebno. Zato i kažem da nam u toj slavnoj kupaonici daješ toplinu božanske ljubavi, to jest vječnog Boga u kojemu prebiva Riječ koja je bila u početku. Nalaziš vodu u krvi jer iz krvi izlazi voda milosti. Ali to izmiče ljudskim pogledima.

Neprocjenjiva, preslatka ljubavi, ogradio si se zidom našega čovještva, čime te je zaogrnulo vrhovno, vječno i uzvišeno Božanstvo. Ti si sada: Bog - Čovjek! Tako je savršeno to sjedinjenje koje ni smrt ni bilo koje stvorenje ne može rastaviti. Zato se tu i nalazi toliko veselja, svježine i utjehe u krvi. Zato se u krvi nalazi oganj božanske ljubavi, kao i krepost vrhovnog i uzvišenog i vječnog Božanstva. Zacijelo znadete da krepošću božanskog Bića krv Jaganjca dobiva svu svoju vrijednost. Kad bi Krist bio jedino čovjek bez Božanstva: tada njegova krv ne bi imala vrijednosti. Ali tim sjedinjenjem čovjeka sa samim Bogom žrtva te krvi dobiva svu svoju vrijednost.

O krvi, ti rastjeruješ tamu i daješ čovjeku svjetlost da upozna istinu, kao i svetu volju vječnog Oca. Ti ispunjaš dušu milošću koja joj daje život i oslobađaš je od vječne smrti.

Slatka krvi: ti oslobađaš dušu od sebeljublja koje je slabi. Ti je zaogrćeš ognjem božanske ljubavi. Uopće ne možeš a da je ne zaogrneš tim ognjem, stojeći uza nju dok se oganj tvoje ljubavi širi svuda naokolo. Milostiva krvi, kroza te i u tebi se nalazi blago Božjeg milosrđa. Ti si ona slavna krv gdje

svaki neznalica može prepoznati i vidjeti istinu vječnog Oca, istinu neizrecive ljubavi, koja nas je stvorila na sliku i priliku Božju.

Vječna krvi! Kažem: vječna, jer si sjedinjena s vječnom božanskom naravi.

Slatka krvi koja uskrisuješ mrtve! Krvi: ti si dala život. Ti si otklonila tamu s očiju slijepih duša i dala im svjetlost! Slatka ljubavi: ti si uklonila nesloge, zaodjenula si gole, nahranila gladne, napojila žedne, kao i one koji još danas žeđaju za tom krvlju. Mlijekom svoje slatkoće nahranila si djecu, to jest one koji su se pokazali malenima s iskrenom poniznošću, kao i nevine s anđeoskom čistoćom.

Krvi, tko se ne bi htio tobom opiti!? Jedino oni sebičnjaci koji ljube sami sebe i ne osjećaju tvoj miris.

15. Druga molitva slavnoj i dragocjenoj Krvi Kristovoj

Neprocjenjiva slatkoćo ljubavi, ne čudim se što nalazim u tvojoj krvi krepost pobožnosti. Vidim da si upravo uz pomoć božanske dobrote žrtvovao sama sebe, a da za to nisi bio ni najmanje dužan.

Ta krv diže svaku kaznu i pruža nam svaku radost. Zato nikakva teškoća ni udarci đavla ili ljudi ne mogu ti naškoditi ili ti oteti veselje. Ta nam krv daje snage da podnosimo svaku kaznu i napor s istinskom i svetom strpljivošću. Čak se možemo i veseliti skupa sa slatkim Pavlom u patnjama, nalazeći utjehu u svojim patnjama i pogrdama. Susrećemo se sa sramotnim izrugivanjem i prostotom, i sve to dragovoljno podnosimo na čast Božju i spas duša. Moramo se smatrati nedostojnima tako velikog dostojanstva mučenika koji dobivaju krunu crvenih ruža sa svojim patnjama.

Kristova krv opija, jača, topli i prosvjetljuje dušu istinom da ne bi pala u zabludu. Ta nas krv jača i daje nam vječni život. Čavli su nam postali ključem koji otvara vrata koja su nam bila zavorena zbog grijeha.

Slatka, neprocjenjiva ljubavi, sjedinila si i suobličila stvora sa Stvoriteljem. Učinila si isto ono što čini i voda sa živim vapnom, da bi se što čvršće spojio kamen s kamenom te da se ne bi srušila zgrada kad vjetar navali... To si isto i ti učinila. Ti si, Utjelovljena Riječi, postavila taj kamen spajajući nas sa svojim Stvoriteljem. Ti si pomiješala svoju krv sa živim vapnom božanske Biti, sjedinjujući se s ljudskom naravi. Na taj si se način pobrinula da nas obraniš protiv tolikih oluja, jakih okršaja i napasti, što nam ih đavli pripremaju skupa s tijelom

i svijetom. Sve su te oluje uperene protiv nas i drmaju našom dušom.

Vidim da si ti, slatka Prva Istino, sa svojom krvlju koju si zamiješala u zidove naše duše s takvom čvrstoćom da nikakav suprotan vjetar nije kadar da je obori.

Želim, dakle, da se sklonite u otvoreni bok Sina Božjega koji je postao sklonište puno miomirisa, tako da i sam grijeh dobiva neki miris i postaje uzročnikom nekog dobra. Tu se slatka zaručnica čovječanstva odmara na krevetu goruće krvi. Tu nam se jasno otkriva tajna Srca Sina Božjega.

Tijelo Isusovo iz kojega poput načete bačve šiklja krv koja gasi i opija svaku ljubomornu želju, veseli i rasvjetljuje svaki um, obogaćuje pamćenje da bude uvijek s tobom i da zaboravi na sve drugo, da ne ljubi ništa drugo, da ne misli ni na što drugo osim na tebe, dobri i slatki Isuse.

Krvi, koja jačaš dušu i otklanjaš svaku slaboću!

Krvi i vatro, neprocjenjiva ljubavi!

16. Molitva Kristu, našemu miru, izvoru života i učitelju istine

Slatki Isuse, prava je istina da si ti naš mir, utjeha i odmor našoj savjesti. Nikakva žalost ni gorčina ili siromaštvo ne mogu zadesiti dušu u kojoj ti boraviš svojom milošću. Sasma je razumljivo da takva duša uživa savršeno veselje i posjeduje najveće bogatstvo jer je Bog savršena radost, a gdje je Bog, tu nema nikakve žalosti ni gorčine. On je najveće bogatstvo koje se nikada ne umanjuje, gdje nema lupeža koji bi ga mogli oteti.

Isuse slatki! Isuse ljubavi!

Isuse, preslatka ljubavi, ti si hranitelj koji si ispio gorki lijek mjesto nas, podnoseći kazne, uvrede, prezire i svaku prostotu. Svezan, udaran, bičevan uza stup, satrven i napokon pribijen čavlima na križu. Izrugivan, osramoćen i izmučen, izgaraš od žeđe bez ikakva osvježenja. Dali su ti piti ocat sa žuči uz grozne pogrde, a ti sve to strpljivo podnosiš, moleći za one koji te razapinju.

Neprocjenjiva ljubavi, ne samo da moliš za one koji te razapinju nego ih još i opravdavaš, kad kažeš: "Oče, oprosti im jer ne znaju što čine."

Strpljivosti, koja nadilaziš svaku strpljivost! Može li se naći bilo tko koji udaran, prebijan, izrugivan, ranjen na smrt, oprašta i moli za one koji ga vrijeđaju? Jedino to možeš ti, Gospodine moj.

Zaista je onda istina da si ispio gorki lijek mjesto nas, svoje slabe i nemoćne djece. Svojom smrću dao si nam život, a s gorčinom dao si nam slatkoću. Tu u svom srcu držiš je za nas poput hraniteljice i daješ nam mlijeko Božje milosti, dok si ti za sebe zadržao gorki lijek. Eto, kako nas ozdravljaš.

Slatki Učitelju, kako si nas dobro poučio putu i nauku Istine! Kako je istinito što si rekao: Ja sam put, istina i život. Tako onaj koji slijedi taj put i nauk kojim si nas poučio, taj ne može propasti. Taj stalno prima u se život. Nema đavla ni bilo kojeg stvora ni uvrede koja bi nam mogla oteti ga, ako samo mi to ne želimo.

Isuse slatki!

Isuse ljubavi!

17. Molitva Svetome Duhu

Slatka ljubavi i neprocjenjiva dobroto, ti služiš i poslužuješ svoje najbjednije stvorove.

O ljubavi! O vatro ljubavi! Budući da je Duh Sveti čvrsto odijelo koje odbija svaki udarac, odijelo od vatre protiv hladnoće, hrana da ne umreš od gladi, krevet da se odmoriš: molim te, sine, u Isusu Kristu, da ga nosiš u sebi hrabro.[1]

On, Duh Sveti, slatki je pratilac duše. On će biti uz nas na koncu našega života, da se odmorimo na krevetu u tihom moru božanske Biti, gdje ćemo moći vječno gledati Boga.

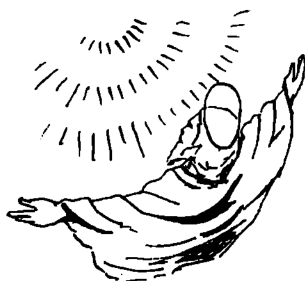

[1] Pismo Fra Bartolomeju de Dominici.

18. Molitva vječnom Ocu za dar Duha Svetoga

O Ognju ljubavi! Ti si nam dao najobilnijega i najblažega Duha Svetoga da nam bude poslužiteljem. On je ljubav, On je ona čvrsta ruka koja je držala probodenu i čavlima prikovanu Riječ na drvu križa. On je učinio da ono preslatko tijelo dade svu svoju krv koja nam jedina može dati život i držati skupa svaki kamen naše zgrade. Svaka nam krepost dobro dolazi i daje život ako se samo temelji na Kristu i ako je orošena njegovom krvlju.

Da, on nas je sazidao sa svojom krvlju i podigao tako čvrsti zid da ga ni đavli, ni stvorovi, ni tuča, ni oluje, ni vjetar ne mogu srušiti ako to mi ne želimo.

19. Molitva Mariji

Blažena i slatka Marijo, ti si nam dala cvijet: slatkog Isusa. Kada si nam dala taj plod, taj slatki cvijet? Onda kada je tvoj Sin preminuo i bio ubijen na drvu presvetog križa. To je bio onaj sretni čas kad smo mi primili savršeni život.

Preslatka i premila ljubavi, Isuse, onaj bodež koji je probo tvoje srce i tvoju dušu, bio je to isti onaj bodež što je probo srce i dušu tvoje majke. Sin je bio proboden u tijelu, a tako isto i majka, jer je to tijelo bilo njezino tijelo. Posve je dakle razumljivo da je tugovala kao zbog svoje vlastite rane jer je njezin sin uzeo od nje, svoje majke, svoje neokaljano tijelo.

Ali ja sada opažam, o Ognju ljubavi, da je tu bilo još jedno sjedinjenje između majke i sina: Isus je naime, uzeo od majke našu ljudsku narav, dok je majka poput vrućeg voska primila u sebe pečat želje i spasiteljske ljubavi, a taj pečat je sam Duh Sveti, čijom se je pomoću i sudjelovanjem vječna Riječ utjelovila. Tako je ona poput stabla milosrđa primila u sebe dušu goruće ljubavi svoga Sina. Tako je ova duša ranjena i probodena voljom Očevom, i ona je poput nakalemljenoga stabla ranjena bodežom mržnje i ljubavi. Ta se je mržnja i ljubav povećala i u Sinu i u majci, tako da se je Sin požurio u smrt križa iz velike želje da nam dade život, kao i zbog goruće želje da izvrši Očevu volju.

Isto se tako ponaša i preslatka i predraga majka i dragovoljno se odriče i gubi svoju naravnu ljubav prema svome Sinu: ne ponaša se, naime, poput jedne majke da svoga sina odvrati od smrti. Naprotiv, želi da njezino tijelo bude poput ljestava po kojima bi se njezin sin popeo na križ i da tako umre na tom drvu križa.

Ne smijemo se tome čuditi. Marija je gorjela od žeđe i ljubavi za našim spasenjem.

O preblažena i presveta Djevice, koja si prva od svih žena vječno posvetila svoje djevičanstvo Gospodinu, koji te je milostivo izabrao da budeš Majka jedinorođenoga Sina Božjega. Molim tvoje neizmjerno milosrđe da bi se udostojala dati mi jednu veliku milost, a ta je: da mi dadeš za zaručnika onoga koga žudim svim svojim silama, presvetog svoga Sina, jedinoga Gospodina našega, Isusa Krista. Ne gledaj, molim te, na moje zasluge kao ni na moju neznatnost. Obećajem tebi, kao i njemu, da neću tražiti nikoga drugoga osim njega, i da ću učiniti sve moguće da očuvam neokaljano svoje djevičanstvo.

20. Molitva za Papu i za Crkvu

Vječni Bože, žrtvujem ti čitav svoj život za mistično tijelo tvoje svete Crkve. Nemam ništa drugo da ti dadem osim ovoga što sam od tebe primila. Uzmi ovo moje srce i utisni ga na lice svoje Zaručnice.

Jao, dobri i slatki Isuse, umirem, a ne mogu umrijeti! Bježim, a ne mogu pobjeći, zbog želje da vidim obnovljenu svetu Crkvu.

Gospodine moj, imam samo jedno tijelo, ali ti ga dragovoljno poklanjam. Evo moga tijela, evo moje krvi: neka se unište i neka budu satrveni. Također sve moje kosti neka budu slomljene, isjeckane i zdrobljene sa svom svojom moždinom za tvoga vikara, jedinog zaručnika tvoje zaručnice Crkve, kao i za sva ostala stvorenja za koja te molim.

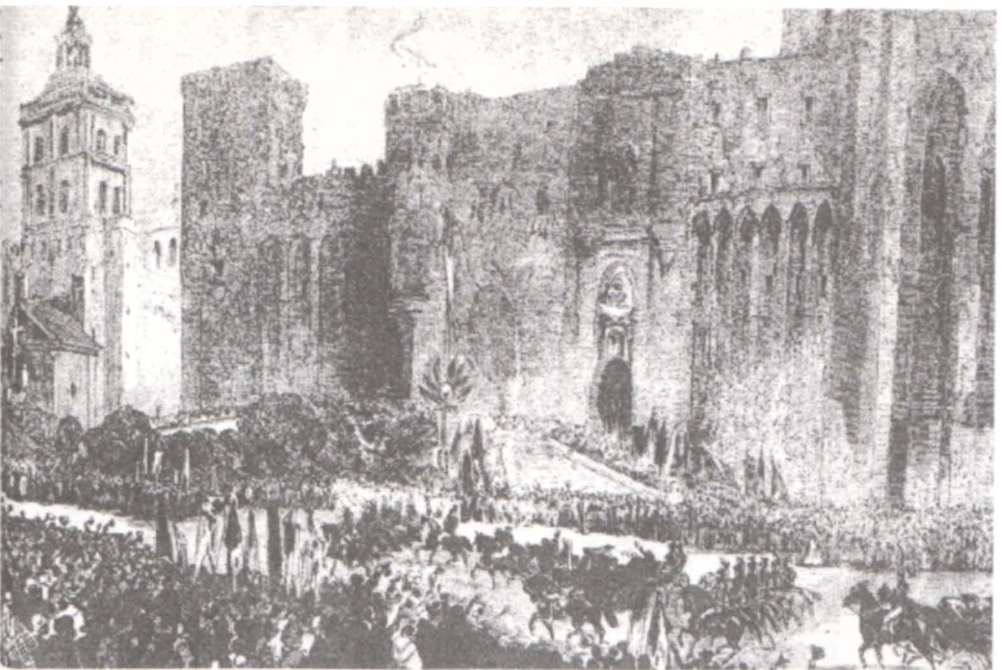
Mogu li se ja uopće smatrati sretnom da netko od stvorenih ljudskih bića na tvoju sliku i priliku poput mene izbjegne iz mojih ruku i propadne? Ne želim nikako da se niti jedan od moje braće izgubi i propadne, koji je povezan sa mnom ili po milosti ili po krvi. Hoću da ih naš stari neprijatelj, đavao, sve izgubi i preda tebi da ih sve čuvaš na veću slavu i hvalu tvojega imena.

Bilo bi za me veliko veselje da se svi spase, a ja sama tvojom dobrotom i odlukom podnesem sve muke pakla, radije negoli da budem u raju, negoli da oni budu osuđeni na vječnu propast. Samo bi na taj način tvoje ime bilo veoma uzvišeno i proslavljeno.

Drugi dio

MOLITVE PREUZETE IZ "DIJALOGA"

"Dijalog" ili "Knjiga božanskog nauka", pučki nazvan "Dijalog o Božanskoj providnosti", jest veće djelo sv. Katarine. Bio je napisan godine 1378. u Sijeni.

Avignon s Papinskom palačom

1. Molitva Bogu da se smiluje svijetu

Gospodine moj, svrni pogled milosrđa na svoj narod i na otajstveno tijelo svete Crkve[1]. Ti ćeš se više proslaviti opraštajući tolikim stvorovima i dajući im svjetlo da te upoznaju negoli bi bio hvaljen samo od mene koja sam te toliko uvrijedila te sam uzrok i sredstvo svakoga zla. Tada bi ti sva tvoja stvorenja zaista dala dostojnu hvalu kad vide da ih je oslobodila tvoja neizmjerna dobrota od smrtnoga grijeha i vječne propasti.

Stoga te molim, o božanska vječna Ljubavi, da se osvetiš na meni, ali da se smiluješ svome narodu. Ne želim se udaljiti od tebe dok ne vidim da si se smilovao.

Vječni Oče, obraćam se tebi da kazniš moje grijehe u ovome sadašnjem vremenu. Ja sam sa svojim grijesima uzrok kaznama koje mora podnositi moj bližnji, zato te molim da ih blago izvršiš na meni.

Što bi bilo od mene ako bih vidjela da imam vječni život, a tvoj narod smrt? Ili ako bi se tvojoj Zaručnici, koja je svjetlost, spustila tama koja je sada obavija poglavito zbog mojih nesavršenosti kao i pomanjkanja drugih stvorova? Želim i usrdno te molim da budeš milosrdan prema svome narodu za onu neizmjernu ljubav koja te je potakla da stvoriš čovjeka na svoju sliku i priliku, kad si rekao: "Učinimo čovjeka na svoju sliku i priliku."[2] To si

---

[1] Izrazom: mistično tijelo svete Crkve, ili otajstveno, Katarina označuje pastire, svećenike, biskupe, s papom na čelu. To je hijerarhijsko tijelo Crkve ili hijerarhija. A izrazom: univerzalno ili cijelo tijelo kršćanske vjere ili kršćanskog naroda označuje: čitavu Crkvu u svom cjelokupnom opsegu.

[2] Postanak 1,26.

učinio jer si htio da čovjek ima udio u tebi, o višnje i vječno Trojstvo. Stoga si mu dao pamćenje da se sjeća tvojih dobročinstava i da u sjećanju sudjeluje u moći tvojoj, o vječni Oče. Dao si mu razum da videći upozna tvoju dobrotu i tako sudjeluje u mudrosti jedinorođenoga tvoga Sina. Dao si mu volju zato da može ljubiti ono što je razum vidio i upoznao od tvoje istine sudjelujući u blagosti Duha Svetoga.

Tko je bio uzrokom da si postavio čovjeka na takvo dostojanstvo? Neprocjenjiva ljubav kojom si u sebi samome gledao svoje stvorenje i tako si se u njega zaljubio. Stvorio si ga iz ljubavi i dao si mu da opstoji zato da kuša i uživa tvoje vječno dobro.

Vidim sada da je zbog počinjenoga grijeha čovjek izgubio svoje dostojanstvo u koje si ga postavio, i da je zbog pobune protiv tebe pao u rat protiv tvoje blagosti. Tako smo postali tvoji neprijatelji. Onda si, potaknut onim istim ognjem kojim si nas stvorio, htio pružiti sredstvo za pomirenje ljudskog roda koji je pao u veliki rat s tobom, da nakon velikog rata nastane veliki mir. I zato si nam dao Riječ, jedinorođenoga Sina koji je postao posrednikom između tebe i nas.

On je bio naša pravednost[3] kažnjavajući na sebi naše grijehe. Bio ti je poslušan u onome što si mu, Oče, naredio kad si ga zaodjenuo našom ljudskom naravi, kad je naime uzeo na se našu ljudsku priliku. O ponore ljubavi! Koje srce ne bi uzigralo videći toliku uzvišenost koja se spustila na takvu niskost kakva je naša ljudskost? Mi smo tvoja slika, a ti si naša po ujedinjenju s kojim si se združio sa čovjekom, sakrivajući Božanstvo bijednim oblakom i pokvarenom masom Adama. Koji je bio svemu tome

---

[3] 1 Kor 1,30.

uzrok? Ljubav! A ti, Bog, postao si čovjekom, a čovjek je postao Bogom. Usrdno te molim za ovu neizrecivu ljubav da se smiluješ svojim stvorovima.[4]

[4] Vidi Conc. Carisiacum, god. 853: homo libero arbitrio male utens peccavit et cecidit, et factus est massa perditionis. Također: Conc. Valentinum, god. 855: quia boni esse noluerunt suoque vitio in massa damnationis vel merito originali vel etiam actuali permanserunt.

2. Zahvalna molitva Bogu, Stvoritelju i Ocu

O ponore ljubavi, čini se kao da si lud za svoja stvorenja kao da ne bi mogao živjeti bez njih, dok si ti naš Bog koji nisi potreban od nas. Od našega dobra tebi ne raste tvoja veličina jer si ti nepromjenjiv. Naše te zlo ne oštećuje jer si ti vrhovno i vječno dobro. Tko te potiče na toliko milosrđe? Ljubav, ne dužnost ili potreba koju bi mogao imati od nas jer smo mi krivci i zli dužnici.

O vječni Oče! O ognju i ponore ljubavi! O vječna ljepoto, nado, o utočište grešnika! O neizmjerljiva širino, o vječno i neizmjerno dobro, ti koji si lud od ljubavi! Zar si ti potreban tvojega stvorenja? Da, kako mi se čini, jer se ti držiš načina kao da ne bi bez njega mogao živjeti, premda si ti život od kojega svaka stvar prima život, a bez tebe nijedna ne može živjeti. Zašto si, dakle, toliko zaljubljen u nas do ludila? Zašto si se zaljubio u svoje stvorenje? Zašto se njime naslađuješ i proširuješ se u samome sebi, i kao opijen za njegovo spasenje tražiš ga dok on od tebe bježi? On se udaljuje, a ti se približuješ. Bliže nisi mogao doći nego da si se zaogrnuo njegovim čovještvom.

Što sada da rečem na sve to ? Učinit ću kao Jeremija, koji je govorio:"Ah, ah, ah, Gospodine, ne znam govoriti"[1]. Jezik stvorenja ne može izraziti osjećaj duše koja te neizmjerno želi. Čini mi se da bih mogla reći onu Pavlovu riječ: "Niti jezik može izreći, niti uho čuti, niti oko vidjeti, niti srce zamisliti ono što sam ja vidio[2] ". A što si vidio? Vidio sam otajne tajne Božje[17]. A ja što da kažem? Ne

---

[1] Jeremija 1,6.

[2] 1 Kor 2,9.

[3] 2 Kor 12,4.: Audivi arcana verba quae non licet homini loqui.

dodajem tome ništa s ovim grubim svojim osjetima, nego samo sebi, dušo moja, kažem da si kušala i vidjela vrhovnu i vječnu providnost.

Sada ti se zahvaljujem, vrhovni i vječni Oče, na tvojoj prekomjernoj dobroti koju si pokazao meni, bijednoj, koja nije dostojna nijedne milosti.

3. Himna Vječnom Božjem milosrđu

O vječno Milosrđe, koje pokrivaš manjkavosti svojih stvorova, ne čudim se što govoriš onima koji napuštaju smrtni grijeh i dolaze k tebi: "Ja se više neću sjećati da ste me uvrijedili." O neizrecivo Milosrđe, ne čudim se da to govoriš onima koji napuštaju grijeh, nego što govoriš i za one koji te progone: "Hoću da molite za njih zato da im se smilujem."

O milosrđe koje izlazi od tvog Božanstva, vječni Oče, i koje tvojom moći upravlja čitavim svijetom! U tvojem smo milosrđu stvoreni. Po tvojem smo milosrđu ponovno stvoreni u krvi tvoga Sina. Tvoje nas milosrđe uzdržava. Tvoje je milosrđe učinilo da se je tvoj Sin golim rukama uhvatio u dvoboj na križu gdje je održan taj dvoboj života i smrti. Tada je život pobijedio smrt naših grijeha, a smrt naših grijeha oduzela je tjelesni život bezgrešnog Jaganjca. Tko je tu bio pobijeđen? Smrt! Tko je bio tome uzrokom? Milosrđe.

Tvoje milosrđe daje život. Ono daje svjetlo kojim se prepoznaje tvoja blagost u svakom stvorenju: u pravednicima kao i u grešnicima. U visinama neba, to jest u tvojim svetima, odrazuje se tvoje milosrđe. U tminama pakla također odsijeva tvoje milosrđe jer ne daje osuđenima da trpe tolike muke kako zaslužuju.

Svojim milosrđem ublažuješ svoju pravdu. Po milosrđu si nas oprao u krvi. Po milosrđu si htio razgovarati sa svojim stvorovima. Upravo kao lud od ljubavi! Nije ti bilo dosta utjeloviti se, nego si još htio i umrijeti. Nije ti bilo dosta umrijeti, nego si htio saći nad pakao da izvedeš iz njega svete oce i tako izvršiš nad njima svoju istinu i milosrđe.

Budući da dobrota obećaje dobro onima koji ti služe u istini, ti si sišao u limb i iz njegovih muka izveo one koji su ti služili i povratio im plod njihovih truda.

Vidim da te je tvoje milosrđe prisililo da dadeš još više čovjeku, dajući mu sama sebe za hranu, da bismo mi slabi ojačali te da kao zaboravni neznalice ne izgubimo sjećanje na tvoja dobročinstva. Zato daješ hranu čovjeku svaki dan, ostajući s nama prisutan u sakramentu oltara, u mističnom tijelu svete Crkve. A tko je sve to pripremio! Tvoje milosrđe!

O milosrđe, srce mi se guši dok mislim na te, jer kamo god okrenem svoju misao, nalazim samo milosrđe. O vječni Oče, oprosti mojem neznanju što sam se usudila govoriti s tobom, ali ljubav prema tvome milosrđu neka me opravda pred tvojom blagošću.

4. Molitva za obnovu Svete Crkve

a - Himna u čast Božju, ognju ljubavi, svjetlu istine, vrhovnoj dobroti

O vječni Bože, o svjetlo nad svakim drugim svjetlom, jer iz tebe izvire svako drugo svjetlo! O ognju, iznad svakog ognja, jer ti si jedini oganj koji ne izgara, a izgaraš svaki grijeh i sebeljublje koje nalaziš u duši. Ti ga ne uništavaš s bolju, nego obogaćuješ dušu nezasitnom ljubavlju, jer dok je zasićuješ, ona ne postaje sita, nego te stalno želi, i koliko te više posjeduje, toliko te više traži. I koliko te više želi, toliko te više nalazi i kuša, o vrhovni i vječni ognju, ponore ljubavi. O vrhovno i vječno Dobro, tko te je potaknuo, neizmjerni Bože, da rasvijetliš mene, tvoje konačno stvorenje, svjetlom svoje istine? Ti si uzrok svemu tome, ti koji si Sam oganj ljubavi.

Uvijek te je ljubav prisilila, i sili te još, da nas stvaraš na svoju sliku i priliku i da nam se smiluješ, darivajući preobilne i neizmjerne milosti svojim stvorenjima koja su obdarena razumom. O Dobroto, iznad svake dobrote! Ti si jedini vrhunski dobar; dao si Riječ, jedinorođenoga svoga Sina, da dođe i bude s nama, nečistima i punima tame. Koji je svemu tome uzrok? Ljubav! Jer si nas ljubio prije negoli smo opstojali. O dobroto i vječna veličino, ti si postao niskim i malenim da čovjeka učiniš velikim. Kamo god se okrenem, nalazim samo ponor i oganj tvoje ljubavi.

b – Samo Bog može dostojno zahvaliti za darove što su ih primili njegovi stvorovi

Hoću li ja biti ona bijedna osoba koja može odgovoriti na milosti i na ražarenu ljubav, kao i naklonost koju si pokazao posebno, povrh opće ljubavi i naklonosti prema stvorenjima? Ne, nego ćeš samo ti, preslatki ljubezni Oče, biti onaj koji će moći mjesto mene biti zahvalan i haran, to jest zahvalit će ti sam osjećaj tvoje ljubavi, jer sam ja ona koja nisam. Kad bih ja, naime, rekla da jesam nešto po sebi, lagala bih na svoju glavu i bila bih lažljivica i kćerka zloduha, koji je otac laži. Ti si sam onaj koji jesi. Bivstvovanje i svaku milost koju si bivstvovanju dodao imam od tebe koji si mi ih dao i daješ ih iz ljubavi, a ne kao neki dug.

O preslatki Oče, kad je ljudski rod ležao bolestan zbog Adamova grijeha, ti si poslao liječnika, slatku i ljubaznu Riječ, svoga Sina. A sada, kad sam ja ležala bolesna od nemarnosti i mnogoga neznanja, ti si mi, preblagi i preslatki liječniče, Bože vječni, dao blag i sladak i gorak lijek, zato da ozdravim i da ustanem od svoje bolesti. Taj mi je lijek bio blag jer si mi se objavio sa svojom blagošću i ljubavlju. Bio mi je sladak iznad svake slatkoće jer si mi rasvijetlio moje razumsko oko svjetlom presvete vjere. U ovom svjetlu, kako ti se je svidjelo da pokažeš, upoznala sam uzvišenost i milinu koju si pokazao ljudskom rodu time što dijeliš Krista, pravoga Boga i pravoga Čovjeka, u otajstvenom tijelu svete Crkve, i što daješ dostojanstvo svojim službenicima koje si postavio da nam pružaju tebe samoga.

Ja sam željela da ispuniš obećanje što si mi ga dao, a ti si mi dao mnogo više, dajući mi ono što ja nisam znala niti pitati. Odatle znam po istini da ljudsko srce ne zna pitati niti željeti toliko koliko

mu ti daješ preko toga. I tako vidim da si ti onaj koji jesi, neizmjerno vječno Dobro, dok smo mi oni koji nismo. Ti si neizmjeran, a mi smo konačni! Zato ti sam daješ ono što stvorenje ne zna niti može željeti u tolikoj mjeri niti onako kako ti znaš, možeš i želiš dati duši, da je zadovoljiš i zasitiš onim stvarima koje ti ona i ne pita, niti na takav način tako sladak i mio kao što to ti znaš dati. Tako sam dobila svjetlo o tvojoj veličini i ljubavi, o naklonosti koju si pokazao da imaš prema čitavome ljudskom rodu, a posebno prema svojim pomazanicima koji moraju biti zemaljski anđeli u ovome životu.

Pokazao si svetost i blaženstvo ovih tvojih pomazanika koji su živjeli kao goruće svjetiljke s biserom pravde u svetoj Crkvi. Po tome sam bolje upoznala manjkavost onih koji su živjeli na bijedan način. Tako sam dobila veoma veliku bol zbog tebi nanesene uvrede, kao i zbog gubitka svekolikog svijeta. Nedostojni službenici, naime, čine štetu time što odrazuju bijedu, dok bi morali odražavati krepost. I zbog toga što si objavio njihove slabosti i meni se na njih potužio, meni bijednoj koja sam uzrok i sredstvo mnogih manjkavosti, ja sam tako osjetila nepodnosivu bol.

Ti neprocjenjiva ljubavi, objavio si mi tu ljubav, dajući mi sladak kao i gorak lijek, zato da me posve digneš iz slabosti neznanja i nehaja, pa da se marljivo i tjeskobnom željom utečem tebi, poznavajući sebe i tvoju dobrotu, kao i uvrede koje su ti nanesene od svake vrsti osoba, ali posebno od tvojih službenika. Zato neka poteče rijeka suza nad mojom bijedom koju tvoja neizmjerna dobrota pokriva, ali osobito nad ovim mrtvim službenicima koji tako bijedno žive.

O neizmjerni ognju i ljubezna Ljubavi, vječni Oče, ne želim da se moje želje ikada umore, tražeći tvoju čast i spas duša, te da moje oči prestanu plakati. Ja te molim za milost da moje oči postanu dvije rijeke vode koja izlazi iz tebe, mirnoga mora. Hvala, hvala ti, Oče, što si mi, udovoljavajući u onome što sam te molila, kao i u onom što te nisam znala pitati, dao građu za plač, pozvao me da ti prikazujem slatke ljubazne i tjeskobne želje uz ponizne i neprekidne molitve.

c – Moli Boga da se smiluje Crkvi i svijetu

Sada te molim da se smiluješ svijetu i svetoj Crkvi. Molim te da ispuniš ono što činiš da te molim.

Ah, bijedna i žalosna dušo moja, koja si uzrok svega zla! Ne oklijevaj više, Oče, da se smiluješ svijetu. Sađi i ispuni želju svojih slugu. Oh, ti činiš da oni viču: poslušaj sada njihov glas. Tvoja je Istina rekla neka zovemo da ćemo dobiti; da kucamo i da će nam otvoriti; da tražimo i da ćemo naći. O vječni Oče, tvoji sluge traže od tebe milosrđe, odgovori im dakle. Dobro znam da ti je milosrđe vlastitost. Stoga ne možeš a da ga sada ne pokažeš onomu koji ga traži. Oni kucaju na vrata tvoje Istine jer u tvojoj istini, koja je tvoj Jedinorođeni Sin, prepoznavaju tvoju neizrecivu ljubav koju ti gojiš prema čovjeku. Zato oni i kucaju na prava vrata. Stoga se oganj tvoje ljubavi ne može i ne smije uzdržati a da ne otvori onome koji ustrajno kuca.

Dakle otvori, rastvori, razbij okorjela srca svojih stvorova, ne zbog onih koji kucaju, nego to učini zbog neizmjerne svoje dobrote, kao i iz ljubavi prema svojim slugama koji ti kucaju za njih. Podaj

to, o vječni Oče, onima koje vidiš da stoje pred vratima tvoje istine i da traže. A što ti traže? Traže krv na ovim vratima, a to je tvoja Istina.

Tom si krvlju oprao opačine i zbrisao si ljagu Adamova grijeha. To je naša krv jer si nam je sam ti dao za kupelj. Ne možeš i nećeš je uskratiti nikome koji je iskreno traži. Podaj, dakle, plod te krvi svojim stvorenjima. Postavi na tezulju cijenu krvi svoga Sina, da pakleni zlodusi ne ukradu tvoje ovčice... Oh, ti si dobri pastir koji nam je dao dobroga Pastira, Jedinorođenoga svoga Sina, koji je iz poslušnosti prema tebi žrtvovao svoj život za tvoje ovčice te nas je svojom krvlju spasio.

Ovo je ona Krv koju ti, kao ogladnjeli, pitaju tvoje sluge na ovim vratima. Po ovoj te Krvi pitaju da se smiluješ svijetu te učiniš da Crkva opet procvate miomirisnim cvijećem, a to su dobri i sveti pastiri, te da se njihovim miomirisom raspprši zadah opakog i gnjilog cvijeća. Ti si, vječni Oče, rekao da ćeš se, iz ljubavi prema svojim razumnim stvorenjima, po molitvama svojih slugu i po njihovim mnogim patnjama podnesenim bez krivnje, smilovati svijetu, da ćeš obnoviti svoju Crkvu i tako nam pružiti rashladu. Nemoj, dakle, oklijevati da svrneš oko svojega milosrđa, nego odgovori glasom svojega milosrđa već prije negoli te zazovemo.

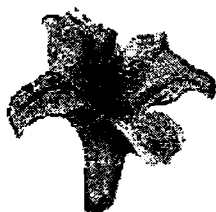
Otvori vrata neprocjenjivog milosrđa što si nam ga darovao na vratima Riječi. Ja dobro znam da ti otvaraš i prije negoli mi zakucamo, jer tvoji sluge osjećajem i ljubavlju koje si im dao već kucaju i zazivaju, tražeći tvoju čast i spas duša. Podaj im, dakle, kruh života koji je plod Krvi Jedinorođenoga tvoga Sina. To te molim na hvalu i slavu tvoga imena i na spas duša. Tebi je to veća slava i hvala što će se spasiti više duša negoli da ih ostavimo tvrdokorne u njihovoj okorjelosti.

Tebi je, vječni Oče, sve moguće.

Ti si nas stvorio bez nas, ali nećeš da nas spasiš bez nas. Sada, dakle, dok živimo, molimo te da nam se smiluješ i da obnoviš ove posude koje si stvorio i oblikovao na svoju sliku i priliku.

Preoblikuj ih u milosti, u milosrđu, kao i u krvi svoga Sina.

Slatki Isuse Kriste!

5. Molitva u zahvalu za primljena dobročinstva od Boga, napose za dar vjere

Vječni Oče, hvala ti, hvala. Ti nisi prezreo mene, svoje stvorenje, i nisi odvratio svoje lice od mene, niti si prezreo moje želje. Ti koji si svjetlo nisi gledao moju tamu. Ti koji si život nisi gledao na mene koja sam smrt. Ti koji si liječnik nisi gledao na moje teške bolesti. Ti koji si vječna čistoća, nisi gledao na mene punu blata mnogih nevolja. Ti koji si neizmjeran, nisi gledao na mene koja sam konačna. Ti mudrost, na mene koja sam ludost.

Sa svim ovim i bezbrojnim drugim zlima i manjkavostima koji su u meni, tvoja mudrost i tvoja dobrota, tvoja blagost i neizmjerno tvoje dobro nisu me prezreli, nego su mi u svojoj svjetlosti dali svjetlo. Po tvojoj blagosti upoznala sam istinu. Našla sam ljubav i naklonost prema bližnjemu. Tko te je sve na to potaknuo? Moja krepost? Ne, nego tvoja ljubav. Ta ista tvoja ljubav neka te potakne da rasvijetliš moje razumsko oko svjetlom vjere, da ja upoznam i shvatim istinu koja mi je objavljena. Daj mi milost da moje pamćenje bude sposobno zadržati tvoja dobročinstva i da moja volja gori ognjem tvoje ljubavi. Neka ovaj oganj uspije da provre i ključa krv iz moga tijela za ljubav krvi Kristove... Daj da ključem poslušnosti otvorim vrata neba. Ovo te od srca molim, i za svakoga čovjeka općenito i posebno, i za otajstveno tijelo Crkve... Priznajem i ne niječem da si me ti ljubio prije negoli sam postojala i da me ti ljubiš neizmjerno, kao lud za svojim stvorenjem.

O vječno Trojstvo! O Bože, čije je Božanstvo, koje je tvoja božanska narav, dalo vrijednost cijeni krvi tvoga Sina! Ti, vječno Trojstvo, jesi duboko

more, u koje što više silazim, to ga više nalazim; i što ga više nalazim, to više tražim tebe. Ti si nezasitan, jer, premda se duša zasiti tvoga ponora, ipak nije posve sita, nego uvijek ostaje gladna tebe, o vječno Trojstvo, želeći da tvojom svjetlošću vidi svjetlost. Kao što jelen čezne za izvorom vode, tako duša moja čezne da iziđe iz tamnice tamnoga tijela i da vidi tvoju istinu.

O, vječno Trojstvo, ognju i ponore ljubavi! Rastvori već jednom oblak mojega tijela! Spoznaja tebe kojom si mi se očitovao u svojoj istini, sili me da čeznem ostaviti težinu svoga tijela i dati život za slavu i hvalu tvojega imena. Ja sam razumskim okom u tvome svjetlu kušala i vidjela tvoj ponor. Stoga sam, gledajući sebe u tebi, vidjela da sam tvoja slika, jer mi daješ, vječni Oče, svoju moć i svoju mudrost u razumu, a ta je mudrost vlastitost jedinorođenoga tvoga Sina. Duh Sveti koji proizlazi iz tebe i tvojega Sina, dao mi je volju kojom sam sposobna ljubiti. Ti si, vječno Trojstvo, tvorac, a ja sam tvoje stvorenje, upoznala u novom stvorenju koje si stvorio krvlju svojega Sina, da si zaljubljen u ljepotu svojega stvora.

O ponore, o vječno Božanstvo, o duboko more! Što si mi mogao više dati nego sebe samoga? Ti si oganj koji trajno gori, a ne izgara. Ti si oganj koji u svom žaru poništavaš svako sebeljublje duše. Ti si oganj koji dižeš svaku hladnoću. Ti rasvjetljuješ; svojom si svjetlošću učinio da upoznam tvoju istinu. Ti si ono svjetlo nad svakim svjetlom koje razumskom oku daješ nadnaravno svjetlo u savršenstvu, da pružiš jasnoću svjetlu vjere. U ovom svjetlu vidim da moja duša ima život i da u ovom svjetlu prima tebe koji si svjetlo. U svjetlu vjere dobivam mudrost od Mudrosti Riječi, tvoga Sina.

U svjetlu vjere sam jaka, stalna i ustrajna. U svjetlu se vjere ufam, ona me ne pušta da smalakšem u hodu. Ovo mi svjetlo pokazuje put, i bez ovoga svjetla zalutala bih u tamu. Zato te molim da me rasvijetliš svjetlom presvete vjere.

Zaista je ovo svjetlo more, jer hrani dušu u tebi, mirnome moru. O vječno Trojstvo! Voda nije mutna, duša nema straha, jer pozna istinu. To je čista voda jer očituje tajne stvari. Stoga gdje je obilato preobilno svjetlo tvoje vjere, ono na neki način osigurava dušu u onom što vjeruje. Ona je poput ogledala po kojem mi ti, vječno Trojstvo, daješ da spoznajem. Gledajući u ovo ogledalo i držeći ga rukom ljubavi, predočujem u tebi samu sebe koja sam stvorenje, i tebe u meni po ujedinjenju Božanstva s našim čovještvom.

U ovom svjetlu spoznajem tebe i ti mi dolaziš kao vječno Dobro, Dobro nad svakim dobrom, sretno Dobro, neizmjerno i neprocjenjivo dobro, Ljepota iznad svake ljepote, Mudrost iznad svake mudrosti. Ti hrana anđela, darivaš se ljudima ognjem ljubavi. Ti, odijelo koje pokrivaš svaku golotinju, hrani gladne svojom slatkoćom. Ti si sladak bez ikakve gorčine.

O, vječno Trojstvo, u tvojem svjetlu koje si mi dao i koje sam primila sa svjetlom presvete vjere upoznala sam po mnogim i čudesnim objavama koja su mi dana, put velike savršenosti zato da bih ti služila u svjetlu, a ne u tami; budi zrcalo sveta i dobra života i digni me gore iz ove moje životne bijede, jer sam ti po svojoj manjkavosti uvijek služila u tami. Nisam poznavala tvoju istinu, pa te stoga nisam ljubila.

Zašto te nisam upoznala? Jer te nisam gledala slavnim svjetlom presvete vjere; oblak sebeljublja potamnio je moje razumsko oko. A ti si, o vječno

Trojstvo, raspršilo tamu. A tko se može uspeti na takvu visinu da ti zahvali na tako preobilnom daru, na širokogrudnim dobročinstvima koja si dao meni, i na nauku vjere što si mi ga dao? To svjetlo je posebna milost, povrh opće milosti koju pružaš drugim stvorenjima koja će se u tom zrcalu odražavati.

Odgovori ti, o Gospodine; ti si dao, ti sam i odgovori i udovolji, ulijevajući svjetlo milosti u mene, zato da ti njome zahvalim. Obuci, obuci me u sebe, vječna istino, tako da protrčim ovim smrtnim životom s pravom poslušnošću i s pravim svjetlom presvete vjere, kojim svjetlom čini se da ponovno opijaš moju dušu.

Bogu hvala. Amen.

Siena **- Crkva sv. Katarine**
(A. Franchi - *Dvije krune*)

Treći dio

MOLITVENI GOVORI

Molitveni su govori zbirka uzdignuća, što ih je sveta Naučiteljica izrekla u zanosu za vrijeme posljednjih mjeseci života, a koje su sakupili njezini učenici. To su plameni razgovori sa samom sobom, izljev duše, blistavi razgovori s Bogom, uzbudljive molbe, međusobno pune pouke i vatre. Svaki od govora je djelce za sebe. Općenito su bili predstavljeni javnosti ili na kraju drugih djela Svetice, ili u posebnom sveščiću.

1. Molitveni govor

a) Zahvala Bogu na djelu stvaranja čovjeka

O božanstvo, božanstvo, neizrecivo božanstvo! O najveća Dobroto, koja si nas stvorila na sliku i priliku svoju, ne govoreći: *"Neka bude"*[1], nego uz riječi: *"Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična"*[2].

O ljubavi neizreciva, jer si zajedničkim dogovorom Trojstva darovala istu sličnost Trojstva, vječnog božanstva, u tri moći njegove duše, to jest pamćenje, da mu podariš sličnost s tobom, Oče vječni, što kao Otac držiš i čuvaš svaku stvar u sebi; a pamćenje upravo ponovo čuva ono što razum vidi i spoznaje o tebi, dobroto beskrajna, imajući udio u mudrosti tvoga jedinorođenoga Sina. Konačno si mu darovao i volju, kojom sudjeluje u slatkoj blagosti Svetoga Duha, čija se volja uzdiže ispunjena ljubavlju tvojom. Ona, kao rukom, prihvaća ono što razum spoznaje od tvoje neizrecive dobrote; stvarno s voljom i snagom ljubavi, koja iz tebe ispunja sjećanje i osjećaje.

Neka ti je hvala, uzvišeno i vječno Božanstvo, na tolikoj ljubavi koju si nam pokazalo u tako slatkom daru sličnosti u tri moći duše: to jest razum da te spozna, pamćenje da te se sjeća i da te čuva u sebi, volju i ljubav da te ljubi nadasve. Posve je, dakle, razumljivo da te duša, koja te spoznaje,

---

1 Post 1,3.

2 Post 2,1.

Ovaj govor održala je sveta Naučiteljica u Avinjonu, prvih dana mjeseca rujna 1376. godine, a po nalogu pape Grgura XI.: da se ona jutrom posebno moli Bogu za njega.

Zabilježio ju je Tomaso Petra, papin bilježnik, a onda tajnik pape Urbana VI.

dobroto beskrajna, i ljubi. I to tolikom snagom ove ljubavi, što nam je ni sotona ni drugo stvorenje ne može oteti ako nećemo. Uistinu bi se čovjek zbog toga morao stidjeti, ako bi, uvjeren da ga ti toliko ljubiš, on tebe ne bi ljubio.

B) Zahvala na djelu Otkupljenja

O vječno Božanstvo, u tebi promatram neprocjenjivu ljubav, koju si mi očitovalo poslije nego smo, zbog naše bijede i krhkosti, pali u prljavštinu grijeha, zbog neposluha našeg prvoga oca. Ta te ljubav nuka, uzvišeni vječni Oče, da otvoriš oči svoje blagosti prema nama, bijednim nevoljnicima. Radi toga si poslao Riječ, jedinorođenoga svoga Sina, Riječ, izvršeno obećanje utjelovljenjem, skrivenu našim bijednim tijelom, sakritu našom smrtnošću. A ti, Isuse Kriste, pomiritelju, osloboditelju, ti si postao posrednik, Riječ ljubavi. A od velike borbe i neprijateljstva što ih je čovjek vodio s Bogom, ti si učinio veliki mir, kaznio si naše opačine i nepokornost Adamovu na svom tijelu, postavši poslušan do sramne smrti na križu.

I na križu, o Isuse slatka ljubavi, jednim udarcem zadovoljštinu si dao zbog nepravde što ju je čovjek bio učinio tvom Ocu, skupa i zbog našega grijeha, kažnjavajući na samom sebi nepravdu prema Ocu.

Sagriješih, Gospodine, smiluj mi se! Na koji god se kraj okrenem, susrećem tvoju neizrecivu ljubav; ne možemo se opravdati zbog toga što ne ljubimo, jer ti sam, Bog i Čovjek, jesi onaj što si me ljubio iako ti nisi bio ljubljen od mene: jer ja nisam postojala a ti si me stvorio. Ono što mi srce želi ljubiti, sve ja to nalazim u tebi, osim grijeha što nije u tebi a nije dostojno da ga ljubimo. Ako

želimo ljubiti Boga, evo u tebi nalazimo neizrecivo božanstvo, ako želimo ljubiti čovjeka, ti si čovjek, i ja te mogu prepoznati neprocjenjiva čistoćo. Ako hoću ljubiti, Gospodine, ti si Gospodin, jer si platio cijenu svojom krvlju, da nas izbaviš iz ropstva grijeha. Ti si Gospodin, Otac i Brat naš, po svojoj dobroti i veoma velikoj ljubavi, o božanstvo vječno.

Ova Riječ, tvoj Sin, doznavši i izvršivši tvoju volju, htjede proliti svoju dragocjenu krv, da nas oslobodi od naše bijede na spasonosnom drvu presvetoga križa.

Ti si, Božanstvo, vrhunac ljubavi, najveća i vječna dobrota, a ja neznalica i jadno stvorenje. Ja smrt, a ti život; ja tmina, a ti svjetlo; ja ludost, a ti mudrost; ti neograničen, a ja ograničena; ja bolesna, a ti liječnik; ja skršljiva grešnica koja te nisam nikada ljubila; ti najčišća ljepota, a ja najprljavije stvorenje.

Ti si me neizrecivom ljubavlju privukao k sebi, i sve želiš privući k sebi milošću a ne silom, ukoliko želimo dozvoliti da nas privučeš, to jest ako se naša volja ne pobuni protiv tvoje. Jao, sagriješih, o Gospode, smiluj mi se!

c) Moljenje za Crkvu i za papu

Ne gledaj, o vječna Dobroto, na naše grijehe, što ih počinismo svojevoljnim bježanjem od tvoje neizmjerne dobrote i odvraćanjem naših duša od njihovog vlastitog cilja. Nego ti, po svom beskrajnom milosrđu, otvori oči svoga vrlo velikog milosrđa i blagosti i upravi ih na tvoju jedinu zaručnicu svetu Crkvu; i otvori oči svom namjesniku na zemlji da te ne ljubi radi sebe, niti da ljubi sebe radi sebe, već da ljubi tebe radi tebe, i sebe radi tebe. Kada stvarno

on ljubi tebe radi sebe, svi ginemo, jer o njemu ovisi život i smrt naša, prema tome koliko jest ili nije zabrinut kako će zaštititi nas ovčice od poginuća.

O vrlo veliko i neizrecivo Božanstvo! Ja sam griješila i nisam dostojna te moliti, ali ti si moguć učiniti me dostojnom: kazni, o moj Gospodine, moje grijehe i ne gledaj na moju bijedu. Ti si mi dao tijelo; ja ti ga vraćam i prinosim: evo moga mesa, evo moje krvi: nek mi se tijelo obeznani i neka se raspadne, i neka se razaspu moje kosti za one za koje te molim; i ako ti hoćeš, smrvi mi kosti i moždinu za tvog namjesnika na zemlji, jedinog zaručnika tvoje zaručnice, za koga te molim da me uslišaš, tako da ovaj tvoj namjesnik obraća pozornost na tvoju volju, nju ljubi i nju vrši da ne izginemo. I podari mu novo srce da neprestano raste u milosti i da bude hrabar uspraviti stijeg presvetog križa, da mogu nevjernici, kao mi, biti dionici ploda muke, krvi jedinorođenog tvog Sina, neokaljanog Jaganjca. Vječno, neizrecivo i uzvišeno Božanstvo. Sagriješila sam, Gospodine, smiluj mi se!

2. Molitveni govor

Molitva za osobnu svetost i za svetost službenika Božjih

O Božanstvo, Božanstvo, vječno Božanstvo! Ja priznajem i čvrsto vjerujem da si ti mirno more gdje pase i gdje se hrani moja duša koja se u tebi odmara osjećajnom ljubavlju i ljubavnim sjedinjenjem, podlažući se tvojoj uzvišenoj i vječnoj volji, koja ne želi ništa drugo nego naše posvećenje. Stoga duša, koja o ovom razmišlja, napušta svoju volju prihvaćanjem tvoje.

O preslatka Ljubavi, svjesna sam da mi ti govoriš kako je ovo najsigurniji znak prepoznavanja onih koji prebivaju u tebi, to jest onih koji vrše tvoju volju na tvoj a ne na svoj način: ovo je najbolji znak da je duša prožeta tvojom voljom, kada prosuđuje prema tvojoj volji a ne po onoj stvorenja; i ne prepušta se veselju u sreći, nego radije u suprotivštinama, smatrajući ih kao da su od tebe poslane usklađene s tvojom voljom, jedino zbog ljubavi. Zato ih ljubi kao sve ono što si ti stvorio, jer je sve to dobro i dostojno ljubavi, osim grijeha što nije od tebe pa stoga nije prikladno ljubiti ga.

A ja, bijedna nevoljnica, sagriješih. Griješila sam, Gospodine, ljubeći grijeh, smiluj mi se. Kazni, o moj Gospodine, moje grijehe i očisti me, o vječno i nedokučivo božanstvo.

Usliši svoju ropkinju i nemoj gledati na mnoštvo mojih krivica. Molim te, upravljaj prema sebi srce i volju službenika svete Crkve, tvoje zaručnice, da slijede tebe, Jaganjca zaklanog, siromašnog, poniznog i krotkog, putem svetog križa, po tvom primjeru, a ne po svojoj volji. I neka budu anđeoske osobe,

zemaljski anđeli u ovom životu, jer im je dužnost dijeliti ljudima tijelo i krv tvoga Sina, neokaljanog Jaganjca. I neka se ne vladaju poput nerazumnih životinja, da se ne iskažu nedostojnima tolike službe. Stoga ih sjedini sa sobom, o božansko milosrđe, i operi ih u mirnom moru svoje dobrote, tako da više ne odugovlače, i ne gube vrijeme što im je na raspolaganju u očekivanju onoga što nemaju.

Griješila sam, o Gospodine, pomiluj me! Usliši svoju ropkinju. Ja te bijedna molim: poslušaj moj vapaj, ti koji me zoveš k sebi, o premilosrdni Oče. Također i za sve ove sinove koje si mi ti sam dao i hoćeš da ih na posebni način ljubiš[1], ja te molim, po tvojoj neprocjenjivoj ljubavi, o uzvišeno, vječno i neizrecivo božanstvo. Amen.

---

[1] Odnosi se na njezine učenike koji su je posvuda slijedili i koje je ona, kao duhovna majka, odgajala i poticala na svetost. Oni su pripadali njezinoj duhovnoj obitelji, njezinoj "lijepoj družini", što ju je koji put običavala nazivati tako.

Ovaj molitveni govor sastavila je sveta Naučiteljica u Đenovi da odvrati papu Grgura od odluke povratka natrag pošto je odlučeno na konzistoriju zbog nepovoljnih prilika ići u Rim.

Izgovorila je u drugoj polovini rujna 1376., pošto je Grgur XI. posjetio Sveticu.

3. Molitveni govor

Vapaj Bogu za papu, da ne klone duhom zbog mnogih poteškoća i opasnosti

O nebeski Oče, vječni Bože, neprocjenjiva i najslađa ljubavi, ja gledam u tebi a osjećam i držim u srcu da si ti put, istina i život. Svaki čovjek koji hoće doći k tebi nužno mora hodati tim putem: izravnim putem što ga je objavila tvoja neizreciva ljubav u kojoj se istinski spoznaje mudrost tvoga jedinorođenog Sina, Gospodina našega Isusa Krista.

Ti si onaj vječni i nedokučivi Bog, koji si, dok je ljudski rod bio mrtav zbog svoje jadne krhkosti, potaknut jedino svojom ljubavlju i svojim preblagim milosrđem, poslao k nama istog pravog Boga i Gospodina našega Isusa Krista svoga Sina.

A nisi htio da dođe među uživanja i slavlja ovoga prolaznog svijeta, nego u tjeskobu, siromaštvo i u muke, znajući i vršeći, za naše otkupljenje, tvoju volju, prezirući opasnosti od svijeta i neprijateljske zasjede, da smrt uništi smrću, postavši poslušan do pregorke muke na križu. I sada, o nedokučiva ljubavi, ti si onaj koji šalješ svoga Namjesnika da otkupi tvoju djecu, mrtvu zbog otkazane poslušnosti svetoj majci Crkvi, jedinoj tvojoj zaručnici; ti ga šalješ u tjeskobne opasnosti, kao što si poslao svog ljubjenog Sina, Spasitelja našega, da oslobodi od smrti grijeha mrtve sinove roda ljudskoga.

Ali ljudi - tvoja stvorenja, zbog svoje krhkosti, zbog zlobnog i preuzetnog mišljenja, zbog tjelesne usmjerenosti, i opsjednutosti od neprijatelja, protive

se tvojoj volji i plodu svog spasenja. I kušaju tvoga Namjesnika na zemlji odvratiti od veoma korisnog podviga što ga ti hoćeš[1].

O vječna Ljubavi, takvi se ne boje smrti za dušu, nego one za tijelo, i prosuđuju po svom osjećaju i po onome što im je osobno drago, a nipošto po tvom ispravnom sudu i po veoma velikoj mudrosti tvoga veličanstva. Ti si postavljen za naše pravilo i ti si vrata[2] kroz koja moramo prolaziti: zato moramo veselo podnositi teškoće i nevolje, kako si nam ti kazao[3], jer smo se zato rodili, a svijet i naša kukavna tjelesnost rađaju samo gorkim plodovima, što je tako odredila tvoja hvale dostojna providnost, da ne bi morali u njima tražiti veselje i polagati nadu u njih, nego da se jedino radujemo plodovima tvoga spasenja i tvojih nebeskih darova.

Tvoj se Namjesnik, dakle, mora veseliti vršenjem tvoje volje i nasljedovanjem pravednosti Isusa Krista, koji se predade smrti i otvori i poništi svoje presveto tijelo za nas i dade svoju krv da opere naše grijehe i ostvari naše spasenje posredovanjem tvoga neizrecivog milosrđa. On je dao ovom tvom Namjesniku ključeve i vlast vezati i odrješivati[4] naše duše, htijući da vrši tvoju volju i slijedi tvoje tragove. Tvoju presvetu blagost ja ponizno molim da ti očistiš svog Namjesnika, na ovaj način da mu srce gori od svete želje da sakupi izgubljene članove svete Crkve. Ali ako ti se, vječna ljubavi, on ne sviđa zbog svoje

---

1 Pothvat na koji se Svetica osvrće jest povratak pape (Grgura XI.) iz Avinjona u Rim.

2 Iv 10.9.

3 Mt 5,11-12.

4 Mt 16,9.

Ovoj bljedoći su uzrok opaki kršćani, Kristovi udovi, koji neće da ih potpuno osvoji njegov duh.

nemarnosti, kazni zbog toga moje tijelo, što ti ga prinosim i povraćam da ga premlatiš bičevima i da ga uništiš, ako je to tebi po volji.

Gospodine moj, ja sam grešnica, imaj smilovanja prema meni. Ti si, Bože vječni, zaljubljen u svoje stvorenje i po svojoj neizrecivoj milosti i blagosti potakni svog Namjesnika da ga zadobije i ne propadne. Na ovome ti zahvaljujem ja nedostojna i bijedna grešnica. O neizmjerna dobroto i neprocjenjiva ljubavi, istiniti Bože: neka se stidi čovjek, potomak Adamov, jer si ga ti, iz same ljubavi, otkupio smrću svoga Jedinorođenog Sina, neka se stidi što ne vrši tvoju volju, dok ti ne želiš drugo nego naše posvećenje. Daj, vječni Bože, koji si iz svoje ljubavi stvorio čovjeka i po ljubavi se ujedinio s nama i poslao nam svoga Namjesnika da nam dijeli duhovne milosti za naše spasenje i za prihvaćanje izgubljene djece, daj da on vrši samo tvoju volju, i da ne pristaje uz savjete tijela što sudi po osjećaju i osobnoj naklonosti. O vječni Bože, daj mu da se ne uplaši od nikakve suprotivštine, kada sve malakše, osim tebe, višnji Bože.

Ne gledaj na moje grijehe, na mene bijednu, koja te moli, nego usliši svoju službenicu po blagosti svoje neprocjenjive ljubavi.

Kada si otišao od nas, nisi nas ti ostavio sirotama, nego si nam ostavio svoga Namjesnika, koji nas dariva krštenjem Duha Svetoga. I ne daje nam ga samo jedan put kao krštenje vodom, što nas je bilo opralo jedan put, nego nas stalno pere po svetoj vlasti što si mu je udijelio, i čisti nas od grijeha.

Ti si došao k nama na sramotu, a mi, odlaskom od tebe, sudili smo po tijelu i po osobnoj naklonosti. Ti si blijed, jer tvoja stvorenja ne koriste

tvoje milosti, osiromašujući tvoju jedinu zaručnicu. O vječno milosrđe, učini da tvoj Namjesnik obilato poslužuje duhovnu hranu, izgarajući od svete želje za tvoju čast i združen s tobom samim, uzvišena i vječna ljepoto, neka njome čisti naše slabosti, i nanovo obnovi tvoju zaručnicu svojom spasonosnom razboritošću i svojim kreposnim djelima.

Još te molim, Bože vječni: obnovi život ovih tvojih slugu koji uz tvoga Namjesnika stoje, da slijede samo tebe, skrušenim srcem i savršenom poslušnošću. A nemoj se obzirati na moju bijedu, na mene koja te za njih moli; da ih posadiš u vrt svoje volje. Blagoslivljam te, o Oče vječni, da ti blagosloviš ove svoje službenike, kako bi postali mrzitelji samog sebe radi tebe, i slijede jedino čistoću tvoje volje, jer je neprekidno vječna. Ja ti za svih zahvaljujem. Amen.

4. Molitveni govor*

Zaziv Duha Svetoga

O Duše Sveti, dođi u moje srce; O Bože, svojom moći privuci ga k sebi, i udijeli mi ljubav sa strahom. Čuvaj me, Kriste, od svake zle misli; grij me i zapali me svojom preslatkom ljubavlju, tako da mi svaka muka izgleda laka. Sveti moj Oče i slatki moj Gospodine, pohitaj mi odmah u pomoć u svakom mom poslu. *Kriste ljubavi, Kriste ljubavi. Amen.*[8]

---

* Prema staroj predaji, Svetica je ovaj molitveni govor napisala crvenom bojom.

1 D. T. Centi, OP.- pisao je da Svetica nije napisala molitvu Duhu Svetom, nego Presvetom Trojstvu, kako je to vidljivo iz sadržaja.

5. Molitveni govor

a) Poticaji želje da se pričešćuje ne samo Kristovim euharistijskim tijelom nego također i mističnim tijelom Crkve.

O uzvišeno i vječno Trojstvo, neprocjenjiva ljubavi. Ako me ti zoveš: kćeri, ja uzvraćam tebi: najviši i vječni Oče. I kako mi ti darivaš samoga sebe dok se pričešćujem tijelom i krvlju tvoga jedinorođenog Sina, dajući mi se potpuno kao Bog i čovjek, tako, neprocjenjiva Ljubavi, ja te molim da me pričešćuješ mističnim tijelom svete Crkve i općim tijelom kršćanske religije, jer sam u vatri tvoje ljubavi spoznala kako hoćeš da mi duša uživa u ovoj hrani.

b) Divljenje za djelo Utjelovljenja, ukoliko je vidljivo očitovanje nevidljivog Božanstva, i za djelo Otkupljenja.

Bože vječni, ti me vidje i pozna me u sebi; i jer si me vidio u svom svjetlu, zbog toga, zaljubljen u svoje stvorenje, privukao si ga k sebi, stvorivši ga na sliku i priliku svoju. Pa ipak, također s ovim, ja, tvoje stvorenje, nisam te poznavala u sebi ukoliko nisam u sebi promatrala tvoju sliku i priliku. Ali, da bih ja vidjela i stvarno spoznala tebe u sebi, a mi te stvorenja mogli savršeno poznati, ti si se osobno sjedinio s nama, silaskom sa visokog vrhunca svog božanstva do zemaljske nizine naše čovječje naravi. Pošto ograničenost moga razuma nije mogla shvatiti ni razmatrati tvoju uzvišenost, stoga, kako bi, uza svu moju majušnost, ja mogla gledati, o Bože vječni, tvoju uzvišenost, učinio si se malenim, skrivanjem svog

božanstva u malenost naše čovječje naravi. I ti si se tako očitovao nama u Riječi tvoga jedinorođenoga Sina; i tako sam ja, o bezdno ljubavi, spoznala da si ti u ovoj Riječi objavio sebe i svoju istinu, o neprocjenjiva ljubavi, uzvišeno i vječno Trojstvo.

O neprocjenjiva ljubavi, očitovao si nam svoju istinu posredstvom krvi svoga jedinorođenog Sina. Sada stvarno spoznajemo tvoju moć kojom si, u njegovoj krvi, oprao naše grijehe. Spoznajemo tvoju mudrost, jer si mamcem naše čovječnosti, kojom si sakrio udicu božanstva, svladao sotonu i oduzeo mu vlast, što ju je imao nad nama. Ova nam pokazuje također i tvoju ljubav i tvoju darežljivost, jer si nas samo ognjem ljubavi otkupio, mada ti nismo bili za ništa potrebni. A osim toga si nam očitovao svoju istinu, to jest da si nas stvorio da nas nadariš vječnim životom. Ovu smo istinu spoznali posredstvom Riječi, dok je prije nismo mogli spoznati, jer su nam oči razuma bile zastrte pokrivalom grijeha.

Srami se, stid te bilo, o slijepo stvorenje, dok si toliko uzvišeno i počašćeno od svoga Boga, ti ne uviđaš da je Bog, radi svoje neprocjenjive ljubavi, sišao sa visine božanstva sve do dubine gliba tvoje ljudske naravi, da bi ti spoznao njega u sebi.

c) Molba za milosrđe svijetu i Crkvi

Sagriješila sam, o Gospode, smiluj mi se! O kako je vrijedno diviti se ovome, što si ti, mada si poznavao svoje stvorenje još prije stvaranja, a uz to i predvidio da će sagriješiti, te da neće slijediti tvoju istinu, ipak si ga uza sve to stvorio.

O neprocjenjiva ljubavi! O neprocjenjiva ljubavi! Što ćeš na to reći, o dušo moja? Oče nebeski, obraćam se tebi molbom, da nas ti, premilostivi

Bože, učiniš dionicima, nas i sve tvoje sluge, žara svoje milosrdne ljubavi, i raspoloži Tvoja stvorenja za primanje blagodati molitava i nauka što ih tvoje svjetlo rasipa i širiti mora tvojom ljubavlju. Tvoja Istina kaza: *Tražite i naći ćete; molite, i dat će vam se; kucajte i otvorit će vam se.* Ja kucam na vratima tvoje Istine, tražim i vapim pred pogledom tvog veličanstva, i molim tvoju milosrdnu blagost da me usliša i da pomiluje čitav svijet a posebno svetu Crkvu. Stvarno ja sam spoznala, u nauku Riječi, da je tvoja volja da se neprestano hranim ovom hranom. O ljubavi moja, jer ti tako hoćeš, ne dozvoli da umrem od gladi.

O dušo moja, što činiš ti? Zar ne znaš da Bog neprestano bdije nad tobom? Znaj da se nikada ti ne možeš sakriti očima onoga kome ništa ne pobjegne pogledu. Neki put se dobro možeš skriti pogledu stvorenja, ali nikada očima Stvoritelja. Prekini, dakle, sa Tvojim nepravdama i samu sebe probudi.

Griješila sam, o Gospodine, smiluj mi se! Sada je čas da se prenem iz sna. Vječno Trojstvo, tvoja je volja da se probudimo, i, ako se u vrijeme sreće ne dignemo, *kao vrsni liječnik šalji nam suprotivštine i ognjenim mukama pali zlo, čim vidiš da nema koristi od miomirisa utjehe i blagostanja.*

D) Poticaji za divljenje ljubavi Boga koji je stvorio čovjeka mada je znao za njegovu neposlušnost i nezahvalnost

Vječni Oče, o Ljubavi, veoma se divim onome što sam spoznala u tvom svjetlu, to jest što si ti vidio i znao mene i sva razumna stvorenja, općenito i posebno. Prije nego si nam darovao bivstvo, vidio si Adama prvog čovjeka, i znao si za grijeh što ga

je imao učiniti: vidio si ga u njemu posebno, i općenito u svim ljudima koji su imali doći poslije njega, i znao si kako će grijeh nužno priječiti učvršćenje tvoje istine. I, osim toga, priječio ju je stvorenju, jer se ova istina nije mogla ostvariti u njemu, to jest ono nije moglo stići do cilja radi čega si ga stvorio.

Oče vječni, još si vidio muku, što ju je imao podnijeti tvoj Sin da rodu ljudskom daruje milost te da se u nama ostvari tvoja istina. Prosvijetlio si me i ja znam, da bi ti sve to predvidio. A kako si, dakle, stvorio ovo stvorenje? To mene uvelike zadivljuje, i stvarno ja vidim, kako si mi pokazao, da to nisi učinio zbog nekog drugog razloga, nego si se osjetio potaknut ognjem svoje ljubavi darovati nam bivstvo, uza sve zlo što smo imali učiniti protiv tebe. Dakle bio si potaknut ognjem.

O neizreciva ljubavi, iako si u svojoj svjetlosti ti dobro vidio sve zlo što ga je tvoje stvorenje imalo učiniti protiv tvoje beskrajne dobrote, odvratio si pogled kao da ne vidiš, i zaustavio si pogled na ljepoti svog stvorenja u koje si se ti, kao ošamućen i pijan od ljubavi, zaljubio i ljubavlju ga privukao k sebi, darovavši mu bivstvo na sliku i priliku svoju.

Ljubav te je nježno potakla da ga stvoriš, premda si sigurno predvidio da će te ono uvrijediti, ali nije dopustilo tvoje milosrđe da pri tom predviđanju zaustaviš svoje oči; nego si, naprotiv, odvratio oči od uvrede što ju je ono imalo učiniti i samo si ih zaustavio na njegovoj ljepoti. Da si zaista svoj pogled usredotočio uglavno za prosuđivanje one uvrede, bio bi zaboravio na ljubav s kojom si odlučio stvoriti čovjeka. To ne znači da nisi znao za onu uvredu, jer si je ti zaključao u ljubav, budući da ti nisi drugo nego žarki oganj ljubavi, mahnitac svog stvorenja.

Iako te ja, zbog mojih pomanjkanja, nisam nikada spoznala, o preslatka ljubavi, ipak mi udijeli milost, da mi tijelo prolije krv na čast i na slavu tvoga imena i da se više ne uznosim sa sobom.

Primi, o vječni Oče, onoga što me je pričestio dragocjenim tijelom i krvlju tvoga Sina. Otrgni ga za sebe i odriješi ga od sebe samoga i uskladi ga sa svojom voljom, i priveži ga k sebi tako da ti se nikada ne odriješi, kako bi bio miomirisni cvijet u perivoju svete Crkve.

Udijeli nam, premilostivi Oče, svoj slatki i vječni blagoslov, a u krvi tvoga Sina operi lice naših duša. *Ljubavi, ljubavi, molim te za smrt. Amen.*

6. Molitveni govor*

Molitve za svetost službenika sv. Crkve

O Božanstvo, Božanstvo, istinska ljubavi, koja si nama, po tjelesnom sjedinjenju tvoje Riječi Gospodina našega Isusa Krista sa tvojim svemogućim božanstvom, dok smo bili izgubjeni, udijelila svjetlo svete vjere, zjenicu našeg razuma. S njom smo progledali i upoznali dragocjenost za dušu, to jest tvoje neprocjenjivo božanstvo. Radi toga si svoga Sina žrtvovao za nas i učinio ga ugaonim kamenom i veoma čvrstim stupom postojanosti svete majke Crkve. Već od davnine, u prošlosti, ti si odredio po njemu obnavljati ovu svoju Crkvu, posredstvom novih i plodnijih sadnica. I onda nije nitko mogao slomiti tvoju presvetu volju, koja je vječna i nepromjenljiva.[1] Ne gledaj sada na naše grijehe, zbog kojih se ja priznajem nedostojnom moliti, pa uništi danas naše grijehe svojim preblagim milosrđem, po moćnom zagovoru tvog sv. apostola Tome.

Ljubavi moja, višnji Bože, očisti mi dušu, usliši svoju službenicu, koja te zaziva. Istina je da si ti oganj što neprestano gori, ali si oganj što nikada ne uništavaš stvari, jer ti se one same u sebi sviđaju, ali samo i uvijek ništiš sve ono što je u njima izvan tvoje svete volje.

Užezi ognjem svoga Duha i uništi i čupaj vani sve iz temelja svaku nečistu ljubav i tjelesnu privrženost iz srdaca ovih novih sadnica što si ih

---

* Ovaj molitveni govor sv. Naučiteljica je sastavila i izgovorila u Rimu, dne 21. prosinca 1378.

[1] Možda se odnosi na stari Božji narod Izrael, kojega ona, opravdano, zove Crkvom Božjom.

udostojao posaditi u mističko tijelo svete Crkve.[2] Odaleči im srca od svjetskih naklonosti i presadi ih u vrt svoje privrženosti, i udijeli im novo srce s istinskom spoznajom tvoje volje, kako bi, postavši podcjenjivači svijeta i samih sebe te ispunjeni istinskom revnošću za tvoju ljubav i vođeni brižljivošću radi tebe za vjeru i ćudoređe, napustivši varljive želje i sjaj ovoga prolaznoga svijeta, slijedili tebe radi tebe, s najsjajnijom čistoćom i gorljivom ljubavlju.

Obnovitelju našega spasenja, ja te molim za ovoga novoga Zaručnika tvoje Crkve[3] da se uvijek prepusti vodstvu tvoga pravoga savjeta. I da samo unapređuje, prihvaća i saslušava one koji su neporočni i čisti. I da ove druge najnovije sadnice stoje pred Gospodinom našim, tvojim Namjesnikom na zemlji, kao što anđeli stoje pred svima na nebu, kako bi se obnovila sveta majka Crkva. Neka budu po tvom srcu, jednostavni i savršeni u svom radu, i neka se smatraju da su kao nove grane nedavno presađene u tijelo našega Gospodina Isusa Krista, odakle si odrezao izvjesne suvišne i neplodne grane, i to svojom divnom providnošću i bez ljudske pomoći. Neka budu kao djeca, rođeni sa istim Isusom, koji se rađa[4], i neka sa svojim krepostima, sa svojim primjerima i svojim kreposnim vladanjem, donesu obilati plod Crkvi. Neka stvarno budu poput novih grana, koje, pricijepljene na staru voćku, rađaju još više miomirisnim cvjetovima i ukusnijim i slasnijim plodovima. Neka tako i oni, po naravnoj

---

[2] Svetica se osvrće na izbor novih kardinala imenovanih od pape Urbana VI. Nažalost, oni se nisu uzdigli visoko kako je očekivala moliteljica.

[3] Papa Urban VI.

[4] Prisjetimo se da je ovaj govor izrečen neposredno pred Božić.

sklonosti darovanoj od tebe, odrezavši uzbuđenja bilo koje tjelesne nastranosti pomoću istoga nebeskog dara, kojim si poškropio svete apostole rosom Duha Svetoga, prime novu snagu i neka tebi uzvraćaju ugodni miris, a svetoj Crkvi slatkoću kreposnih djela i plodnoga rada, tako da se po njima obnovi tvoja zaručnica.

O Ljubavi vječna, očisti prisno ovog svog Namjesnika, da on daje dobar primjer čistoće i nevinosti drugima, i služi pod prismotrom tvoje milosti, i poučava puk sebi povjeren, da privlači k tebi nevjernike sa svojim rajskim usmjerenjem i prinosi tvom nedokučivom veličanstvu plodove vječnoga spasenja. Da bi se udostojao me uslišati za sve to, ja ti, kukavna, zahvaljujem, o vrhovna dobroto, pravi Bože.

7. Molitveni govor*

a) Zahvala za raznovrsne lijekove što ih je Bog pribavio za zla roda ljudskoga

Ispovijedam, vječni Bože, ispovijedam, vječni Bože, uzvišeno i vječno Trojstvo, da me ti gledaš i da me ti poznaješ; a ja sam to vidjela u tvojoj svjetlosti. Ispovijedam, vječni Bože, i znam da ti vidiš potrebu svoje zaručnice i dobru volju tvog Namjesnika. Tko mu dakle priječi nju djelima ostvariti? Prosvijetlio si me i vidjela sam kako su ti poznate ove okolnosti, jer ništa nije skriveno tvojim očima. Pomoću tvog svjetla znam kako si predvidio lijek, i kako si ga onda stvarno i dao onomu tvomu mrtvom sinu koji je ljudski rod. Ovaj lijek bila je Riječ, tvoj jedinorođeni Sin.

Ali ti si i drugi vidio i pribavio za ovoga mrtvog sina roda ljudskoga. A to je bilo očuvanje rana na tijelu Riječi da bi one neprestano vapile kod tebe milosrđe. Prosvijetlio si me pa znam da si ih očuvao po plamenu ljubavi. Činjenica proslavljenog tijela ne ometa ni njihovu vidljivost ni boju krvi, a ni one ne ometaju tijelo[1].

Još si u samom sebi vidio da će čovjek, i poslije slabosti od koje si nas oslobodio, ponovno sagriješiti zbog svojih pomanjkanja; radi toga si odredio za to lijek po sakramentu svete pokore, pri kojemu služitelj izlijeva na dušu krv poniznog Jaganjca. I

---

* Izgovoren 20. veljače 1379. u Rimu.

[1] Činjenica da Krist sada ima proslavljeno tijelo ne priječi da se na njemu sjaje brazgotine njegovih rana, ni da im je boja jasno crvena; a s druge strane brazgotine nisu zapreka pokretljivosti ni drugim osobinama proslavljenog tijela.

kao što si u Riječi vidio[2] glavni lijek da nas pomiriš sa sobom, tako si vidio sve ove druge lijekove potrebne za spas čovjeka.

Prosvijetljena tvojim svjetlom spoznajem da si ti uvijek znao za sve ove tvoje lijekove: a tvoje mi svjetlo pomaže to spoznati, a bez njega nalazila bih se u mraku.

O preslatka ljubavi, ti si u sebi samom vidio potrebu tvoje svete Crkve kao i lijek što joj je bio potreban, pa si joj ga dao, to jest molitvu tvojih slugu kojima blagost Duha Svetoga budi žarke želje za obnovom. Zahtijevaš da ovi tvoji sluge budu poput zida na koji će se prisloniti zid svete Crkve. Blagost Duha Svetoga ovim tvojim slugama ispunja želje za obnovom svojim ognjenim žarom.

Spoznajem također, po tvom svjetlu, da si vidio i pokvareni zakon što se u nama nalazi pa je uvijek spreman protiviti se tvojoj volji; i vidio se kako smo mi veoma podložni ovom nastranom zakonu. Da, uistinu, ti si vidio krhkost ove naše ljudske naravi, koliko je ona slaba, krhka i jadna: stoga, ti, previšnji upravitelju, koji si u svemu opskrbio svoje stvorenje, ti, najodličniji liječniče, koji si mu za svaku potrebu osigurao lijek, dao si nam čvrstu i snažnu volju, iako je u pratnji s ovom mlohavošću tijela. Ova je volja toliko jaka da je ni sotona ni bilo koje stvorenje ne mogu nadvladati, ako mi nećemo, to jest ako slobodna volja, u čijim se rukama nalazi ova jakost, ne pristane.

O dobroto beskrajna, odakle dolazi tolika snaga u volju tvog stvorenja? Od tebe, višnja i vječna jakosti: ono ima udio u tvojoj istoj jakosti, jer je od tvoje volje, što si nam dao za našu. Po tome

---

2 Odnosi se na temeljno otajstvo otkupiteljskog Utjelovljenja.

znamo da nam je naša volja toliko snažna koliko slijedi tvoju a toliko omlohavi koliko se od nje udalji. Stoga dok je u skladu s tvojom, ona je jaka. O vječni Oče, u našoj volji ti pokazuješ snagu svoje volje. Ako si doista u malo svoje stvorenje stavio toliku snagu, koliko ćemo procijeniti tvoju, budući da si ti stvoritelj i uzdržavatelj svega?

B) Zahvala Bogu za dar vjere

Još nešto drugo otkrivam u tvom svjetlu: ova mi se volja, što si nam je dao slobodnu, još više čini učvršćenom po svjetlu vjere. Doista po ovom svjetlu spoznaje tvoju volju, koja neće ništa drugo osim našeg posvećenja. Na taj način se svjetlo širi a volja jača, a volja, hranjena tako svjetlom svete vjere, oživotvoruje djela čovjekova. Ovo svjetlo podržava i jača ognjeni plamen u duši, koja ne bi na drugi način mogla uživati u žaru tvoje ljubavi ako je svjetlo vjere ne bi upućivalo na tvoju ljubav i na tvoju naklonost prema nama.

O svjetlo prave spoznaje, ti si začetnik koji pališ i raspaljuješ oganj ljubavi u duši, kao što drvo potpiruje i ražaruje materijalni oganj. O svjetlo, ti si uzrok da raste ognjeni žar u duši jer joj pokazuješ božansku dobrotu, koja te na svoj način podržava, budeći ti želju da uvijek bolje poznaješ svoga Boga, želju što je ti od svega srca hoćeš ispuniti.

O najizvrsniji upravitelju, ti nisi htio da čovjek vrluda po tami i da bude u strahu: zato si mu osigurao svjetlo vjere, što nam osigurava put i miran počinak. Njezino svjetlo ne dopušta da duša umre od gladi, ni da ostane gola ili siromašna, nego je hrani jelom milosti, poticajem da u naklonosti tvoje dobrote blaguje hranu za dušu; oblači je u svadbeno ruho tvoje vječne volje i dariva je blagom za vječnost.

O Gospodine, griješila sam, smiluj mi se. Tmine zakona zla pomračile su mi oči razuma, jer nisam upoznala tebe, istinsko svjetlo, dok sam neprestano slijedila zlo. Uza sve to tvojoj se ljubavi svidjelo da me prosvijetliš i da mi pomogneš upoznati tebe, istinsko svjetlo.

O vječni Bože, o neprocjenjiva ljubavi, stvarno je tvoje stvorenje posve upućeno i kao oslonjeno na tebe, i ti na njega, po stvaranju, po jakosti volje, po žaru kojim si ga stvorio, po naravnom svjetlu što si mu ga dao i po čemu te ono može upoznati, svjetlo istinsko, ako ga podržava gladom i željom pravih i stvarnih kreposti, na slavu i hvalu tvoga imena. O svjetlo nad svakim svjetlom. O dobroto nad svakom dobrotom. O mudrosti nad svakom mudrošću. O ognju nad svakim ognjem, jer ti si jedini Onaj koji jesi, a nitko drugi nije netko ukoliko nema bivstvo od tebe.

c) Molitva za obnovu svete Crkve

O slijepa i bijedna moja dušo, nedostojna da se od tebe, zajedno s ostalim slugama Božjim, načini zid za pomoć svetoj Crkvi. Da si barem dostojna biti presađena u koju plašljivu životinju, jer nisi nikada radila nešto drugo osim životinjskih djela. Međutim, Bože vječni, uzdižem ti hvale, što si se udostojao mene, uza sve moje opačine, izabrati za ovaj naporni posao. Stoga te dakle molim, jer i ti sam nadahnjuješ nakane tvojih slugu koji su uvelike zabrinuti i zagrijani željama za obnovom tvoje zaručnice pa ih potičeš da ustrajnom molitvom vape pred tobom da im ti uslišaš vapaj.

Čuvaj i povećaj dobru volju svom Namjesniku, i pomozi mu da stekne pravu savršenost na koju ga ti pozivaš. Za isto te molim za sva ljudska stvorenja,

a najviše za one koje si povjerio mojoj mlohavoj brizi: obraćam se tebi da im moja slabost i moja nesposobnost i moji grjesi ne budu zapreka. Istina je da sam ja neprestano slijedila zli zakon, ali želim i molim te da ga oni savršeno slijede, kako bi zaslužili da im uslišaš molitve što ti ih uzdižu i moraju uzdizati za čitav svijet i za svetu Crkvu. O Gospode, griješila sam, smiluj mi se. Oprosti, Oče, oprosti meni bijednoj i nezahvalnoj ti na nebrojenim milostima primljenim od tebe. Ispovijedam da mi je tvoja dobrota spasila tvoju zaručnicu, mada bi ti zbog mojih pogrešaka neprestano bila nevjerna. O Gospode, griješila sam, smiluj mi se. Amen.

8. Molitveni govor*

a) Pohvala neizmjernoj blagosti i milosrđu Božjem

O vječni Bože, o vječni Bože, smiluj nam se! Ti kažeš, o uzvišeno i vječno Trojstvo, da ti je vlastita blagost, koja rađa milosrđe. A stvarno ti je vlastito milosrđe, a ono ne postoji bez blagosti, jer nam ti po svojoj blagosti pokazuješ prema nama svoje milosrđe. Istina je, i nju ispovijedam, da si nam jedino po svojoj blagosti dao za naše otkupljenje Riječ, svoga Sina. Ova blagost je proizašla iz izvora ljubavi kojom si dao bivstvo svom stvorenju. I jer si ga veoma volio, pošto je ono izgubilo odjeću nevinosti, požurio si ponovo ga obući svojom milošću, povrativši ga u prvotno stanje, ali bez oduzimanja mogućnosti griješenja, jer si mu sačuvao slobodu odlučivanja i ostavio si mu onaj opaki zakon, što se stalno protivi duhu i dok ga ljudsko stvorenje slijedi na putu je pasti pod udar grijeha.

Vječni Bože, kada si ti tako blag, kako to da je čovjek naprotiv tako okrutan prema samom sebi? Doista, on uistinu ne može biti okrutniji prema samom sebi, nego ubojstvom samoga sebe smrtnim grijehom. Odgovor postoji da je čovjek blag, da, ali prema sjetilnosti; a ovakva blagost jest velika okrutnost prema duši i prema istom tijelu, koje će jednog dana biti kažnjeno s dušom.

Sve ovo proizlazi iz bića lišena prave spoznaje, po kojoj bi čovjek upoznao tvoju blagost prema nama. Međutim, tvoja blagost ne bi bila od nikakve koristi čovjeku bez njegove blagosti: to nam govori da si ti stvorio čovjeka bez njega, ali da ga bez

---

* Izrečen u utorak 22. veljače 1397.

njega ti nećeš spasiti[1]. Zato, o milosrdni i blagi Oče, ti hoćeš da čovjek upravi svoj pogled prema tvojoj prevelikoj dobroti prema nama, da nauči kako će i on sam biti blag prema sebi, i onda prema svom bližnjemu. Kao što nam kaže dični Pavao: "Svaka ljubav počima od samoga sebe"[2]. Ti dakle hoćeš da duša upravi svoj pogled prema tvojoj blagosti tako da se ostavi svoje okrutnosti i da uzima hranu, koja je može sititi i uzdržati joj život.

O Bože vječni, o ognju i bezdane ljubavi, tvoj pogled bdije nad nama. I dok tvoje ljudsko stvorenje doživljava da je to tako, to jest da su uperene u nas tvoje blage i milosrdne oči, kao i pogled tvoje pravde, prema tome kakva su naša djela, dao si čovjeku svjetlo razuma da vidi. Tako se dakle jasno očituje da svako zlo dolazi od nas koji smo lišeni svjetla istinske spoznaje, a da dobro dolazi od ovoga svjetla, jer se ne može ljubiti ono što se ne poznaje, a bez ovoga se svjetla ne može nikakva stvar upoznati.

O Bože vječni, o blagi i milosrdni Oče, budi blag i milosrdan prema nama slijepima i bez ikakva svjetla, a najviše jadnoj meni. Jer sam bila okrutna prema samoj sebi. Dakle, onim okom one blagosti, kojom si stvorio nas i sve stvari, pogledaj što je svijetu nužno potrebno, i udijeli. Ti si nam darovao bivstvo stvaranjem od ničega, prosvijetli ovo bivstvo, koje je tvoje. Ti si nam, u potrebno vrijeme, dao svjetlo preko apostola: sada, u ovom potrebnijem mnogo više vremenu, oživi Pavla da prosvijetli cijeli svijet. Koprenom svoga milosrđa pokrij, o Bože, a nanovo prekrij oči pravde i otkrij oči svoje blagosti; vezom ljubavi veži samoga sebe i stišaj svoju srdžbu.

---

1 Usp. sv. Augustina: "Onaj koji te je stvorio bez tebe, neće te spasiti bez tebe".

2 Ova se rečenica ne nalazi kod sv. Pavla. Ali je opće mišljenje Svetih Otaca.

O slatko i ugodno svjetlo, početak i temelj našega spasa, u svome svjetlu vidio si našu nevolju, a u ovoj istoj jasnosti mi spoznajemo tvoju vječnu dobrotu, i dok je spoznajemo mi je ljubimo.

O sjedinjenje i vezo tebe Stvoritelju s tvojim stvorenjem i tvoga stvorenja s tobom Stvoritelju[3]; ti si ga svezao vezom svoje milosrdne ljubavi i prosvijetlio ga svojim svjetlom: po kojemu, ukoliko stvorenje otvori oči razuma s voljom da te upozna, ono te spoznaje, jer tvoje svjetlo ulazi u svaku dušu koja mu otvori vrata volje. Da, tvoje svjetlo kuca na ulazu u dušu[4] i tek što mu se otvori ulazi unutra, kao što sunce osvjetljuje zatvoreni prozor a ulazi odmah unutra tek što se prozor otvori. Tako, ako duša hoće da te upozna i otvori oči razuma, ti, istinsko sunce, uniđi u dušu i obasjaj je sobom.[5]

O blago svjetlo, kad uniđeš u dušu, što radiš u njoj? Tjeraš iz nje tamu i obasjavaš je svjetlom; sušiš u njoj vlagu vlastite ljubavi unošenjem ognja svoje ljubavi; činiš srce slobodnim, jer u tvom svjetlu čovjek spoznaje koliku si nam slobodu dao oslobođenjem od okrutnog robovanja vragu u što je bilo palo čovječanstvo radi okrutnosti prema samom sebi. Sad čovjek mrzi uzrok ovoga okrutnog robovanja a to je blagost prema vlastitoj sjetilnosti, pa, dok je prije bio nježan i blag prema njoj, sada joj postaje žestoki neprijatelj i odnosi se blaže prema svjetlu vlastitog razuma; i, zatomljujući moći duše, potiskuje sjećanje na bijedu zemaljštine i na

---

[3] Svjetlo i istina, što prosvjetljuje dušu, te je preoblikuje i ispunja ljubavlju jest otkupiteljsko Utjelovljenje. Ovo je velika istina o kojoj neprestano govori sv. Katarina.

[4] Usp. Otkrivenje 3,20: "Evo stojim na vratima i kucam. Ako tko čuje glas moj i otvori vrata, ući ću k njemu i večerat ću s njim i on sa mnom."

[5] Da bi Bog mogao prosvijetliti dušu, potrebno je da se ona prepusti njegovom prosvjetiteljskom djelovanju.

svoja isprazna uživanja i prihvaća se sjećanja tvojih dobročinstava; misleći na njih svetom pomnjom odvraća volju da ništa ne ljubi izvan tebe, nego da te ljubi iznad svih stvari a svaku stvar u tebi, prema tvojoj volji, te da hoće slijediti jedino tebe.

Sada je čovjek stvarno blaži prema samom sebi; i kako je blaži sa sobom, tako je i sa svojim bližnjim[6], pripremajući se darovati i sam tjelesni život za spas duša. U svakom svom poslu združuje blagost sa razboritošću, pošto se uvjerio s koliko si mudrošću postupao s nama u svim svojim otajstvima.

Ti, o svjetlo, stvaraš čovjeku srce čisto a ne dvolično, široko a ne tijesno, tako da za svako stvorenje tu ima mjesta po osjećaju milosrdne ljubavi. S dobro usmjerenom ljubavlju čovjek sad traži spas za sve; i pošto istinsko svjetlo ne postoji bez razboritosti i mudrosti, čovjek je spreman odvažno ići u smrt za spas duše svoga bližnjega, ali ne izlaže svoju dušu da griješi, jer nije dozvoljeno počiniti ni najmanji grijeh za spas svega svijeta, kad bi to bilo moguće. Zaista biti od koristi stvorenju, koje je po sebi ništa, ne smije se vrijeđati Stvoritelja koji je prepun dobra; međutim da se spasi zdravlje bližnjega, treba biti spreman izgubiti vlastito zemaljsko dobro. Ovo srce dobro prosvijetljeno jest toliko iskreno i otvoreno jer se ne krije od nikoga, nego ga svatko može upoznati; ne očituje nešto licem i jezikom dok mu je drugo na pameti, a to dokazuje da je on uistinu odbacio staru odjeću i obukao novu, to jest onu, što je po tvojoj svetoj volji. Vječni Oče, naša okrutnost je dakle provrela

---

[6] Samo onaj tko je krepostan (to jest milostiv sa sobom) može krepostima odgajati druge (to jest da budu milosrdni prema bližnjemu).

iz zanemarenog razmatranja blagosti, koju si pokazao prema našim dušama, otkupljenima predragocjenom krvlju tvoga jedinorođenog Sina.

B) Zaziv Bogu da bude milosrdan svetoj Crkvi

Svrni, svrni, o milosrdni Oče, svoje blage oči na svoju zaručnicu i na svog Namjesnika. Zakrili ga krilima svoga milosrđa, da mu ne uspiju nauditi opaki zlikovci. A meni udijeli milost da se iscijedi moja krv i razaspe mekoća mojih kostiju u ovaj perivoj svete Crkve.

Ako se u promatranju zanesem pogledom na tebe, vidim da nije ništa sakriveno tvojim očima. Nažalost ovo ne shvaćaju svjetovni ljudi, zamračeni oblakom vlastite ljubavi, jer inače ne bi bili tako okrutni prema svojim dušama, nego bi, po tvojoj blagosti, postali milosrdni. Potrebno nam je dakle tvoje svjetlo, pa te ja žarko molim daruj ga svim ljudima.

U Riječi si se poslužio blagošću i pravdom: pravdom prema svom tijelu a blagošću prema nama. O beskrajna dobroto, kako da se ljudsko srce ne gane; i ne iskoči vani, od ljubavi, moje srce iz mojih grudi? Razlog je tome što je crni oblak zasjenio moje oči razuma i priječi ti, dušo moja, da ne vidiš tako neizrecivu blagost svoga Boga. Da li je ikada nekoji otac da spasi roba žrtvovao svoga sina?[7] Jedini ti, Vječni Oče. Naše tijelo, u što si obukao Riječ, podnijelo je svekoliku muku, a mi smo od toga primili plod. Ukoliko dakle hoćemo slijediti tvoju blagost nužno nam predstoji hodati onim istim putem kojim si ti dragovoljno hodao.

---

[7] Iz Vazmenog hvalospjeva: "da roba otkupiš, Sina si predao."

Obraćam se tebi, vječna Istino, da me pravedno kazniš jer sam veoma okrutna prema svojoj duši a mnogo blaga prema mojoj sjetilnosti. Griješila sam, o Gospodine, postupaj blago sa mnom.

Učini da postignem onu samilosnu okrutnost, što prezire sjetilnost u ovom prolaznom vremenu, da bi mi dušu nagradio u vječnosti. A odakle izvire strpljivost? Odakle izvire vjera, ufanje i ljubav? Iz blagosti, što rađa milosrđe. Tko je onaj, koji oslobađa dušu od same sebe i sjedinjuje s tobom? Ova blagost stečena svjetlom vjere. O ugodna blagosti, o blagosti, što si poput mirisave pomasti; ti gasiš srdžbu i okrutnost u duši. Oče, molim te da ovakvu blagost podariš svim tvojim ljudskim stvorenjima, a posebno onima, koje si mi darovao da ih ljubim posebnom ljubavlju. Učini ih blagima, učini da postupaju savršeno blago ali i okrutno, tako da svladavaju svoju nastranu volju. O Istino, čini mi se da si nas naučio što je to samilosna okrutnost, kada si izjavio:[8] "Ako tko dođe k meni, a ne mrzi na oca svoga i na mater i na ženu i na djecu i na braću i na sestre, a i na sam život svoj, ne može biti moj učenik." Ovo izgleda vrlo mučno, jer to upravo rade tako robovi svijeta, ali ne iz ljubavi prema kreposti. Sliči na teškoću, ali ono to nije: doista je čovjeku puno teže svući svoju narav nego je slijediti. Naša nam je narav u dobar čas razumna; dužni smo dakle slijediti razum.

O vječna Istino, ugodni balzame, najdraži od svakog miomirisa; ti, širokogrudni nad bilo kojim širokogrudnim; ti, pravedni nad svakim prevednim! Ti si izvor svake pravednosti pa svakom uzvraćaš po njegovim djelima, i pravedno dopuštaš da krivac bude samom sebi nepodnosiv jer se zanosi željom

---

8 Usp. Lk 14,26.

za onim što je niže od njega, a to je uživanje i bogatstvo, sve niže od čovjeka. Doista sve stvoreno na svijetu manje je vrijedno od čovjeka, stvoreno je da mu služi a ne da ga zarobljuje. Ti si jedini veći od nas i stoga smo samo tebe mi dužni željeti, tražiti i služiti. Pravedno postupaš kad daješ pravedniku uživati, već u ovom životu, slasti vječnog života, u miru i u sreći duše, jer se u tebe zaljubio, u tebe koji si istinska i najveća ljubav, ali i onima koji su junački dovršili trku ovog zemaljskog života, milosrdno daješ vječni život.

Ti si vječna i beskrajna dobrota, koju nitko ne može spoznati ni potpuno dokučiti, ako mu ti sam ne dopustiš nešto dokučiti. I toliko nam toga daješ koliko se duhovno za to pripremimo. Jao, o preslatka ljubavi, nikada te ja nisam ljubila, kroz sve vrijeme mog života. Preporučam ti moju djecu, one koje si postavio na leđa, poput tereta, meni koja uvijek spavam, da ih probudiš od sna. Blagi i milostivi Oče, ti ih sam probudi, tako da oči njihova razuma uvijek bdiju s tobom. Griješila sam, o Gospodine, smiluj mi se. O Bože, spasi me. Gospodine, pohitaj mi u pomoć [9].

---

[9] Ps. 70 (69), 1

9. MOLITVENI GOVOR*

ZAHVALA ZA JAKOST ŠTO JU JE UTJELOVLJENI SIN BOŽJI PO SVOJOJ KRVI ULIO U NAŠU SLABU LJUDSKU NARAV

O vječno Trojstvo, o uzvišeno i vječno Trojstvo! Ti si nam, vječno Trojstvo darovalo slatku i dragu Riječ. O slatka i draga Riječi, Sine Božji. Kao što je naša narav slaba i sklona na sve zlo, tako je tvoja narav jaka i sklona na sve dobro. Čovjek je slab jer prima slabu svoju narav od svog oca, a otac nije u stanju dati drugu narav svom djetetu osim one što je sam ima, a ta je narav sklona na zlo zbog pobune krhkog tijela, što ga je također i on primio od svog oca. Tako je naša narav slaba i sklona na svako zlo, jer smo svi potekli iz jedne iste mase[1], sišli i rođeni od prvog našeg oca Adama, koji je, vječni Oče, postao slab, čim se udaljio od tvoje vrhunske jakosti. Pobunio se protiv tebe i odmah osjetio pobunu u samom sebi. Napuštanjem vrhunske tvoje dobrote i jakosti postao je slab i sklon za svako zlo djelo.

O vječna Riječi, Sine Božji, tvoja je narav jaka i sklona na svako dobro, jer si je primio od vječnoga i svemogućega svoga Oca. On ti je dao svoju narav, to jest vječno božanstvo: u tebi nema nikakvog zla niti ga može biti, jer narav koju si primio od Božanstva ne može biti podložna nikakvom zlu. Ti, dakle, slatka Riječi, po sjedinjenju što si ga ostvario s nama, ojačao si našu krhku narav. Ovo ju je sjedinjenje učinilo jakom, jer je snagom tvoje krvi, u svetom krštenju, bila svladana njezina slabost. A

---

* Izgovoren u ponedjeljak 01. ožujka 1379. u Rimu

1 "Čovjek je, služeći se slobodnom voljom na zlo, sagriješio i pao, i pridružio se *mnoštvu propasti*" (Conc. Carisiacum god. 853.)

kad stignemo do doba rasuđivanja, još se više jačamo pomoću tvoga nauka; a čovjek koji ga iskreno slijedi i njime se savršeno obogaćuje, postaje vrlo jak i toliko sklon prema dobru da gotovo kao i da ne osjeća kako se tijelo buni protiv duha; duša je sada posve usklađena s tvojom naukom, a tijelo s razumom, i dolazi do one točke kada joj se one stvari, što su joj prije redovito pružale užitak, to jest bijeda i zabave svjetske, od sada posve ne sviđaju. A ono što joj je prije izgledalo teško i mučno, to jest stjecanje kreposti, sada joj je slatko i ugodno. Vječna Riječi, istina je, dakle, da si otklonio krhkost naše naravi snažnom jakošću božanske naravi koju si primio od Oca. Ovu si snagu dao nama svojom krvlju i svojom naukom.

O vječna krvi! Zovem te vječnom, jer si sjedinjena s božanskom naravi. Čovjek, koji je svjetlom vjere spoznao tvoju jakost, oslobađa se vlastite slabosti. Ali se ovo svjetlo nikada ne stječe bez mržnje prema vlastitoj sjetilnosti. Inače čovjek gubi također i naravno svjetlo razuma.

O slatka krvi, ti krijepiš dušu, ti je prosvjetljuješ, i po tebi postaje anđeoska. Ti je prožimaš ognjem svoje ljubavi tako da ona posve zaboravlja samu sebe i ne može ništa više gledati osim tebe. Po tebi, štoviše, krhko tijelo osjeća i želi miris kreposti, tako da izgleda kako isto tijelo skupa sa dušom, svakim svojim pokretom vapi tebi. Ovo se zato događa dotle dok duša ustraje u svetoj želji da je stalno povećava, jer, ako bi je smanjila, odmah bi se pobunilo tijelo više nego ikada.

O nauku istine, ti ulijevaš u dušu toliku snagu da se ona preobražava po tebi, da po ničemu ne nazaduje: da ne nazaduje u protivštinama, ni u mukama, nego svaku borbu ona preobražava u veliku

i čvrstu pobjedu. Ovo se ostvaruje kad ona slijedi tebe, koji si potekao s vrhunca jakosti, ali ako te ona ne slijedi, tvoja snaga joj ne bi ništa koristila.

Jadna sam ti ja, koja nisam slijedila tebe, nauku istine, pa sam stoga tako slaba, da u svakoj najmanjoj nevolji nazadujem. Griješila sam, o Gospode, smiluj mi se.

10. Molitveni govor*

Divljenje za blagodati, što nam ih je udijelilo Utjelovljenje Riječi.

O uzvišeno i vječno Trojstvo. O vječno Trojstvo, božanska ljubavi, mi smo stabla smrti a ti si stablo života. O vječno božanstvo, kako je divno u tvom svjetlu promatrati čisto stablo tvog stvorenja. Ti si ga izveo iz sebe, preuzvišena čistoćo, s netaknutom nevinošću i sjedinio i presadio u čovještvo od tebe oblikovano s glibom zemaljskim. Ovo si stablo učinio slobodnim, i proširio mu grane: pamćenje, razum i volju. Koji si plod usadio u pamćenje? Moć uzdržavanja. A u razum? Plod rasuđivanja? A u volju? Plod ljubavi. O stablo, što te tvoj sadilac obdari tolikom čistoćom!

Međutim, ovo stablo, pošto je izgubilo nevinost zbog neposluha, pade, i od stabla života postade stablo smrti, pa je rađalo jedino plodovima smrti. O uzvišeno Trojstvo, ti si zbog toga, kao opijen od ljubavi i lud prema svom stvorenju, videći da ovo stablo ne može rađati drugim plodovima osim jedino smrtnima, jer se odijelilo od Tebe koji si život, stvorenju svome udjelilo lijek onom istom ljubavlju kojom si ga bio stvorio, nakalamivši svoje božanstvo na mrtvo stablo našega čovještva.

O slatka i ugodna nakalamljena spojnice! Ti, preuzvišena slatkoćo, udostojao si se združiti s našom gorčinom; ti, sjaju, sa tminom; ti mudrosti, sa ludošću; ti, živote, sa smrću; i ti, neograničeni, s nama ograničenima? Tko te je prisilio da našem čovještvu obnoviš život, kada ti je ono učinilo toliku nepravdu? Jedino ljubav, kako smo rekli; a preko nakalamljene spojnice raspala se smrt.

---

* Izgovoren u srijedu 3. ožujka 1379.

A da li je bilo dosta tvojoj ljubavi što si se sjedinio sa stablom naše čovječnosti? Ne! Ali si ti, Vječna Riječi, zalila ovo svojom krvlju. Ova krv, svojom toplinom čini da ono raste, ako čovjek svojom slobodnom voljom sebe nakalami i sebe sjedini s tobom, i veže uza te svoje srce i osjećaje, vezivanjem i omotavanjem ovoga navrtka vezicom ljubavi i nasljedovanjem tvoga nauka. Stvarno mi ne možemo, niti moramo nasljedovati Oca, jer nije on podnio muku, dok smo mi dužni suobličiti se s tobom, utjelovljena Riječi, i nakalamiti se na te hodajući putem patnje i žalosnih svetih želja. Tada mi rađamo plodovima života. I tako se vidi da si nas stvorio bez nas, ali da nas nećeš spasiti bez nas.[1]

Pošto smo nakalemljeni na te, onda i naše grane rađaju svojim plodovima: pamćenje je prepuno uspomena na tvoja dobročinstva, razum se zagleda u te da savršeno spozna tvoju istinu i tvoju volju, a volja želi ljubiti i nasljedovati ono što je razum vidio i spoznao. I tako jedna grana pruža drugoj svoje plodove, a čovjek, dok spoznaje tebe, poznaje bolje i samoga sebe, i mrzi samoga sebe, to jest svoju sjetilnost.

O Ljubavi, neprocjenjiva Ljubavi, divljenja su vrijedne blagodati što si ih izvela u našem čovještvu.

Nažalost ja vidim kako mnogi zbog svojih grijeha rađaju samo plodovima smrti, jer se, živote vječni, ne kalame na tebe. Ne kalame se na te, pa svatko ostaje usmrćen svojom sjetilnošću, i nitko ne prilazi k izvoru, gdje se nalazi krv, da zalije s njome vlastito stablo.

---

[1] Sv. Augustin: "Onaj tko te je stvorio bez tebe, ne opravdava te bez tebe" (Govori, 169, 11, 13; P.L. 38,923;).
"Qui fecit te sine te, non te iustificat sinte."

Ali ja, vječni Bože, izjavljujem da si ti učinio stablom života čovjeka onda kada je postao stablom smrti, a to kalemljenjem sebe s njim, Živote. Tako sada možeš voditi brigu za spas svega svijeta.

Međutim, jao, mi neuka stvorenja nismo te, Živote vječni, spoznali. O jadne mene, o slijepa dušo moja, kamo vapaji, gdje su suze, što si ih dužna liti pred pogledom Boga, koji te neprestano poziva? Zar ne osjećaš duboku žalost u srcu prema stablima zasađenima u smrti? Zašto su ti ponestale želje da ih zabrinuta uzdižeš božanskom milosrđu? Jao, ne postoje, jer još nisam napustila i izgubila samu sebe; da sam izgubila samu sebe i tražila samo tebe, Bože, i slavu i hvalu tvog imena, srce bi mi izišlo iz prsiju, a srž mojih kostiju bi se iscijedila. Ali ja sam rađala samo plodovima smrti, jer se nisam nakalemila na te.

O koliko prosvjetljenje, koliko dostojanstvo prima duša, koja je nakalemljena na te! O neizmjerna velikodušnosti moga Boga! Pamćenje nas podsjeća na dužnu spremnost da te ljubimo i na nasljedovanje nauka i primjera Riječi, tvoga Jedinorođenog Sina; ali bez svjetla vjere ne možemo slijediti ovaj nauk i primjere. Razum, da spoznaje, mora se usmjeriti prema ovom svjetlu i razmatrati; onda će volja s ljubavlju prihvatiti ono što je razum vidio i spoznao. I tako će jedna grana pomagati drugoj. Ali odakle ćeš, o stablo, smoći ove plodove života, ako si ti po samom sebi neplodno i mrtvo? Sa Stabla života. Ako zaista ne budeš na nj nakalemljeno, nećeš biti u stanju rađati nikakvim plodom, jer si samo po sebi ništa.

O vječna Istino, o neprocjenjiva Ljubavi! Ti si za sve nas urodila plodovima žarke ljubavi i svjetla; spremnom pokornošću, kao zaljubljenik, hrlila si

prema sramotnoj smrti na križu. Ti si nam darovala plodove snagom ucjepljenja tvoga božanstva u naše čovještvo i snagom ucjepljenja tvoga tijela izvršenog na drvu križa.

Duša stvarno ucijepljena na te, ne teži za ničim drugim, nego nastoji oko tvoje časti i spasa duša. Ona postaje vjerna, razborita i ustrpljiva.

Bilo te stid, o čovječe, bilo te stid, dok se zbog svojih grijeha lišavaš tolikog dobra, pa zaslužuješ toliko zla. Istina je da Bog nema nikakve koristi od tvoga dobra i da mu tvoje zlo ne škodi: pa ipak on se raduje što njegovo stvorenje rađa plodovima za život, da bi ono moglo odatle crpsti neizmjernu korist i stići na cilj, za koji nas je svih stvorio.

Sagriješila sam, o Gospodine, smiluj mi se! Sjedini, o vječna Istino, i ucijepi sa sobom one koje si mi dao da ih ljubim posebnom ljubavlju, da rađaju plodovima života. O beskrajna Ljubavi, ja znam da ti šalješ duši u svrhu združenja s tobom utjehu tvoga nadnaravnog svjetla, tako pošalji svojoj zaručnici utjehu od tvojih slugu, oslobađajući je od rata i tmine i darivajući joj mir i svjetlo. Za ovo te molim, o milosrdni, dobrostivi i slatki Bože. Sagriješila sam o Gospodine, smiluj mi se!

11. Molitveni govor*

Presvetoj Bogorodici

O Marijo, Marijo, hrame Trojstva; Marijo, vatronošo; nositeljice milosrđa; Marijo, roditeljko ploda; Marijo, iskupiteljice ljudskog roda, jer je svijet iskupljen trpljenjem tvoga tijela u Riječi. Krist ga je iskupio svojom mukom, a ti s bolima u tijelu i u duši. O Marijo, mirno more; Marijo, darovateljice mira; Marijo, plodna zemljo. Ti si, Marijo, ona mlada biljčica od koje smo primili miomirisni cvijet Riječi, jedinorođenoga Sina Božjega, jer je u tebi, zemljo plodonosna, bila posijana ova riječ. Ti si zemlja i jesi biljčica. O Marijo, ti si vatrena kočija, ti si nosila oganj, sakriven i prekriven pod pepelom svoga čovještva. O Marijo, posudo poniznosti, gdje stoji i gori svjetlo pravog poznavanja čime si se uzdigla nad samu sebe i svidjela vječnom Ocu: zbog čega te on ugrabi i privede k sebi iskazujući ti posebnu ljubav. S ovim svjetlom i svojom žarkom ljubavlju i s uljem tvoje poniznosti privukla si i udobrovoljila njegovo božanstvo da dođe k tebi; premda je on prije bio potaknut žarkim ognjem svoje neprocjenjive ljubavi da dođe k nama.

O Marijo, pošto te je obasjalo ovo svjetlo, nisi nepametno, nego mudro postupila, i razborito si htjela doznati od anđela kako je moguće ono što ti naviješta. A zar ti nisi znala da je to moguće svemogućem Bogu? Sigurno, da, bez ikakve sumnje: jer si dakle rekla: *Kad ja muža ne znam*[1]. Ne jer ti je nedostajalo vjere, nego zbog svoje duboke poniznosti, promatrajući svoju nedostojnost: ali ne zbog sumnje da je to Bogu nemoguće.

---

* Govor je održan u Rimu dne 25.3.1379. na Blagovijest.

[1] Lk 1,34.

Marijo, zar te je anđelova poruka smela zbog straha? Ako ja promatram svjetlom vjere okolnosti, ne izgleda da si se smela zbog straha, premda si nekako izgledala čudnovato uzbuđena. Što te dakle začuđuje? Velika Božja dobrota, dok se promatraš nedostojnom tolike milosti: ovo te začudilo. Promatranjem svoje nedostojnosti i slabosti sa neizrecivom Božjom milošću ispunila si se čudnovatim divljenjem. Tako da, svojim razboritim pitanjem, pokazuješ svoju duboku poniznost a ne već strah, nego divljenje zbog veoma velike dobrote i ljubavi Božje i zbog niske majušnosti svoje kreposti.

Ti si, o Marijo, postala knjiga u kojoj je napisano pravilo za sve nas. U tebi je danas napisana mudrost vječnoga Oca. U tebi se danas očituje snaga i sloboda čovjeka, jer, ako pogledam na te, Marijo, vidim da je ruka Duha Svetoga upisala u te Trojstvo, oblikovanjem u tebi utjelovljenu Riječ, jedinorođenoga Sina Božjega. Upisala je u te mudrost Očevu, to jest Riječ: upisala je snagu, jer je bio jak da ostvari ovo veliko otajstvo; i upisala je blagost Duha Svetoga, budući da je jedino božanskom milošću i blagošću bilo predviđeno i dovršeno tako veliko otajstvo.

Ako razmatramo o velikom savjetovanju održanom u tebi, o vječno Trojstvo, zaključujem da si u svom svjetlu vidjelo dostojanstvo i plemenitost čovjeka. Kao što te je ljubav prisilila da privučeš k sebi čovjeka, zbog toga te je tako ista ljubav potakla da iskupiš čovjeka, kad se bio upropastio. Prije nego je postojao čovjek ti si veoma dobro pokazalo da ga ljubiš, htijući ga privući k sebi jedino zbog ljubavi. Međutim pokazalo si veću ljubav kad si mu darovao samoga sebe i zatvorivši se u nevrijedni ovojak njegovog čovještva. Što si mu moglo više dati od darivanja samoga sebe? Uistinu kome možeš reći:

" Što još moradoh učiniti tebi, a ne učinih?"[2] Shvaćam dakle da je ono što je tvoja mudrost na onom velikom i vječnom savjetovanju odredila što treba učiniti za spas čovjeka, to htjela učiniti tvoja blagost, a tvoja moć danas ostvarila. Baš su se na onom savjetovanju radi našega spasenja složile moć i mudrost i blagost tvoja.

O vječno Trojstvo, na onom savjetovanju se tvoje veliko milosrđe htjelo smilovati tvom stvorenju: i ti si, vječno Trojstvo, htjelo nad njim ispuniti svoju istinu, to jest darivanjem mu vječnog života, jer si ga bilo zato stvorilo kako bi uživalo u sudioništvu s tobom. Ali tome se usprotivila tvoja pravednost, primjedbom na onom velikom savjetovanju da je tebi jednako vlastito milosrđe kao i pravednost, te da tvoja pravednost ostaje vječno[3]. Pa kao što tvoja pravednost ne ostavlja nikakvo zlo nekažnjeno i nijedno dobro nenagrađeno, čovjek se nije mogao spasiti, jer nije bio sposoban dati zadovoljštinu za svoj grijeh.

Vječno Trojstvo, a što si onda odredilo da se ostvari tvoja istina[4] i da se smiluješ čovjeku i da bude udovoljeno tvojoj pravednosti? Koji si nam lijek ostavilo? Ti si odredilo dati nam Riječ, svoga jedinorođenog Sina, da uzme teret našeg čovještva, što te je bilo uvrijedilo, te da tako on trpljenjem u našem grešnom čovještvu uzmogne dati zadovoljštinu tvojoj pravednosti, ne snagom čovještva, nego snagom božanstva s njim sjedinjena: i tako se ostvarila tvoja istina i zadovoljila pravednost i milosrđe.

---

[2] Usp. Antifonu Velikog petka pri klanjanju križu: "Što još moradoh učiniti tebi, a ne učinih?"

[3] Usp. 2 Kor. 9,9: "Kao što je pisano... pravda njegova ostaje do vijeka." Usp. Ps 112,9.

[4] Istina Božja u suočenjima s čovjekom i s njegovom ljubavlju (agape).

O Marijo, znam da ova Riječ darovana tebi i u tebi, nipošto nije odljeljena od Oca: kao riječ, što je u čovjekovoj pameti, iako savršeno izrečena vani i priopćena drugima, ipak se ne dijeli i ne napušta srce. U svemu se ovome očituje dostojanstvo čovjeka za koga je Bog izveo toliko velika djela. U tebi se još, o Marijo, očituje danas jakost i čovjekova sloboda, jer, poslije odluke onoga velikoga savjetovanja, i poslije nego ti je bio poslan anđeo navijestiti otajstvo božanskoga savjetovanja, nije sišao u tvoju utrobu Božji Sin prije nego si ti svojevoljno pristala. On je čekao na vratima tvoje volje, jer je odlučio sići u tebe: i nikad ne bi unišao, da mu ti nisi otvorila, rekavši mu: "Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj."[5] Očito se dakle pokazuje jakost i sloboda čovjekove volje, jer se nikakvo dobro ni zlo ne može učiniti bez ove volje. A ne postoji pakleni napasnik ni bilo koje stvorenje koje bi je moglo prisiliti na neki smrtni grijeh ako ona ne pristaje; i čak se ni prisiliti ne može učiniti neko dobro više nego što ona ne želi: tako je dakle čovjekova volja slobodna da je nitko ne može prisiliti ni na zlo ni na dobro ako ona neće.

O Marijo, na tvojim je vratima kucalo vječno božanstvo, ali da ti nisi bila otvorila, Bog se ne bi bio utjelovio u tebi.

Neka te bude stid, dušo moja, dok danas promatraš kako se Bog s tobom srodio u Mariji: danas ti je pokazao, iako te stvorio bez tebe, da te neće spasiti bez tebe: Bog zbilja danas kuca na vratima volje Marijine i očekuje da mu ona otvori.

O Marijo, slatka moja ljubavi, u tebi je napisana Riječ od koje smo primili nauk. A ja znam da je ova Riječ, tek napisana, obuzeta mukotrpnom

[5] Lk 1,38.

željom; netom utjelovljena u tebi, bi obuhvaćena i osvojena željom umrijeti za spas čovjeka radi kojeg se utjelovila. Zbog toga je za nju ta želja bila veliki križ unutar tebe, kroz to vrijeme, jer ju je naprotiv htio odmah ostvariti.

K tebi se utječem, Marijo, tebi prinosim moju molbu za slatku zaručnicu Krista tvoga preslatkog Sina, i za njegova namjesnika na zemlji kako bi mu se dalo svjetlo za mudro i razborito upravljanje svetom Crkvom, služeći se prikladnim načinom vrijednim za njezinu obnovu. Neka se s njim udruži i narod, a i srce naroda neka se suobliči s njegovim, te da se nigda ne pobuni protiv njega. Međutim, meni se čini da si ti, Bože vječni, od njega učinio kao neki nakovanj po kome svatko, koliko jače može, mlati jezikom i djelima.

Također te molim i za one koje si mi ti povjerio da ih volim posebnom ljubavlju, neka im ti raspiriš srca pa budu zapaljeno a ne ugašeno ugljevlje, svi ražareni ljubavlju prema tebi i bližnjemu: tako da, u potrebnom času, imaju svoje brodice dobro opskrbljene za sebe i za druge. Molim te za ove što si ih povjerio mojoj brizi. Istina je da im ja nisam bila poticaj za neko dobro, nego uvijek za zlo, jer njima nisam ogledalo kreposti, nego mnogo neznanja i nemarnosti; znam da ti, Marijo, nije uskraćena nikakva milost, pa je molim žarko, jer je dan milosti[6].

O Marijo, danas je zemlja za nas proklijala Spasitelja[7]. Griješila sam, o Gospodine, sve vrijeme mog života. Griješila sam, Gospodine, preslatka i neprocjenjiva ljubavi. O Marijo, ti si blagoslovljena

---

[6] Blagdan je Blagovijesti.

[7] Iz 45,8: "Neka se rastvori zemlja da procvjeta spasenje, da proklija izbavljenje."

među svim ženama, u vijeke vjekova, jer si nas danas obdarila svojim brašnom: danas se božanstvo združilo i umijesilo s našim čovještvom, tako čvrsto da se više ne može razvrći ovo ujedinjenje, ni smrću ni našom nezahvalnošću. Štoviše, uvijeke bi sjedinjeno božanstvo s tijelom i u grobu, i s dušom u limbu, i zajedno s dušom i tijelom u Kristu. Tako je savršeno bilo čvrsto sklopljeno zajedno ovo srodstvo, da, kao što ne bi nikada odijeljeno, tako se neće zauvijek nikada ni odvojiti. Amen.

12. Molitveni govor*

Bogu, vječnom blaženstvu Svetih na nebu

O Istino, Istino: a tko sam ja da me darivaš svojom Istinom? Ja sam ona koja nisam. Tvoja je dakle Istina ona koja djeluje i govori i sve pokreće, jer ja nisam. Tvoja je Istina ona koja daje istinu, i s tvojom Istinom govorim istinu.

Tvoja vječna Istina pruža istinu na razne načine različitim stvorenjima, a tvoja Istina nije odvojena od tebe: štoviše, ti si ova ista Istina. Ti si, vječno božanstvo, Božji Sine, došao od Boga da ispuniš istinu Očevu; a nitko ne može posjedovati istinu, ako ne od tebe, Istino; i tko god hoće biti u posjedu Istine treba da prizna kako ništa ne manjka od tvoje Istine: drukčije ne bi mogao posjedovati Istinu, onu Istinu koja ne podnosi nikakvi grijeh.

Na ovaj je način posjeduju blaženi koji savršeno, bez grijeha, gledaju tvoju Istinu vječnim gledanjem što ga posjeduju, imajući udjela u gledanju u kojemu ti sama sebe promatraš. Pošto si ti ono isto svjetlo u kome ti sebe promatraš i u kojemu te vidi tvoje stvorenje; između tebe i onoga koji te gleda nema nikakvi posrednik da te predstavi onome tko te gleda. Stoga blaženi, koji imaju udjela u tebi, dionici su i svjetla i sredstva po kojemu te gledaju. I budući da si ti isti ovo isto svjetlo, ovo samo sredstvo i ovaj isti cilj, na čemu imaju udjela oni koji su ujedinjeni s tobom, zato se ostvaruje jedinstveno promatranje tvoje i tvoga stvorenja u tebi: bez obzira na to što jedan vidi savršenije a drugi manje savršeno: jer je to zbog različnosti onih

---

* Ovaj je govor izrečen u Rimu god. 1379. do danas nepoznatog datuma.

koji primaju, a ne zbog različnosti promatranja. Kao što i duša, koja u ovom životu, u stanju milosti, prihvaća tvoju Istinu preko svjetla vjere, s tom vjerom promatra ono što nam naviješta tvoja Crkva kao istinito, uza sve to i razne duše, prema svojim raznovrsnim raspoloženjima, na razne načine prihvaćaju ove istine i više ili manje savršeno; ne, nije se zbog toga preinačila vjera; štoviše je jedno te isto gledanje, ma da je razna stvorenja više ili manje primaju[1].

[1] Sveta Naučiteljica je savršeno usvojila naučavanje sv. Tome Akvinskog, da se blaženstvo bitno sastoji u gledanju Boga: "Zadnje i savršeno blaženstvo ne može biti osim u gledanju božanske biti" (I – II q. 3, art. 8, c).

13. Molitveni govor*

Divljenje za dvostruki kalem učinjen od Riječi najprije utjelovljenjem u čovječjoj naravi, a zatim na drvu križa djelom našeg otkupljenja.

O Božanstvo, Ljubavi, Božanstvo! Što ja mogu reći o tvojoj istini? Govori mi ti, o Svjetlosti, što je istina, jer ja ne znam o njoj govoriti, nego samo o tmini. Ja nisam nigda prihvaćala svjetlosni plod tvoga križa, a jedino sam prihvaćala i poznavala tamu. Dobro mi je poznato da onaj koji poznaje tamu, poznaje također svjetlo,[34] a ja se nisam tako ponašala; štoviše prihvaćala sam tmine jer ih nisam savršeno poznavala.[35] Daj mi dakle spoznati tvoju istinu, istinu tvoga križa, što ću je ja slušati. Ti kažeš da su neki neprijatelji svjetlosnog ploda tvoga križa, to jest samoga tebe koji si plod svoga križa.[36]

Ti, jedinorođena Riječi, Sine Božji, zbog svoje neizmjerne ljubavi i milosrđa prema nama, nakalamio si sebe na dva stabla: najprije na stablo čovječje naravi, da nam očituje nevidljivu istinu vječnoga Oca, i ti si sam ta istina; drugi navrt si zatim učinio na drvu presvetog križa, nakalamivši svoje tijelo, ne preko čavala ili nečeg drugog, nego s pomoću velike ljubavi što si je imao prema

---

* Ovaj je govor izrečen u Rimu god. 1379. nepoznatog datuma.

1 Pravi poznavatelj tame, pozna i cijeni svjetlo i bježi od tame.

2 Sveta Naučiteljica kaže za sebe da je hodala u tami jer je nije savršeno poznavala; inače bi bježala od nje.

3 Usp. Poslanicu Filipljanima 3,18: "Jer mnogi žive... kao neprijatelji križa Kristova".

nama.[4] A sve si ovo učinio da se očituje istina volje Oca, koji ne želi ništa drugo osim našeg spasenja.

Iz ovoga kalema provrela je tvoja krv, po kojoj nam je darovan život, jer je ona sjedinjena s božanskom naravi. Snagom ove krvi doista se stalno čistim preko tvojih sakramenata što si ih položio u organizam svete Crkve, predavši joj ključeve i čuvanje svom glavnom namjesniku na zemlji

Sve ovo nisu u stanju spoznati ni shvatiti ljudi bez pomoći tvoga svjetla, kojim prosvjetljuješ plemenitije područje duše, to jest razum. Ovo je svjetlo svjetlo vjere što ga ti daješ svakom kršćaninu kada mu, po sakramentu krštenja, ulijevaš krepost vjere i svoju milost kojom se briše baštinjeni istočni grijeh. Ovo je svjetlo takvo da je kadro dovesti nas do posljednjeg cilja blaženstva, ukoliko mi sami, zbog izopačenosti vlastite ljubavi prema sjetilnosti, ne oslijepimo svoje oči prosvijetljene tvojom milošću na svetom krštenju. A mi se osljepljujemo, kada pred naše oči postavljamo oblak hladnoće i vlažnosti

---

4 Svetica u Utjelovljenju u prvom redu vidi objavu nevidljivog Božanstva i njegove naravi bitne ljubavi. Ova objava nevidljive Božje ljubavi očituje se najprije u prvom kalemljenju, ili Utjelovljenju Riječi u čovječju narav. Zatim se drugi put, još više, potresnije, očituje na drvu križa gdje izvire presveta krv Krista otkupitelja. Na ovom tekstu, a i na raznim drugima (htijući ostati u opsegu molitava - vidi 5. Molitveni govor), izgleda nam da se može zaključiti kako sveta Naučiteljica, da li sa svim tim i ne bila izričito svjesna, promatra Utjelovljenje kao središnje otajstvo čitavoga stvaralačkog plana Božjega, koji stavlja Krista, Utjelovljenu Riječ, u središte kao početak i cilj svakoga stvaralačkoga djela. A to također neovisno od pretpostavke grijeha. Ako nam se Krist predstavlja zaodjeven svojom krvlju to je zbog toga što je našao ljudski rod izobličen od grijeha. Ali njegova zadaća jest ono još važnije: da kao savršeni objavitelj na vidjelo nevidljive istine Očeve, svjedoči za najviše savršenstvo Očevo i da ga proslavi.

samoljublja; na taj način ne poznajemo više tebe, a niti ikakvo drugo istinsko dobro. Tada dobro zovemo zlim a zlo dobrim, pa tako postajemo veliki neznalice i nezahvalnici.

A pošto smo bili upoznali istinu, čim izgubimo svjetlo vjere, nalazimo se u puno gorem stanju od prijašnjega, kada smo primili svjetlo. Tako da je gori lažni kršćanin od nevjernika i veća šteta od njega nastaje, ma da je također istina da on može puno lakše naći lijeka za svoju nemoć, uz pomoć ono malo svjetla vjere što mu je još preostalo.

O moj Gospodine, takvi su ovi pogrditelji ploda tvoga križa, to jest tvoje krvi i oni zaista nisu tvoji sljedbenici, raspeti Kriste, nego štoviše oni pogrđuju tebe i tvoju krv, posebno oni koji se podižu na tvoga Namjesnika, koji je blagajnik i drži ključeve blagajne gdje se čuva tvoja krv i krv svih mučenika što vrijedi po snazi tvoje krvi. Ova pobuna kao i svaki drugi grijeh se događa zbog toga što su oni izgubili svjetlo tvoje istine koja se stječe jedino s vjerom: zaista se neće moći spasiti filozofi bez vjere u tebe, uza sve to što su znali mnoge istine u svezi tvojih stvorenja.

14. MOLITVENI GOVOR*

A) POKAJNIČKA MOLITVA ZBOG ČOVJEKOVE NEZAHVALNOSTI DOBROČINSTVU UTJELOVLJENJA I OTKUPLJENJA

O vječno Božanstvo, skini okove moga tijela, da bih ja mogla promatrati istinu! Sada te sjećanje ne može shvatiti, ni razum dokučiti, ni srce ljubiti kako se pristoji.

O božanska naravi koja uskrisuješ mrtve i sama daješ život! Htjela si sa sobom ujediniti našu smrtnu narav da joj daruješ život. O vječna Riječi, ti si ujedinila našu smrtnu narav sa sobom na taj način, da se zbog bilo kojega razloga ne može nikada razvrći to jedinstvo. Zbog toga je na križu trpjela muke smrtna narav, dok ju je božanska narav oživljavala, i zato si bila ujedno blažena i žalosna. Čak ni u grobu se nije mogla rastaviti jedna narav od druge.

O vječni Oče, ti si svoju Riječ obukao u našu narav da bi ona u njoj mogla tebi dati zadovoljštinu za nas. O neizrecivog milosrđa! Zbog grijeha posinjenog stvorenja htio si kazniti svoga vlastitoga naravnoga Sina! A On je ne samo trpio na križu muke na tijelu, nego također i od mukotrpne žudnje u duši. O vječni Oče! Kako su duboki i neizrecivi tvoji sudovi! Ali ih ludi čovjek ne shvaća, štoviše se luđaci usuđuju prosuđivati tvoja djela i djela tvojih slugu, osvrćući se samo

---

* Ovaj govor je izrečen u Rimu god. 1379. nepoznatog datuma.

na vanjski izgled, bez razmišljanja o dubokom ponoru tvoje ljubavi i o obilju tvoje ljubavi, što je ulijevaš u svoje sluge. O nerazumni i životinjski čovječe: Bog te je stvorio čovjekom, a ti od sama sebe činiš životinju. A ne samo životinju, nego stvarno ništa, a u prosuđivanju se životinjski vladaš. Ne znaš li ti da su životinjski ljudi određeni za vječne muke u paklu? U ovim mukama se čovjek vraća na ništa, ali ne što se tiče bitka, nego što se odnosi na milost: one milosti što ispunja bitak a stvar koja je lišena svoga savršenstva uistinu se može zvati ništicom.

b) Čudesno začeće Marijino

Vječna Riječ nam je bila darovana posredstvom i po rukama Marije. Riječ se preko Marije zaodjela našom naravi, bez ljage istočnoga grijeha. Doista ovo začeće nije bilo djelo čovječje, nego Duha Svetoga. Za razliku od začeća Riječi, Marija je bila začeta čovječjim činom, po sjemenu proizišlom iz Adamove baštine. Ova je baština bila posve gnjila i pokvarena; nije bilo moguće udahnuti dušu Mariji osim u onu pokvarenu materiju, jer milost Duha Svetoga ne može biti ulivena u materiju što nije za nju prijemljiva, nego jedino u razboritu i razumnu dušu. Radi toga je Marijino tijelo postalo čisto i sveto netom je u nj bila udahnuta duša. A to je bilo učinjeno iz poštovanja prema božanskoj Riječi koja se imala nastaniti u utrobi onoga tijela. Kao što užarena peć u trenutak uništi kap vode, tako je, dakle, učinio Duh Sveti s obzirom na ljagu istočnoga grijeha. Zaista, čim je tijelo Marije bilo začeto,

odmah je bilo očišćeno, to jest kada je u nj bila udahnuta duša obdarena od Boga najvećom milošću.[1]

---

[1] Bilježimo da tekst sv. Naučiteljice kad ga prvi put pročitamo, izgleda da niječe povlasticu bezgrešnog začeća. Međutim opažamo da Svetica promatra djelomično čitavo mnoštvo Adamovih potomaka, a još točnije tjelesnu baštinu, fizičko sjeme što istječe od Adama. Ova je baština pokvarena ne po samoj sebi, nego ukoliko je povezana i oživljena po duši okaljanoj istočnim grijehom. Duša je ona koja kvari ovo sjeme: zaista je jedino duša sposobna griješiti i biti sveta. Onda je baština od koje je Marija dobila svoje tijelo, ili, drugim riječima, sjeme od koje se oblikovalo tijelo Marije, bilo je zaraženo sjeme jer je njezin otac bio okaljan istočnim grijehom. Međutim iz poštovanja prema Riječi, koja se imala nastaniti u tijelu Marije, u istom času udahnuća u tijelo, Marijina je duša bila odmah posvećena. Skup Svetičinih stručnih naziva sigurno je nesavršen, ali njezino nam mišljenje izgleda jasno: duša Marijina nije nikada bila okaljana istočnim grijehom: stoga je također i njezino tijelo koje dobiva svoju čistoću ili pokvarenost od duše, bilo uvijek najčišće sve od časa oživljenja. Svetica jako podcrtava izraz *odmah* (= *subito*) jer namjerava naglasiti da nije postojalo vrijeme u koje bi ovo oživljeno tijelo bilo pokvareno. Ono je bilo samo prije, kada još nije bilo tijelo Marijino, nego njezinog oca, sjeme njezinog oca.

Uza sve to spominjemo da je naše prevođenje Svetičina teksta, u suvremenom obliku, bilo obavljeno s izvjesnom slobodom.

15. Molitveni govor*

Žalost zbog ljudske nezahvalnosti Bogu na njegovim dobročinstvima

O nezahvalni čovječe! O uzvišeno Božanstvo, o neshvatljiva ljubavi! Vječni Oče, ti kažeš da čovjek, ako uniđe sam u sebe i promatra sebe, nalazi tebe u sebi, jer je stvoren na tvoju sliku. Doista posjeduje sjećanje da prihvati tebe i tvoja dobročinstva imajući tako sudioništvo u tvojoj moći; posjeduje razum da upozna tebe i tvoju volju, imajući tako sudioništvo u mudrosti tvoga Jedinorođenog Sina, Gospodina našega Isusa Krista; posjeduje i volju da te ljubi, imajući tako sudioništvo u blagosti Duha Svetoga. Tako si, dakle, ne samo stvorio čovjeka na svoju sliku i priliku, nego i ti isti, na neki način, imaš u sebi njegovu sliku. I tako si ti u njemu i on u tebi.

Jao, ja te nisam, Bože, spoznala u sebi, niti sebe u tebi, vječni Bože. Na ovom stoji sve neznanje i ludost osoba koje te vrijeđaju: ako bi zaista znali ovo vršiti, ne bi mogli tebe ne ljubiti. Uzrok njihova neznanja izvire iz gubitka svjetla tvoje milosti, a ovo zamračenje proizlazi iz oblaka sebičnog samoljublja. Stvarno je tolika sličnost koja postoji između svakog čovjeka i njemu sličnoga da, kada se uzajamno ne ljube, odstupaju od svoje vlastite naravi.

---

* Izrečen u Rimu 12. kolovoza 1379. godine.

16. Molitveni govor*

Himan neizmjernom Božjem milosrđu

O neprocjenjiva ljubavi! O slatka ljubavi, vječni ognju! Ti si oganj koji stalno plamti. O uzvišeno vječno *Trojstvo, ti*[1] si uspravno bez ikakve nastranosti, jesi jednostavno i čisto bez ikakve dvoličnosti, i jesi darežljivo bez ikakvog pretvaranja. Ah svrni oko svoga milosrđa na svoja stvorenja! Ja sam uvjerena da ti je milosrđe vlastito, toliko da bilo kuda svrnem pogled ne nalazim ništa drugo osim tvoga milosrđa. Stoga trčim k tebi i vapim pred tvojim milosrđem da se ti smiluješ svijetu.

Ti hoćeš, o vječni Oče, da ti mi služimo na tvoj način, a ti nas svoje sluge vodiš na razne načine i po raznim putevima. I tako mi danas daješ do znanja da na nikakav način ne moramo, niti možemo prosuđivati unutarnje nakane tvojih stvorenja po vanjskom djelovanju, a to posebno s obzirom na tvoje sluge, koje su sjedinjene i preobražene u tvojoj volji. Stoga duša prosvijetljena tvojim svjetlom, uživa na razne neograničene načine po putevima kojima ih ti vodiš: doista ma da oni hodaju raznim putevima, uza sve to trče plamenom cestom tvoje ljubavi.

Nekoje ih vidimo da prolaze putem pokore, tražeći savršenstvo u mrtvljenju svoga tijela; drugi je traže vježbanjem u poniznosti i svladavanju svoje volje. Drugi stavljaju temelje za svoje savršenstvo u živu vjeru; drugi u milosrđe koje se proširuje na ljubav prema bližnjemu i u potpuni zaborav sebe. U

---

* Izrečen u Rimu 13. veljače 1379.

1 Bilježimo kako u same dvije riječi: "Trojstvo, ti", sv. Naučiteljica izriče otajstvo jedinstva i trojstva Božjega.

svim ovim sadržajima ove se duše tako usavršavaju da, pošto su se izvježbale u svjetlu naravnoga razuma, postigle su nadnaravno svjetlo vjere, kojim promatraju prekomjernu širinu tvoje dobrote! Oh kako čvrsto hodaju ove duše: one u svakoj zgodi gledaju tvoju volju i sva djela bližnjega prosuđuju po tvojoj volji a ne po onoj stvorenja. Oni su uistinu razumjeli i prihvatili nauk tvoje Istine, koja je rekla: "Nemojte suditi po vanjskom izgledu."[40]

O Istino vječna, kakav je tvoj nauk? I kakav je put po kojemu hoćeš i po kojemu nam je korisno otići k Ocu? Ja ne znam pronaći drugi osim onoga: što si nam ga ti sam popločao sa pravim i stvarnim krepostima, što ih oganj tvoje ljubavi oživljava. A ovo je tvoj put što si ga ti, vječna Riječi, utro svojom krvlju. Ovo je put. I u ničem drugom mi ne griješimo osim ako ljubimo ono što si ti mrzio a mrzimo ono što si ti ljubio. Jao, Bože vječni, ispovijedam da sam uvijek ljubila ono što ti mrziš a mrzila ono što ti ljubiš. Ali danas te molim vičući prema tvom milosrđu da mi dopustiš slijediti tvoju istinu čistim srcem: užezi me, o ponore ljubavi; daj mi neprestano gladovati za trpljenjem muka i nevolja za tebe. Udijeli, o Oče vječni, mojim očima izvor suza, kojima ću ja prikloniti tvoje milosrđe na svekoliki svijet, a posebno na tvoju zaručnicu, svetu Crkvu. Ona je, o neprocjenjiva i najslađa Ljubavi, tvoj perivoj, zasađen na tvojoj krvi i zaliven krvlju tvojih mučenika, koji su srčano kročili za miomirisom tvoje krvi. Budi ti čuvar ovog perivoja, jer tko će moći nauditi gradu, što ćeš ga ti čuvati?[3]

---

2 Usp. Mt 7,1: "Nemojte suditi, da ne budete suđeni."

3 Usp. Lk 11,21: "Kad jaki naoružan čuva svoj dvor, u miru je sve što ima." Tako i Ps. 127 (126), 1: "Ako Gospodin grada ne čuva, uzalud stražar bdi."

Raspali nam srca i uroni ih u ovu krv, da uzmognemo shvatiti glad tvoje časti i spasa duša. Griješila sam, griješila sam, o Gospodine, smiluj mi se! O vječno Božanstvo, a što ćemo reći o tebi? A što ćemo misliti o tebi? Reći ćemo i mislit ćemo da si ti slatki naš Bog koji ne želiš drugo nego naše posvećenje. Ovo se vidljivo očituje u krvi tvoga Sina, koji, radi našeg spasenja, kao zaljubljenik dotrča do sramotne smrti na presvetom križu. I neka se postidi čovjek uzdići svoju oholu glavu, promatrajući te, preuzvišeni Bože, poniženim dotle da si prihvatio našu čovječju narav.

O vječno Božanstvo, koliko li ti je milosrđe vlastito! Ono ti je toliko vlastito da ga tvoji sluge uzdižu protiv iste tvoje pravednosti koja bi htjela kazniti kako zaslužuju grijesi svijeta.

Po tvom si nas milosrđu stvorio; tvoje nas je milosrđe oslobodilo vječne smrti; tvoje milosrđe s nama upravlja i zadržava tvoju pravednost da ne zapovjedi zemlji da se otvori i da nas proguta, a zvijerima da nas prožderu. Međutim si štoviše rasporedio da nam sve stvari služe i da nam zemlja dariva svoje plodove. Sve je to djelo tvoga milosrđa: ono nas čuva i produžuje nam život, dajući nam vrijeme da se možemo k tebi vratiti i s tobom izmiriti.[4]

O blagi i milosrdni Oče, tko zaustavlja anđeoska stvorenja da se osvete čovjeku koji ti je postao neprijatelj? Tvoje milosrđe. Po milosrđu nam dijeliš svoje velike utjehe da nas prisiliš da te ljubimo, budući da srce tvoga stvorenja privlači ljubav. Ovo nam tvoje milosrđe daje i također pripušta muke i nevolje da naučimo poznavati same sebe i sticati malenu[5] krepost istinske poniznosti; a također da bi

[4] Usp. Lk 13,6-8. Parabola o neplodnoj smokvi.

[5] Dražesni izraz kojim sv. Naučiteljica pokazuje obični učinak poniznosti, što čini čovjeka svjesnim svoje malenkosti.

ti mogao od čega nagraditi one koji se junački bore i trpe istinskom strpljivošću. Po milosrđu si htio sačuvati rane na tijelu svog Sina da s njima postigne milosrđe za nas pred licem tvoga veličanstva. Po milosrđu si se ti udostojao danas meni jadnoj očitovati da nećeš da na ikakav način osuđujemo našega bližnjega, jer ti vodiš ljude po beskrajnoj raznolikosti puteva, dajući mi za to primjer u meni istoj, na čemu ti iskazujem hvale.

Tvoje milosrđe ne htjede da nas neokaljani Jaganjac otkupi sa samom jednom kapi svoje krvi, ni sa trpljenjem u samom jednom udu, nego sa bolima i sa krvlju čitavoga svoga tijela, kako bi dao zadovoljštinu za sve grijehe ljudskog roda: i da mi spoznamo kako te sva tvoja stvorenja vrijeđaju, neki rukama, neki nogama, neki glavom a neki drugim udovima tijela, jer te je čovjek bio uvrijedio sa svim udovima tijela. Ovo je istina, ma da se bilo koji grijeh čini voljom – bez nje ne bismo nikada sagriješili – i volja zapovijeda i ravna čitavim tijelom, s čim te čitavo čovjekovo tijelo vrijeđa. Stoga si htio dati zadovoljštinu za grijehe svijeta s čitavim tijelom i krvlju tvoga Sina, tako da ti je bila dana potpuna zadovoljština za sve grijehe, po snazi neograničene božanske naravi sjedinjene s ograničenom ljudskom naravi. Čovještvo pretrpi, u Riječi, muku, a Božanstvo prihvati žrtvu.

O vječna Riječi, Sine Božji, zbog čega si ti mogao posjedovati savršenu odbojnost prema grijehu? Jer u tebi nije bilo nikakvog grešnog otrova. O neprocjenjiva ljubavi, ja sam uvjerena da si i ti, kao što te je čovjek bio vrijeđao tijelom i dušom, htio dati zadovoljštinu tijelom i dušom. Griješila sam, o Gospodine, smiluj mi se!

17. Molitveni govor*

a) Pohvala neizmjernoj ljubavi Presv. Trojstva

O vječno Trojstvo, vječno Trojstvo! O ognju i ponore ljubavi! O mahnitače svojih stvorenja! O vječna istino, o vječni ognju, o vječna mudrosti! Možda je došla na svijet samo tvoja Mudrost? Ne, jer Mudrosti nije bilo bez Moći, ni Moći bez Blagosti.[1] Dakle ti, o Mudrosti, nisi samo ti došla, nego je sve božanstvo bilo s tobom. O vječno Trojstvo, mahnitače ljubavni: kakvu si korist ti imao od našega otkupljenja? Nikakvu, jer ti, koji si naš Bog, nemaš potrebu od nas. Za koga je dakle bilo korisno? Jedino za čovjeka.

b) Zahvala na daru Euharistije

O neprocjenjiva ljubavi, kao što si nam sebe darovao u Utjelovljenju posve kao Bog i posve kao Čovjek, tako jednako si nam si se predao u hrani, kako ne bi, dok smo putnici na ovom svijetu, malaksali od umora, nego da nas ti krijepiš kruhom nebeskim. O čovječe, kukavni najamniče, što ti je ostavio tvoj Bog? Ostavio ti je samoga sebe, posve kao Bog i posve kao Čovjek, skriven pod bjelinom kruha. O ognju ljubavi, možda ti nije bilo dosta što si nas stvorio i utisnuo u nas svoju sliku i priliku, što si nas obnovio milošću u krvi svoga Sina? Ne, nije ti bilo dosta, nego si htio dati nam se za hranu, Bože, božanska Biti. Tko te je prisilio? Nitko drugi osim tvoje milosrdne darežljivosti, jer si ti ljubavni mahnitac.

---

* Izrečena 15. veljače (utorak) 1379. u Rimu.

[1] Svetičin govor ima uvijek trojstveni značaj, a njezine uobičajene riječi da označi tri Božanske Osobe jesu: Moć za Oca, Mudrost za Sina, a Blagost za Duha Svetoga.

c) Zahvala na boravku triju božanskih Osoba u duši pravednika

Ali, kao što ti nisi poslao i darovao nama za naše spasenje samo Riječ,[2] tako nam nisi ostavio Njega samo za hranu, nego si, kao mahnitac ljubavi prema svojim stvorenjima, dao nama čitavo svoje božansko bivstvo. Na isti način kao što nam se ti sam, Riječi, nisi darovao u hrani, tako nam se ti sam ne darivaš u nutrini naše duše. A kada se duše potpuno predaju tebi iz ljubavi te žele i traže samo slavu i hvalu tvoga imena, ne traže te za sebe, nego jedino jer si najveća dobrota, dostojan da te tvoja stvorenja ljube i da ti služe, ne traže bližnjega za sebe, nego za tebe, ti im se ne darivaš sam po sebi, nego ih činiš jakima svojom Jakošću protiv nasrtaja sotone, protiv nepravdi od stvorenja i protiv tjelesne požude i protiv svake tjeskobe i straha, s bilo koje strane dolazile. Ti ih prosvjetljuj svojom Mudrošću, koja je tvoj Sin, da upoznaju sami sebe i tvoju istinu i skrivene sotonine varke. Na kraju ti raspali njihova srca ognjem Duha Svetoga, potičući im želju da te ljube i slijede te u istini, više ili manje, po mjeri ljubavi kojom dolaze k tebi po načinu kako koje koristi svjetlo naravnog razuma, što si nam ga ti dao.

d) Molitva za ostvarenje obnove svete Crkve i za spas svijeta

Neka ti se uzdižu hvale, tebi hvale, veoma veliki i vječni Bože, koji nam, kao mahnitac ljubavi prema stvorenjima, pokazuješ danas na koji se način može obnoviti tvoja zaručnica sveta Crkva. I ja te ponizno

2 U izvjesnom smislu sudjelovalo je u našem otkupljenju čitavo Presveto Trojstvo, sjedinjeno s Riječju u jedinoj božanskoj naravi.

molim da, kao što si jednim dijelom predvidio i prosvijetlio oči našega razuma s obzirom na njezinu potrebu, tako, s drugim dijelom, udostoj joj se pomoći, pripremajući službenike Crkve, a najviše svoga Namjesnika, da slijedi prosvjetljenje, što si im ga ulio i što ćeš im ga ulivati.

O vječno Trojstvo, griješila sam, kroz sve vrijeme mog života. O jadna dušo moja, da li si igda mislila na svog Boga? Sigurno nisi, jer da si to činila, bila bi sva ražarena ljubavlju u peći njegove ljubavi! O Bože vječni, vrati zdravlje nemoćniku i život umrlome; daj nam glas da vičemo k tebi s istim tvojim glasom i postignemo milosrđe za svijet i milost za svetu Crkvu, da se preoblikuje i obnovi. Čuj, o Bože, isti svoj glas kojim te mi zazivamo. I ako ja vapim i vičem općenito za čitav svijet, ovim mojim glasom vičem posebno za tvoga Namjesnika i za stupove koji moraju pomagati njemu i svetoj Crkvi[3], i za sve koje si mi ti povjerio i hoćeš da ih na posebni način ljubim. Premda sam ja nemoćna, želim da oni budu zdravi; ma da sam ja nesavršena zbog mojih grijeha, želim ih vidjeti savršenima; i premda sam ja mrtva, želim da ih gledam žive u tvojoj milosti.

O neshvatljivog li ognja ljubavne pažnje[4]: odakle izvire tolika tvoja poniznost i ljubav da si se toliko htio izjednačiti sa svojim stvorenjem, bilo stvaranjem pri čemu smo primili tvoju sliku i priliku, i bilo sjedinjenjem i unutarnjim osjećajem, što od sebe daješ duši da ljubi i da ti služi čistim i širokogrudnim srcem? To sigurno nije radi naše

[3] Riječ je o kardinalima, koji su dužni pomagati papi u upravi Crkve.

[4] Iz Vazmenog hvalospjeva: “O, neshvatljive li ljubavi Očeve”...

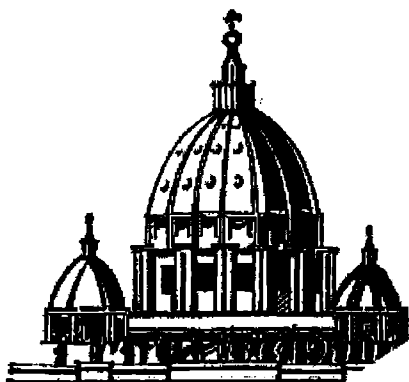
dobrote, jer smo mi utjelovljeni zlodusi i tvoji neprijatelji, nego samo radi ognja tvoje milosrdne ljubavi. Neka je stid čovjeka što nije sjedinjen s tobom i što stalno ne prebiva s tobom sa svim srcem svojim, kako bi ti, uzvišeno i vječno Trojstvo, na razne načine prebivalo u nama.

O bijedna moja dušo, jer se nisi uvijek sjećala svoga Boga, zato nisi svoje učvrstila u pravim krepostima. Griješila sam, o Gospodine, smiluj mi se. Ti si, vječno Božanstvo, život, a ja sam smrt; ti mudrost a ja ludost; ti svjetlo a ja tama; ti neograničen a ja ograničena; ti vrhunac poštenja a ja bijedna izopačenost; ti liječnik a ja bolesnica. Tko bi igda mogao pristupiti k tebi da zahvali na tolikim bezbrojnim dobročinstvima, što si nam ih udijelio? To ćeš ti isti učiniti, po svjetlu što ćeš ga dati onome koji ga bude htio primiti: a s vezom svoje ljubavi povezat ćeš sa sobom onoga koji će se dozvoliti vezati i neće se usprotiviti tvojoj volji.

O milosrdni Oče, ne kasni upraviti oko svoga milosrđa na svijet. Doista ćeš se više proslaviti ako ga prosvijetliš nego ako ga ostaviš u sljepoći i tami smrtnog grijeha. Prosvjetljuj dakle, o vječni Bože, svoja stvorenja, iako ja znam da ti iz svega pribavljaš slavu i hvalu svom imenu, jer vidimo da i na grešnicima odsijeva tvoja slava po milosrđu što ga imaš prema njima ne izvlačeći iz korica mač tvoje pravde nad njih, nego uz to i davanjem im vremena da se obrate. Čak i u paklu odsijeva tvoja slava zbog pravde što se dolje izvršava nad osuđenima; ali isto odsijeva tvoje milosrđe, jer nisu onako strogo kažnjeni kako su zaslužili[5]. Bilo milosrđe i bilo

[5] Usp. Sv. Tomu Akv.: "Summa theol." I qu. 2, a 4. ad 1. um: " U kažnjavanju odbačenih očituje se milosrđe: doduše ne posve opraštajući, nego nekako ublažujući, dok kažnjava ne gledajući kako je zasluženo."

pravda prelaze u pohvalu i slavu tvoga imena od tvojih stvorenja. A ja te ponizno molim da ti primiš drage volje slavu i pohvalu tvom imenu od stvorenja koja su podložna tvojoj volji, da svi postignu onaj cilj za koji su stvoreni. Nadasve učini, o Gospodine, da tvoj Namjesnik bude jedan isti kao drugi ti, jer on, više od drugih, treba više prosvjetljenja, jer je on dužan prenositi svjetlo svima. Udijeli nam, premilostivi i blagi Oče, svoj slatki i vječni blagoslov. Amen.

18. Molitveni govor*

Bogu, svjetlu duha

O vječno Božanstvo, o uzvišeno vječno Božanstvo, neprocjenjiva ljubavi: u tvom svjetlu opazila sam svjetlo[1], u tvom svjetlu upoznala sam svjetlo. U tvom svjetlu upoznaje se uzrok svjetla i uzrok tame; ti si začetnik svakog svjetla a mi smo začetnici tmine. U tvom svjetlu čovjek spoznaje ono što svjetlo djeluje u duši i što od nje čini tama. Da, čudesna su tvoja djela[2], o vječno Trojstvo, i spoznaju se u tvom svjetlu, jer si im začetnik ti koji si svjetlo.

Danas mi tvoja istina, sa divnom jasnoćom, pokazuje izvor tmine, to jest gadnu odjeću vlastite volje. I uistinu je čudno ponašanje da, dok smo u tami ovoga sadašnjeg života, spoznajemo svjetlo, i u ograničenim stvarima spoznajemo neograničene, i kada nas zadesi smrt[3] spoznajemo život.

Tvoja nam istina kaže: da kao kad mi odlažemo odijelo i isto okrenemo, tako se duša mora lišiti vlastite volje, ukoliko se želi preobući u tebe. A na koji se način lišava od nje? Svjetlošću koja se postiže vježbom svjetla vjere što smo ga primili na svetom krštenju, uz pomoć one ruke koja je slobodna volja, poslije nego smo u svjetlu vidjeli svjetlo. Ti si nas upoznao s ovim svjetlom zastrijevši ga koprenom naše ljudske naravi. A što prima duša koja se zaodijeva ovim svjetlom? Oslobađa se tame, glada,

---

* Govor izrečen u Rimu 15. veljače 1379.

1 Usp. Ps. 36(35), 10: "Tvojom svjetlošću mi svjetlost vidimo."

2 Usp. Ps. 139(138), 14: "Hvala ti, što su djela tvoja predivna"

3 Sadašnji život jest poput smrti, kad se usporedi s vječnim životom, koji je sami Bog.

žeđe i smrti: žeđom za krepostima svladava glad vlastite volje, žeđom za tvojom čašću svladava žeđu za svojom čašću, a milosnim životom tjera od sebe smrt grijeha i svoje osobne izopačene volje.

O smrdljiva odjećo vlastite volje, ti ne pokrivaš nego ogoliš dušu. Ti naprotiv, o voljo lišena same sebe, jesi predokus vječnog života i ostaješ trajno vjerna sve do smrti, ne svijetu, nego svom preslatkom Stvoritelju. Ti združuješ dušu s njime, jer si posve slobodna i lišena same sebe.

A kako se duša uvjeri da je slobodna i savršeno lišena same sebe? Evo kako: kad ona ne traži ni vrijeme ni mjesto po svom ukusu, nego kako hoćeš ti, o Bože vječni. Evo njegove sjajne odjeće: ona je poput sunca, jer, kao što sunce sjaji, grije i čini zemlju plodnom, tako ovo istinsko sunce grije vatrom tvoje ljubavi dušu, koja je ima; nju prosvjetljuje, jer sa svjetlom, u svjetlu tvoje Mudrosti, njoj pomažeš spoznati istinu. I, dok se još nalazi na ovoj mrtvoj zemlji, daješ joj da rađa plodom istinskih i stvarnih kreposti.

Koji je onda razlog da se duša ne lišava same sebe? Zato što je ostala bez svjetla, koje je trebala, a nije, spoznati i podržavati - prvo svjetlo razuma što ga daješ svakom čovjeku. A zašto ga nije spoznala? Jer je zamračila, sa grijehom, oko svoga razuma. Grešno je sputala volju, a volja je ona što čini svaki grijeh.

O glupa i luda dušo moja! Kako ti ne osjećaš veliki smrad grijeha? Kako ne osjećaš miomiris kreposti i milosti? Jer si se lišila svjetla. Griješila sam, o Gospodine, smiluj mi se!

O Bože vječni, u tvom sam svjetlu vidjela koliko si se suobličio sa svojim stvorenjem: ti si ga stavio kao unutar nekog kruga, u kojem se stalno kreće,

bilo s kojega dijela polazi.[4] Ako ja, u tvom svjetlu, svratim pozornost da spoznam bivstvo što si nam ga dao, vidim te, po suobličenju s tobom, darovanim od tebe, stvaranjem na sliku i priliku tvoju, preko sudjelovanja što si nam ga sa sobom dalo, Trojstvo vječno, po trima moćima duše. I ako ja svratim pozornost na Riječ, koja nas je nanovo stvorila na milost, vidim te da si suobličen s nama, i mi da smo suobličeni s tobom, po ujedinjenju, što si ga ti, Bože vječni, ostvario s čovjekom. Ako zatim svratim pozornost na promatranje duše prosvijetljene od tebe, istinsko svjetlo, dok slijedi nauk tvoje istine, vidim da stanuje u tebi; govorim dok slijedi općenito i posebno, to jest u pojedinim krepostima, što se očituju i doživljavaju preko ljubavi što ih je duša primila od tebe, u tvom svjetlu. Ti si doista ljubav, zato duša koja ljubavlju slijedi nauk tvoje istine, postaje po ljubavi drugi ti. Ova je duša lišena svoje volje i priklonila se tvojoj na taj način da više ne traži, niti želi ništa do ono što ti tražiš i hoćeš da duša posjeduje.

Ti si se zaljubio u ovu dušu, i duša u tebe. Ali ti je ljubiš badava, jer si je ljubio još prije nego je ona postojala; ona je, naprotiv, dužna tebe ljubiti. Doista dobro zna da te ne može ljubiti badava, jer je tvoj dužnik, a ne ti njezin, i uvjerena je da ti ne može iskazati ovu ljubav badava prema tebi nego da je mora uzvraćati badava bližnjemu, ljubeći ga badava i istovremeno dužnim načinom: badava, ne tražeći da joj se to nadoknadi, niti stvarno služeći zbog bilo kakve koristi primljene od njega, nego samo radi ljubavi. Ali ga ljubi i dužnim načinom, koliko ti zapovijedaš, a čovjek je dužan tebe slušati.

---

4 Ova usporedba potiče nas prisjetiti se teksta u Djelima apostolskim 17,28 "U njemu živimo, mičemo se i jesmo."

Ako ja razmatram koliko se ti suobličuješ i sjedinjuješ s dušom koja je prosvijetljena svjetlom darovanim od tebe, istinsko svjetlo, te se ljubezno uranja u promatranje tebe u svjetlu tvoje istine, vidim da joj ti, besmrtni Bože, darivaš spoznaju nepropadljivih dobara poticajem da ih kuša u tvojoj prijateljskoj ljubavi.

Ti, koji si svjetlo, daješ joj udio u svom svjetlu, ti koji si oganj, daješ joj udio u ognju, i u svom ognju sjedinjuješ svoju volju s njezinom, i njezinu s tvojom. Ti, mudrosti, daješ joj mudro razabrati i upoznati tvoju istinu. Ti, koji si snaga, darivaš joj jakost, i ona postaje toliko snažna da je ni sotona ni bilo koje stvorenje ne može nadjačati, ako ona neće. I nikada neće dok je zaodjevena haljinom tvoje volje, jer je jedino njezina vlastita volja može učiniti. Ti je, neograničeni, činiš neograničenom po suobličenju što ga ostvaruješ s njom preko milosti što joj je darivaš ovdje dok je putnica u ovom svijetu, i onda u vječnom gledanju tebe u drugom svijetu. Kada stigne onamo ona će se toliko savršeno suobličiti s tobom, da se slobodna volja neće moći okrenuti drugamo, tako da se više neće moći odijeliti od tebe.[5]

Ispovijedam, dakle, da tvoja Istina govori istinu, da se u svemu stvorenje združuje i ujedinjuje s tobom, a ti s njim, po milosti. Doista, ne daješ mu milost i svoje prijateljstvo samo djelomično, nego potpuno. Zašto kažem potpuno? Jer ništa nedostaje za dobro i za spas duše, više ili manje savršeno,

[5] Ovo je jasna nauka sv. Tome Akv. Usp. Summa Th. I qu. 82, a. 1. c. "Kao što razum nužno prihvaća prva načela, tako i volja nužno prihvaća zadnji cilj, što je blaženstvo." Također I. qu. 82. a. 2.c. "Volja gledajući Boga u biti, nužno prihvaća Boga, tako sada nužno hoćemo biti blaženi."

prema onome kako ona u tvom svjetlu hoće služiti se naravnim svjetlom darovanim joj od tebe. Što ću još reći? Neću ništa reći do ovo: da si ti, Bože, postao čovjekom, a čovjek Bogom[6].

Gdje je izvor tolikom suobličenju? U svjetlu u kojemu je duša spoznala tvoju volju, i u tom spoznanju lišila se svoje volje, što ju je povlačila u tamu, golotinju i smrt. Evo je sada zaodjevena tvojom voljom, obučena u tebe, u tvoju milost, tvoje svjetlo, u tvoj ognjeni žar; posve sjedinjena s tobom. Dakle ti si uzrok svakog dobra, a izopačena volja, zaodjevena samoljubljenjem, uzrok je svakog zla. Ovo samoljublje nanosi mnogo zla i uzrok je da dušu izgoni vani iz onoga kruga, u kojemu je, u svjetlu svete vjere, nalazila i susretala tebe, s koje se god strane okretala.

A kad se udalji od svjetla, kome naliči njezino sjedinjenje i suobličenje? Sliči upravo suobličenju sa životinjama koje nemaju razuma. Ona slijedi tada izopačeni zakon tijela, i nauk nevidljivih i vidljivih vragova.[7]

Ovo ispovijedam, o Bože vječni, uzvišeno vječno Trojstvo, i to ne niječem, da sam ja ona jadnica, uzrok svakog zla, jer nisam podržavala svjetlo razuma u tvome svjetlu, kako bi spoznala koliko se tebi ne sviđa i koliko meni škodi pakosno i smrdljivo odijelo moje vlastite izopačene volje.

O Bože vječni, uzvišeno vječno Božanstvo, u svom svjetlu daješ nam vidjeti svjetlo. Stoga te ponizno molim da na svako stvorenje proširiš ovo

---

6 Usp. Sv. Augustin, Govor 194, 3-4 (P.L. 38,1016-1017.) "Jedini Božji Sin postade sin čovječji da mnoge ljudske sinove učini Božjim sinovima".

7 Vidljivi vragovi su pokvareni ljudi što ih sveta Naučiteljica zove utjelovljenim vragovima.

svjetlo, a posebno na našega slatkoga Oca, tvoga Namjesnika, toliko koliko mu je potrebno, tako da uz tvoju pomoć postane drugi ti, i da on uzmogne biti svjetlo onima što se nalaze u tami, kako bi u tvom svjetlu upoznali i zavoljeli istinu. Molim te također za sve koje si mi dao i hoćeš da ih ja na posebni način volim i posebnom brigom vodim da budu obasjani tvojim svjetlom. Neka se oslobode od svake nesavršenosti i rade prostodušno u perivoju svete Crkve gdje si im odredio radno mjesto.

Kazni i osveti na meni njihove grijehe i nesavršenosti, jer sam ja kriva za njih. Griješila sam, o Gospodine, smiluj mi se! Hvale neka ti se uzdižu, uzvišeno i vječno Trojstvo, što si mi u svom svjetlu dalo odmor mojoj duši objavom velikog suobličenja s tobom što si ga htio ostvariti sa svojim stvorenjima. Ja sam ona koja nisam, a ti si Onaj koji jesi[8]. Ti isti dakle budi sebi zahvala, uz dopuštenje da te ja hvaliti mogu. Tvoja te volja neka potakne da se smiluješ svijetu i pritečeš u pomoć svojoj miloj zaručnici, svetoj Crkvi. Griješila sam, o Gospode, smiluj mi se! Uzvišeno i vječno Božanstvo, udijeli nam svoj dragi blagoslov. Amen.

---

8 Usp. Knjigu Izlaska 3,14: "Bog reče Mojsiju: Ja sam onaj koji jesam."

19. Molitveni govor*

Molitva za Crkvu i za papu

K tebi uzdišem, o nebeski liječniče i neprocjenjiva ljubavi duše moje, i veoma jako uzdišem. K tebi se, o Trojstvo vječno i neograničeno, ja, ograničena, obraćam, sjedinjena s otajstvenim tijelom svete Crkve, i molim te da po svom milosrđu opereš svaku ljagu moje duše. Više nemoj kasniti, nego, po zaslugama lađice sv. Petra koja me nosi i vodi, priteci svojoj zaručnici koja očekuje pomoć od ognja tvoje ljubavi i od dubine ponora vječne mudrosti. Ne preziri želju tvojih slugu, i upravljaj ovom brodicom, ti, začetniče mira, i upravljaj u redu prema sebi tvoje sluge, kako bi se, poslije nego se raspršе tmine, konačno pokazala svijetla zora onima koji su namješteni u tvojoj Crkvi i kojima je dužnost željeti i raditi za spas duša.

Budi blagoslovljena, o veoma blagi Oče, ona veza što si nam je darovao i kojom mi možemo vezati ruke tvoje pravde: to je ponizna i postojana molitva puna žarke želje. S ovom željom ti obećaješ svojim slugama da ćeš se smilovati svijetu.

Zahvaljujem ti, o uzvišeno i vječno Trojstvo, jer obećaješ udijeliti uskoro smirenje svojoj zaručnici. Ja neću pristati neprestano ulaziti u ovaj perivoj, koji je tvoja Crkva, i neću ga nikada napustiti dok ne ostvari tvoja obećanja koja su uvijek bila više nego istinita. Uništi dakle danas moje grijehe, o istiniti Bože, i operi krvlju svoga jedinorođenog Sina, za nas prolivenom, izgled naših duša; tako da, umrijevši samima sebi a živi u njemu, vedra lica i čiste duše, harno zahvaljujemo na Njegovoj muci.

---

* Izgovoren na dan Katedre sv. Petra 18.01.1379.

Usliši nas koji te molimo za čuvara Katedre sv. Petra, čiji blagdan danas slavimo[1], to jest za tvoga Namjesnika: učini ga onakvim kakav hoćeš da bude nasljednik ovoga tvoga dragoga starca[2] svetog Petra, i daj mu pravu i potrebnu mjeru ponašanja[3] za dobro tvoje Crkve. Ja znam da si ti obećao brzo uslišati moje želje: stoga te što većim pouzdanjem molim da više ne kasniš ispuniti svoja obećanja, o Bože moj.

A vi, predragi sinovi, sada kada smo u tjeskobi, vrijeme je da se trudite za Crkvu Kristovu, pravu majku naše vjere. Stoga vas tješim, vas koji ste u nju bili postavljeni, da budete kao njezini stupovi, i svi skupa i čvrsto sjedinjeni trudimo se žarkom svojom molitvom, u ovom perivoju spasonosne vjere. Ali sa djelima, svladavanjem svakog samoljublja i svake lijenosti, potpuno podložni volji Božjoj, koji nas je za ovo pozvao, za naše spasenje i za spasenje drugih, u jedinstvu s ovom Crkvom u kojoj je spas naših duša. Amen.

---

1 Sjetimo se da je govor izrečen na dan Katedre sv. Petra.

2 U tekstu sv. Naučiteljice upotrebljena je riječ: " *vecchiacciuolo*" (= starčić) mjesto "*vecchio*" (= starac). Deminutiv označuje prisnost i nježnost.

3 Očitovanja karaktera *Urbana VI.* bila su surova, nasilna i kadra da ozlojede.

20. Molitveni govor*

a) Zahvala Bogu što se snizio do nas da ga čovjek uzmogne upoznati

O Bože vječni, uzvišeno i vječno veličanstvo, ti si velik a ja sam malena; moja malenkost ne može doseći tvoju uzvišenost, ukoliko se neki osjećaj i razum sa pamćenjem ne uzdignu gore iz niskosti moje čovječnosti, i sa svjetlom što si mi ga pružio svojim svjetlom, tebe ne upoznaju. Ali ako se ja zagledam u tvoju uzvišenost, bilo koje uzdignuće što ga može moja duša ostvariti prema tebi jest poput tamne noći u usporedbi sa sunčevim svjetlom; ili je toliko različito kao što je mjesečevo svjetlo različito u usporedbi sa sjajnim sunčevim kotačem. Zbog toga ja, smrtna malenkost, nisam u mogućnosti doseći tvoju besmrtnu uzvišenost. Mogu, da, uživati tebe osjećajnom ljubavlju, ali te ne mogu vidjeti u tvojoj biti. Doista ti si kazao da čovjek, dok živi ovdje dolje, tebe ne može vidjeti: dok živi po svojoj volji i sjetilnosti ne može te doživljavati u naklonosti tvoje ljubavi, pa, ako i živi po razumu, nije u stanju potpuno te spoznati u tvojoj biti, dok živi u smrtnom tijelu. Stvarno je, dakle, istina da čovjekova niskost nije sposobna uzdići se do tvoje uzvišenosti, ali te jedino može uživati i gledati kao u nekom zrcalu.[1] Ovo gledanje ma da je ostvareno savršeno, ljubavlju, jer ja sam u stanju doživjeti "učinak tvoje ljubavi", ali ne mogu vidjeti tvoju bit.

---

* Govor je izrečen 27. ožujka 1379., u nedjelju Muke u Rimu.

[1] Usp. 1. Korinaćanima 13,12: "Jer gledamo sad kroz ogledalo u zagonetki, a tada ćemo licem u lice."

A kad se to dogodilo da sam ja uspjela osjećati učinak tvoje ljubavi dok sam još u snazi smrtnoga tijela? Kada se navrši ovo vrijeme, to jest vrijeme prijatno[61], da je moja duša mogla spoznati navještaj ovoga svjetla i puninu vremena spasenja? Navršilo se kada je veliki liječnik svijeta, tvoj jedinorođeni Sin, sišao na ovu zemlju. Navršilo se kad se zaručnik sjedinio sa zaručnicom, to jest kad se božanstvo Riječi sjedinilo s našim čovještvom, a to se sjedinjenje ostvarilo posredstvom Marije, koja te je, vječni zaručniče, obukla svojom ljudskom naravi. Ali ova ljubav i sjedinjenje bili su tako skriveni, tek nekolicini poznati, a duša još nije mogla dobro razmišljati o tvojoj veličini, sve dok nije uspjela spoznati učinak tvoje ljubavi, posredstvom vjere, u muci ove Riječi, jer se tada, sakrivena vatra pod pepelom našega čovještva, počela očitovati široko i potpuno, izloživši svoje presveto tijelo na drvu križa na takav način, da se osjećaj duše uzdigne uvis, a oči razuma razmišljaju pomnjivo o vatri.

Ti si, Vječna Riječi, htio da budeš podignut uvis da nam pokažeš u svojoj krvi ljubav i milosrđe i širinu svoga smilovanja. U ovoj si krvi pokazao također koliko ti je odvratan i težak grijeh čovjekov. U ovoj si krvi lice svoje zaručnice, to jest sa ljudskom dušom, s kojom si se ti ujedinio preko svoje božanske naravi s našom ljudskom naravi. S ovom si je krvlju obukao, kad je bila opljačkana, a svojom si joj smrću darovao život.

---

[2] Usp. 2. Korinćanima 6,2: "Evo sad je vrijeme obilne milosti, evo sad je vrijeme spasenja."

B) Himan Kristovoj muci

O žuđena muko! Ipak mi ti, vječna Istino, daješ na znanje da ona nije žuđena a ni voljena od onoga koji ljubi sebe, nego jedino od onoga koji se lišio sebe i obukao se u tebe, uzdižući se svjetlom vjere u tvom svjetlu do spoznanja visine tvoje ljubavi.

O mila i draga muko! Ti svojom milinom i mirom pomažeš duši brzo plivati preko valova uzburkanoga mora života. O ugodna i vrlo slatka muko! O bogatstvo duše, o odmore žalosnih, o hrano gladnih, o luko i raju duše, o istinska radosti, o slavo i blaženstvo naše! Duša koja se u tebi slavi, bere plodove spasenja. A tko je onaj koji se u tebi slavi? Nije onaj koji je svjetlo razuma prepustio sjetilnosti, jer dotični ne gleda dalje od zemlje.

O muko, koja liječiš svaku nemoć, samo ako nemoćnik hoće ozdraviti, budući da nam tvoj dar nije oduzeo slobodu. Ti, muko Kristova, štoviše povraćaš život duši, koja je mrtva jer je popustila vražjim napastima. Ti je oslobađaš kad je napada opaki svijet i muči tjelesna krhkost. Ti si njezino utočište, jer u tebi duša spoznaje ne samo djelovanje Riječi u muci, djela koja su u sebi ograničena, nego uživa i također spoznaje uzvišenost božanske ljubavi.

Po tebi, o muko, duša hoće spoznati i shvatiti istinu, i zanijeti se i istrošiti se u ljubavi Božjoj, uz pomnjivo promatranje Tvoje nemoći. Na oko je nemoć Tvoja, jer si htio biti nemoćan i trpjeti u našem čovještvu, što si u sebi pretrpio: međutim nije nemoć, nego veoma velika uzvišenost, za otajstvo spasenja što se po njoj ostvarilo snagom Božanstva. Nemoć se ujedinjuje sa uzvišenošću Božanstva, i tako je stigla do svoga željenog cilja, što ga inače ne bi mogla dostići.

O muko, duša koja prebiva u tebi mrtva je za sjetilnost i uživa u naklonosti tvoje samilosti.

O kako je ugodna i mila slast, što je osjeća duša kad odluči unići pod tvrdu tvoju koru; ondje ona nalazi svjetlo i vatru tvoje ljubavi, promatranjem čudesnog ujedinjenja božanstva s našim čovještvom. Duša promatra umiranje tijela i rastanak duše s tijelom, ali ne sa Božanstvom.

Promatraj, dušo moja, i vidjet ćeš Riječ postalu u našem čovještvu poput oblaka: a božanstvo nije nikako povrijeđeno od oblaka, to jest od tame našeg čovještva; jer se unutra skriva sunce i božanski sjaj: kao što gdjegod vedro nebo stoji zastrto oblakom.

A tko to nama pokazuje? Činjenica da je, pošto je završila muka na tijelu Riječi, ostalo Božanstvo sjedinjeno s njim, a zatim je uskrsnuće učinilo tjelesnost svijetlom i sjajnom, dok je prije bila tamna: učinio ju je besmrtnom dok je prije bila smrtna.

Ti dakle, o muko, pokazuješ čovjeku nauk, što ga ima slijediti. Stoga griješe oni što se više vole zabavljati nego muke podnositi, jer se ne dolazi k Ocu osim po Sinu, a mi te ne možemo slijediti, o Riječi, nego naklonošću prema trpljenju. I ukoliko duša ne bude htjela dragovoljno trpjeti, morat će prisilno podnositi muku; međutim ako htjedne trpjeti sa suncem božanskog svjetla, onda nikakva poteškoća neće smetati naklonosti duše, posve jednako kao što ni Božanstvo Riječi nije na nikakav način trpjelo, jer je dragovoljno htio podnijeti muku i poteškoće. Ti dakle, o muko, jasno nam pokazuješ da, pošto je došlo vrijeme za muku Riječi prihvatljivo, duša može spoznati, svjetlom tvoje

milosti, naklonost tvoje samilosti. Uz pomoć ovog svjetla došli smo do spoznaje da je tvoje bivstvo ograničeno vrijeme muke učinilo neograničenim: radi čega, po ovoj neograničenosti, spoznajemo tvoju veličinu; ne zbog toga što su tvoja otajstva malena i niska, nego su štoviše veoma uzvišena, ali ja ih zovem malima i neznatnima, radi muke neznatne i vrlo niske ljudske naravi.

O slatki i vječni Bože, beskrajna uzvišenosti, budući da nismo bili u stanju očitovati svoju naklonost prema tebi, jer je ova naša naklonost bila veoma neznatna i nesposobna da se uzdigne razumom sve do tvoje uzvišenosti, zbog tmine grijeha, stoga si ti, veoma izvrsni liječniče, darovao svoju Riječ sjedinjenu sa mamcem čovječnosti. Na taj si način osvojio čovjeka, a osvojio si također i sotonu ne snagom čovječnosti, nego božanskom jakošću.

Učinivši se malenim, čovjeka si učinio velikim; kad te je nasitio suprotivštinama, ispunio si ga blaženstvima; trpljenjem gladi stvarno si nasitio svojom milosrdnom naklonošću; kad te je lišio života, obukao si ga u odijelo milosti; kad te je obasuo sramotnim ruganjem, uzvratio si mu čašću; kada te je ocrnio, što se tiče čovječnosti, učinio si ga sjajnim; kad si ti bio razapet na križ, zagrlio si njega i za nj si učinio otvor na svojim grudima, da mu tu bude sklonište pred licem neprijatelja, a u tom otvoru čovjek može spoznati tvoju ljubav. Ondje ti očituješ svoje srce i želju da daješ više od onoga što nisi mogao dati u nekom djelu u sebi ograničenom. Ondje čovjek može naći vodu kojom može oprati izgled duše svoje od gube grijeha.

c) Molba Bogu da se smiluje svijetu preko svetih svećenika

O ugodna ljubavi, o ognju, o bezdane milosrdne naklonosti, o nedohvatljiva uzvišenosti, što više uzdižem pogled prema veličini muke Riječi, tim se toliko više moja jadna i nevoljna duša srami, jer te nikada nije istinski upoznala. I to stoga što sam uvijek bila živo naklonjena sjetilnosti a mrtvo razumu. Neka se danas svidi uzvišenosti tvoje milosrdne sklonosti prosvijetliti oko moga razuma, i onih koje si mi povjerio kao sinove, i svakom ljudskom stvorenju.

O Božanstvo, ljubavi moja, molim te za ovo: kad je svijet ležao bolestan, ti si mu za liječnika poslao svoga jedinorođenog Sina, i znam da te je na to potakla ljubav. Sada ja vidim kako svijet potpun leži mrtav, i tako na veliko svladan smrću da mi duša, dok to promatra, malakše. Na koji ćemo način sada mi uskrisiti ovoga mrtvaca, dok si ti, Bože, nepodložan trpljenju, i ne moraš više doći otkupiti svijet nego ga osuditi. Na koji će način biti vraćen život ovom mrtvacu?

Ja ne vjerujem, o beskrajna dobroto, da ti nemaš lijekova; štoviše ispovijedam da tvoja ljubav nije oslabila, niti je tvoja moć malaksala, niti se mudrost umanjila; stoga te molim da mi pokažeš, ukoliko se sviđa tvojoj dobroti, ovaj lijek, tako da mi se duša ohrabri da ga hrabro prihvati.

Međutim, evo kako odgovaram: da li je istina da tvoj Sin ne dolazi više, nego u veličanstvu da sudi, ali, koliko mi je poznato, ti nazivaš “kristima”[3] svoje službenike i preko njih hoćeš ukloniti smrt i dati život svijetu. A na koji način?

[3] To znači “pomazanicima”.

Svojim hrabrim hodanjem putem Riječi, brižno, i žarkom željom radeći djela na slavu tvoju i spas duša, te zato strpljivo podnositi muku, patnje, ruglo i prijekore, pa bilo im to, od bilo koga naneseno. S ovim ograničenim patnjama ti im hoćeš buditi čežnju za neograničenim počinkom, to jest da ćeš uslišati i ispuniti njihove želje. Pa ipak ako budu trpjeli samo tjelesno bez netom spomenute čežnje, to neće biti od koristi ni njima ni drugima; na isti način kao što ne bi muka Riječi, bez snage Božanstva, bila ostvarila spas roda ljudskoga.

O veoma izvrsni liječniče, daj nam ovih "krista" koji neprekidno ustraju u bdjenjima, u suzama i molitvama za spasenje svijeta. Ti ih nazivaš svojim "kristima" jer su potvrđeni[4] u tvom Jedinorođenom Sinu.

Ah, vječni Oče, pomozi nam da ne budemo glupi, slijepi ili hladni, pa ni toliko pomućenog vida da ne poznajemo sami sebe: pa učini da upoznamo tvoju volju. Griješila sam, o Gospode, smiluj mi se. Zahvaljujem ti, zahvaljujem ti, jer si mi udijelio mir duši, bilo poukom što si mi omogućio spoznati uzvišenost tvoje milosrdne naklonosti, i bilo po lijeku, što sam spoznala da si ga ti odredio za oslobođenje svijeta od smrti.[5] Dakle nemoj više spavati, jadna dušo moja, kako si to činila kroz sve vrijeme moga života.

O neprocjenjiva ljubavi, tjelesno trpljenje tvojih službenika moći će svijetu davati ovaj lijek, snagom svete čežnje njihovih duša, čežnje što je ti želiš vidjeti u njima, i to će moći snagom čežnje tvoje milosne naklonosti.

---

4 Čvrsto združeni.

5 Ovaj su lijek sveti pastiri i ministerijalno svećenstvo

O jadna moja dušo, koja si sve do sada pristajala uz tmine a ne uz svjetlo, ustani, ustani iz tame, probudi se, otvori oko razuma i zagledaj se u duboki bezdan naklonosti božanskog Milosrđa. Jer ako ne vidiš, ne možeš ljubiti, i toliko ćeš ljubiti koliko budeš promatrala, i, ljubavlju ćeš slijediti njegovu nauku, i uskladiti se s njegovom voljom. Griješila sam, o Gospodine, smiluj mi se. Amen.

21. Molitveni govor*

Kristu, našem uskrsnuću

O uskrsnuće naše, o uskrsnuće naše! O uzvišeno i vječno Trojstvo! O Otkupitelju i uskrsnuće naše; o Trojstvo vječno, o ognju koji neprekidno plamtiš i nikada se ne gasiš ni slabiš i ne možeš se smanjiti, ma da se i čitav svijet podigao na tvoj plamen. O svjetlo koje daješ svjetlo: u tvom svjetlu ja vidim a bez njega ostajem u tami; jer ti si onaj koji jesi, a ja sam ona koja nisam. U tvom svjetlu ja spoznajem što mi je nužno potrebno meni samoj, a što tvojoj Crkvi, a što svemu svijetu. A budući da u ovom svjetlu spoznajem, ja te ovo molim, da temeljito potakneš moju dušu na ljubav prema svemu svijetu: ne kao da bih mu ja, u bilo čemu, mogla biti od koristi sama po sebi, nego snagom tvoje milosrdne naklonosti, po kojoj vršiš sva dobra djela.

I zaista u bezdanu tvoje milosrdne naklonosti kojom duša ostvaruje spasenje u samoj sebi i dobro bližnjemu, tako je tvoje Božanstvo, uzvišeno i vječno Trojstvo, ostvarilo za nas preko naše ljudske naravi i preko u sebi ograničenog sredstva – neograničeno dobro, ne snagom ove naše ljudske naravi, nego snagom tvoga božanstva s njome sjedinjenog.[1]

O vječno Trojstvo, po ovoj snazi dobila su svoje postojanje sva stvorenja niža od čovjeka, kao što je tako svaka sposobnost, i duhovna i tjelesna odlika što je ima čovjek, darovana od tebe. Stoga je istina da ti hoćeš da čovjek surađuje i trudi se s njima, služeći se svojom slobodnom voljom.

---

* Ovaj govor je izrekla sv. Naučiteljica u Rimu, dne 5 travnja 1379. godine

[1] Sv. Naučiteljica se osvrće na otkupiteljsko Utjelovljenje Riječi.

O vječno Trojstvo, o vječno Trojstvo, u tvom svjetlu čovjek spoznaje da si ti onaj veoma veliki i vječni perivoj, u kojemu čuvaš brižno i cvijeće i plodove, jer si ti cvijet slave koji slaviš sama sebe i darivaš plodom istoga sebe. Ovu slavu i ovaj plod ti ih ne možeš primiti od nikoga drugoga, jer, kad bi ih mogao primiti od drugih, ti ne bi mogao biti ono što jesi, vječni i svemogući Bog. A tko bi ti doista mogao to dati izgledao bi kao da nije proizišao od tebe; ali, kao što rekoh, ti si slava i plod samom sebi, a i sami plodovi što ih tebi daje tvoje stvorenje proizlaze od tebe, i od tebe ono prima odakle da dade tebi.[2]

U perivoj svog krila zatvorio si čovjeka, Oče vječni; i ti si ga izvukao iz svoje svete promisli, kao izvrsni cvijet sa tri moći duše; i u svaku si postavio plan da može u tvom perivoju rađati plodovima i uzvraćati s plodom što si mu ga ti isti dao. Tako bi se ti povraćao u dušu i ispunjao je svojim blaženstvom, u kojemu se duša osjeća poput ribe u moru i more u ribi.

Ti si obdario čovjeka pamćenjem da se uzmogne sjećati tvojih dobročinstava, i tako procvjetati cvijetom slave da se tebi daruje, a sebi istom plod bude od koristi. Dao si mu razum da upozna tvoju istinu i tvoju volju, i time urodi cvijetom slave tvoje i plodom kreposti. Dao si mu volju da može ljubiti što je razum promatrao a pamćenje upamtilo.

---

[2] Usp. sv. *Augustina,* Ep. 149. *ad Sixtum presb.* C5, n. 19 (P.L. XXX, 800) što ga navodi *Denzinger* 248. – "Tolika je naime prema svima ljudima dobrota Božja, da hoće da je naša zasluga ono što su njegovi darovi, i za ono što nam je darovao, hoće nas nagraditi vječnim darovima."

Ali ako ja razmišljam pozorno o tebi, o vječno Trojstvo, uviđam da je čovjek, zbog učinjenog grijeha, izgubio ovaj cvijet, to jest milost, radi čega više nije bio sposoban, niti je mogao, uzvraćati tebi slavu na onaj način i u svrhu za koju si ga bio stvorio. Odatle, zbog čovjekova grijeha, ti nisi primao slavu koja ti je pripadala, na onaj način što ga je odredila i uredila tvoja volja.

Perivoj tvoga krila bio je zatvoren, kako se ne bi mogli koristiti tvojim plodovima, zato si mi postavio za vratara Riječ i njemu si dao ključ božanstva i oruđe ljudske naravi: i zajedno ih udružio da uzmognu otvoriti vrata tvoje milosti. Doista božanska nije mogla otvoriti bez čovječanske, ni jednostavna čovječanska nije mogla otvoriti bez božanske, jer bi njezino djelo bilo ograničeno, a uvreda je bila učinjena protiv neograničenog dobra; tako da je odmah iz grijeha morala nestati kazna i muka. Nijedan drugi način nije bio dovoljan.

O dragi vrataru, ponizno Janje, ti si onaj vrtlar koji nam, pošto si otvorio vrata nebeskog perivoja, pružaš cvijeće i plodove božanske.

Sada sam čvrsto uvjerena da si rekao istinu kada si, prigodom ukazanja dvojici učenika u obličju putnika, kazao da je trebalo da Krist pretrpi muku i tako uniđe u svoju slavu;[3] i da su tako prorekli Mojsije, Ilija, David i drugi koji su bili prorokovali o tebi. Ti si im tumačio pisma, jer im je razum bio zasjenjen, a ti si im sam tumačio ono što si im navodio.

Kakva li je bila tvoja slava, o draga i ljupka Riječi? To si bio ti isti, i kako bi unišao u samog sebe, trebalo je da muku podneseš. Amen.

---

[3] Događaj pročitaj u 24. poglavlju Djela Apostolskih.

22. Molitveni govor*

a) Zahvala za otajstvo Obrezanja

O svevišnji Bože, neprocjenjiva ljubavi, vječni ognju koji prosvjetljuješ pamet ljudima i gasiš ono što je u dušama protivno tebi! Ugrij ovu dušu duhom svoje ljubavi.

Uviđam da te ona ista ljubav, o kojoj sam pozorno razmišljala, potakla da je izvana očituješ na hvalu i slavu svog imena, te da te ona ista ljubav prinudila da se zaodjeneš našom ljudskom naravi da privedeš k sebi nas koji smo lutali daleko od tebe. I danas[1] si se ti po prvi put očitovao u obličju onoga koji može trpjeti, htijući izvršiti zakon o obrezanju, pokazavši se nama za primjer u našoj sniženosti. Neka se stidi čovjek, tvoje stvorenje, koji je tako otvrdnuo u srcu pa neće da vrši zakon, dok ga ti, Bože naš, vršiš. Danas si ti pokazao na sebi prašinu naše smrtnosti, kako bi prepoznali u ovoj prašini ono što jesmo. Ti si se očitovao kao onaj koji može trpjeti, plaćajući iz ljubavi zalog svoje presvete muke[2], kako bi, po tvom primjeru, mi drage volje podnosili svoje nevolje.

Neka se ova duša ponizi i raznježi u tvojoj ljubavi, o Stvoritelju moj, istiniti Bože, koji si stvorio čovjeka izvodeći ga iz svoje namisli, da bi, zbog toga, jedino tebe priznavao, ljubio i slijedio. Ali, poslije toliko velikog dobročinstva, mi nezahvalnici obijesno smo ludi dok se od tebe udaljujemo.

---

* Govor je sv. Naučiteljica izrekla u Rimu na svetkovinu Obrezanja Gospodnjega ili 1379. ili 1380. godine, na traženje jednog kardinala iz Reda sv. Dominika, da se obreže tvrdoća pobunjenih protiv Crkve.

1 Sjetimo se da je to svekovina Obrezanja Gospodnjeg.

2 Krv što ju je Krist prolio prigodom Obrezanja jest kao "zalog" – navještaj potpunog izlijevanja krvi na križu.

O vječno Veličanstvo, danas, po svojoj blagosti, zaruči sa sobom duše naše prstenom svoje milosrdne naklonosti[3], da postanu tvoje zaručnice ako priznaju tvoja dobročinstva vršeći zakon kojim ih činiš sudionicama svoje vječnosti. Danas si ti moju dušu odriješio od grijeha po ruci svoga Namjesnika, i dao mi spoznati njegovu moć, koja nije drugo nego tvoja. Dao si mi upoznati da, ako si stvorio čovjeka bez njega, ne spasavaš ga bez njega[4], zaista, sa svim tim što si me izvukao iz svoje promisli bez mog sudjelovanja, ipak me danas nisi spasio bez njega, nego, po mojoj molitvi i ispovijedi, oslobodio si me sveze mojih grijeha, po milosti što mi je udijeljena preko tvoga Namjesnika na zemlji. Zašto ti ja, nedostojna tvoja službenica, zahvaljujem i molim te da me uvijek čistiš svojom milošću.

B) Za Crkvu, papu i za njegove neprijatelje

Ja te danas pokorno molim i vapim tebi, ljubavi moja, Bože vječni, da se smiluješ ovom svijetu i da ga prosvijetliš da prepozna tvog Namjesnika, preko čistoće vjere kojom te molim da ga odjeneš, o Bože moj. Ah, prosvijetli svog Namjesnika tako da ga čitav svijet slijedi. I pošto si svom Namjesniku dao ovo svjetlo i njime ga ukrasio, a osim toga dao mu junačko srce, obdari ga također začinom svoje svete poniznosti kojom će ublažiti svoju jakost.[5] Na tu

---

3 "Slatki Krist je doista zaručio ljudski rod sa svojim tijelom, pošto je, kad je bio obrezan, toliko mesa bilo obrezanjem odstranjeno koliko je okrajak prstena, u znak kako se zaručnik htio vjenčati s rodom ljuskim" (Sv. Katarina).

4 Usp. *Sv. Augustin*: "Onaj koji te je stvorio bez tebe, neće te opravdati bez tebe" (Serm. 169,11,13, P.L. 38, 923.).

5 Prisjetimo se da je karakter Urbana VI. bio nasilan i takav da ga nisu podnosili ni duhovi kreposnih ljudi.

nakanu ja neću nigda prestati kucati na vratima tvoje blagosti, ljubavi moja, da ga uzdigneš. Očituj na njemu svoju snagu, neka njegovo junačko srce izgara za onim što ti sveto želiš, i neka bude začinjeno tvojom poniznošću, te neka u svom djelovanju nastupa po tvom primjeru blago, milosrdno, čisto i mudro i na taj način privuče k sebi čitav svijet. Udijeli mu spoznanje tvoje istine, osposobi ga da se zamisli nad samim sobom, tako spozna ono što je bio prije i ono što je sada po tvojoj milosti.

Prosvijetli također i njegove protivnike koji se svojim neobrezanim srcima[6] opiru Duhu Svetom i protive se tvom svemogućstvu: kucaj na vratima njihovih duša, jer se oni ne mogu spasiti bez tebe, pa ih obrati k sebi, Bože moj. Pozivaj ih i potiči, o neprocjenjiva ljubavi, a tvoje milosrđe neka ih na ovaj milosni dan potakne, da se odreknu i svladaju svoju tvrdoću. Povrati ih k sebi, neka ne nastradaju. Uvrijedili su te, Bože prevelike blagosti; a ti na meni kazni njihove grijehe. Evo ti moje tijelo, za koje priznajem da sam ga od tebe primila: ja ti ga prinosim kao nakovanj na kojemu će se razmrviti njihovi grijesi. A pošto uviđam da si svoga Namjesnika obdario srcem po naravi muževno jakim, ponizno te i pokorno molim da mu nadnaravnim svjetlom prosvijetliš razum, jer će se tako snažno srce uzdići u oholosti, ako ga ti ne obdariš ovim svjetlom što se stiče čistim učinkom kreposti.

Još te molim da se iskorijeni svako samoljublje iz srca tvojih neprijatelja, kao i srca tvoga Namjesnika, i svih nas, kako bismo im mogli

---

6 Usp. Djela Apostolska 7,51: "Tvrdovrati i neobrezanih srdaca i ušiju! Vi se jednako protivite Duhu Svetom."

oprostiti, kada ti budeš smekšao njihovu tvrdoću i oni se budu ponizili i pokorili našem Gospodinu i tvom Namjesniku.

Prinosim tebi svoj život od sada za uvijek, do kada se tebi svidi: prinosim ga tebi na slavu; i ponizno te molim, po snazi tvoje muke, da ti očistiš i pometeš ukorijenjene mane svoje zaručnice, isto onako kao što si je očistio i pomeo u prijašnja stara vremena ponovnom dopunom uspješnih planova; a nemoj kasniti.

O istinski Bože, dobro znam, da ćeš dugo udarati i sjeći iskrivljeno i tvrdo drvo svojih neprijatelja, da se konačno ono ispravi; ali požuri se, o vječno Trojstvo, jer tebi nije teško izvući nešto dobra od bilo koje stvari, jer si stvorio svaku stvar iz ničega, pa i očistiti njihove mane.

Još ti preporučam tvoje sinove: prinosim ih tvom veličanstvu i također te molim, za onoga koga si mi danas dao, da mu ti daruješ sama sebe, i da ga obnoviš iznutra i izvana, tako da sva svoja djela upravlja k tebi, izvršavajući uvijek što se tebi sviđa, tako da ga se ti udostojiš uslišati. Na svemu ti ja zahvaljujem i blagoslivljam te po sve vijeke vjekova. Amen.

23. Molitveni govor*

Molitva Presv. Trojstvu u čast sv. Pavla apostola

O vječno Trojstvo i jedno božanstvo, jedno u biti a u tri osobe, ti si jedan trs sa tri loze, ako mi je dozvoljeno služiti se ovom usporedbom. Ti si stvorio čovjeka na sliku i priliku svoju, na taj način, da po tri moći što ih ima u samo jednoj duši, sliči na tvoje Trojstvo i na tvoje Jedinstvo.

A učinio si na način da, kao što čovjek na te sliči, tako se također s tobom sjedini: to jest, po sjećanju sliči i združuje se s Ocem kome se pripisuje snaga; po razumu sliči i združuje se sa Sinom kome se pripisuje znanje; a po volji sliči i združuje se sa Duhom Svetim kome se pripisuje blagost, i koji je ljubav Oca i Sina.

Ti si, veoma dobri apostole Pavle, dobro razmišljao o ovoj istini, i stvarno si znao odakle si potekao i gdje si se uputio, a također i zašto si se uputio. Spoznao si, doista, početak i svršetak svoj, i put po kom se ide onamo, i tako si tri moći svoje duše združio sa tri Božanske osobe. Združio si sjećanje s Ocem, savršeno se sjećajući da je on počelo od koga proističe svaka stvar, ne samo stvorene stvari, nego također, na svoj način, iste Božanske osobe. Dosljedno na nikakav način nisi posumnjao da je on tvoje počelo. Združio si razum sa Riječju, sa Sinom, savršeno shvativši sav red po kome se sve stvorene stvari moraju privesti svojoj svrsi kad im je isto počelo. Ovo je odredila Mudrost Riječi: i da bi se takva stvar jasnije očitovala, Riječ je tijelom postala i prebivala među

---

* Po kazivanju p. Rajmunda, ispovjednika Svetice, ona je ovaj govor izrekla u ekstazi 25. siječnja 1377. godine.

nama[1], na način da se, budući da je On istina, po njegovim djelima izgradio za nas put za postignuće života za koji smo bili stvoreni, ali od kojega smo se bili lišili. Konačno si se združio s voljom Duha Svetoga, savršeno ljubeći onu ljubav i onu blagost za koju si ti znao da je povod tvoga stvaranja i svake milosti koja je tebi dana, bez prethodne zasluge.

I znao si, o apostole Pavle, da je sve to učinila božanska blagost jedinom svrhom, da te učini sretnim i blaženim. Zbog toga si ostao samo obuhvaćen viđenjem utjelovljene Riječi; pošto te je On, na ovaj dan, obratio od zablude na istinu; i pošto si primio dar da budeš uzdignut onamo gdje si pozorno promišljao o božanskoj biti u tri Osobe, a poslije nego si pri završetku viđenja došao k sebi.

U ovom viđenju si sabrano razmatrao kako je Utjelovljena Riječ ostvarila slavu Očevu i naše spasenje preko neprestanog trpljenja; zbog toga si postao žedan i željan trpljenja, tako da si, zaboravivši sve druge stvari, mogao svjedočiti da ne poznaješ drugo osim Isusa Krista, i to raspetog.[2] Doista ni na Oca ni na Duha Svetoga ne može se spustiti trpljenje: pa stoga izgleda da si ti zaboravio druge dvije Osobe. A kažeš da poznaješ jedino Sina koji je za nas podnio pregorke muke: stoga si i dodao: i, to, raspetoga.

---

1 Iv 1,14.

2 Usp. I. Kor. 2,2: "Jer nisam mislio da znam što među vama, osim Isusa Krista, i to Raspetoga."

24. Molitveni govor*

a) Vječnom Božanstvu, koje nam u Kristu očituje svoju dobrotu

O vječno Božanstvo, o uzvišeno vječno Božanstvo, o veoma veliki i vječni Oče, o ognju koji neprestano goriš! Ti, Oče vječni, uzvišeno vječno Trojstvo, jesi neprocjenjivi oganj milosrdne naklonosti. O Božanstvo, Božanstvo! Tko mi očituje tvoju dobrotu i veličinu? Dar što si ga poklonio čovjeku. A koji si mu dar poklonio? Dar čitavoga sebe, Bože, Trojstvo vječno. A kamo i u čemu si se darovao čovjeku? U staji naše ljudske naravi. Rekoh staja, jer je ta naša narav stvarno postala staja i sklonište životinja, to jest smrtnih grijeha: dotle je bio stigao čovjek svojom krivnjom. Dakle si mu darovao čitavoga sebe, Bože, uobličivši sebe našoj naravi.

O Bože vječni, o Bože vječni, ti mi kažeš da obratim pogled k tebi, uzvišeno i vječno Božanstvo, i dok te promatram ti hoćeš da ja spoznam sebe, to jest da upoznam bolje svoju niskost preko tvoje uzvišenosti, i tvoju veličinu preko moje malenkosti. Međutim uviđam ukoliko se prije ne lišim same sebe i svoje nastrane volje, da te neću moći promatrati. Stoga si me najprije poučio, rekavši mi da se lišim svoje volje, upoznavanjem sebe. Pri ovom upoznavanju nalazim i spoznajem tebe, i po ovom spoznavanju moja se duša sve više i savršenije lišava sebe i prihvaća tvoju volju. Zbog toga hoćeš da se ona pomoću svjetla vjere uzdigne do spoznaje sebe u tebi.

* Govor izrečen u Rimu godine 1379.

O ognju što uvijek potičeš dušu da u tebi spoznaje samu sebe: kamo god se okrene, čak i u najmanjim stvarima nalazi tvoju veličinu. Nalazi je u ljudskim i svim ostalim stvorenjima: u svemu vidi tvoju moć, tvoju mudrost i tvoju blagost.[1] Da ti zaista nisi mogao, ili nisi znao ili nisi htio, ne bi ih bio stvorio; ali ti si mogao, znao i htio i zato si sve stvorio.

O slijepa i jadna dušo moja, nikada nisi upoznala sebe u Njemu, jer se nisi lišila svoje nastrane volje i nisi prihvatila njegovu.

B) Zahvala na daru presvete Euharistije

A kako hoćeš, preslatka Ljubavi, da ja pozorno promatram i gledam sebe u tebi? Ti hoćeš da razmatram o stvaranju po kojemu si mi poklonio svoju sliku i priliku. Osim toga, Ti, vrlo velika i vječna čistoćo, sjedinio si se s glibom naše ljudske naravi, potaknut ognjem svoje milosrdne naklonosti, a zbog ovoga ognja ostavio si nam hranu. A što je ta hrana? To je hrana anđela[2], jest najviša i vječna čistoća; stoga zahtijeva i traži od duše, koja te prima u ovom preslatkom sakramentu, da bi, ako bi bilo moguće očistiti anđele, trebalo da se očiste prema tome sakramentu. A kako se čisti duša? U ognju tvoje milosrdne naklonosti, i pranjem svog izgleda u krvi tvoga jedinorođenog Sina.

O bijedna moja dušo, a kakvim žarom pristupaš tolikoj tajni[3] bez da se očistiš? Stidi se, ti koja nisi dostojna stanovati s kim drugim osim sa životinjama

---

1 Način izražavanja je trojstven: "moć" se odnosi na Oca, "mudrost" na Sina, "blagost" na Duha Svetoga.

2 Usp. Bogoslužje na Tijelovo: "Hranom si anđeoskom hranio svoj narod;" "Anđeoske eto hrane, putnici se njome hrane;" "Kruh anđeoski, gle, čovječjim postaje."

3 Euharistijska tajna.

i vragovima, jer se nisi nikada ničim drugim bavila osim životinjskim radnjama i uvijek slušala što je htio sotona.

O vječna Dobroto, ti hoćeš da ja slijedim tebe i uvidim da me ljubiš bez naplate, pa hoćeš da na isti način i ja ljubim svako ljudsko stvorenje. Ti hoćeš da ja bez naplate služim svom bližnjemu, pomažući ga i duhovno i materijalno, koliko mi je moguće, a da osobno ne očekujem nikakvu osobnu plaću, korist ili uslugu. Štoviše, nećeš da se povlačim činiti mu dobro zbog bilo koje nezahvalnosti, ili progonstva ili klevete primljene od njega. Što ću činiti da ovo dobro razumijem? Svući ću sa sebe svoju nečistu haljinu, i, svjetlom svete vjere, promatrat ću sebe u tebi, i podložit ću se tvojoj vječnoj volji, i na taj način spoznat ću, Trojstvo vječno, da si ti za nas hrana, stol i poslužitelj. Ti, Oče vječni, jesi onaj stol koji nam daješ hranu Jaganjca, tvoga jedinorođenog Sina. On je nama veoma ugodna hrana, toliko po nauku kojim nas uzdržava u tvojoj volji, koliko po sakramentu što ga primamo u svetoj pričesti, a koji nas hrani i krijepi dok smo stranci i putnici u ovom životu. Duh Sveti nam je poslužitelj, jer nam izlaže ovaj nauk prosvjetljujući oči razuma i potičući nas iznutra da ga slijedimo. A još nam poslužuje milosrdnu naklonost prema bližnjemu, i glad za hranom prema dušama i spasom svega svijeta na čast tvoju, Oče vječni.

Evo zbog čega duše prosvijetljene od tebe, istinsko svjetlo, ne propuštaju nikakvu prigodu a da se ne nahrane ovom hranom na čast tvoju, Oče vječni.

O neprocjenjiva ljubavi, ti nam u sebi očituješ potrebu svijeta a nadasve svete Crkve, i ljubav koju joj donosiš,budući da je ona utemeljena na krvi

tvoga Sina, i ovu si krv spremio u njoj. Očituješ nam također ljubav što je iskazuješ svom Namjesniku kojega si učinio (po)služiteljem ove krvi.

Ja ću se dakle, da postanem čista, obratiti k tebi: i tako očišćena vikati pred tvojim milosrđem da svratiš svoje milosno oko na potrebe svoje zaručnice, i da prosvjetljuješ i jačaš svoga Namjesnika[4]. Prosvjetljuj također veoma savršeno svoje službenike da ga ispravno i iskreno savjetuju; i da ga nagovaraju da slijedi prosvjetljenja što ćeš ih davati njima.

O uzvišena i vječna mudrosti, ti nisi htio da duša bude sama, nego si joj osigurao pratnju sa tri moći, pamćenjem, razumom i voljom. Ove su moći tako snažno među sobom povezane da ono što hoće jedna, druge slijede. U svezi s tim, ako pamćenje prihvati pozorno promišljanje o tvojim dobročinstvima i o beskrajnoj dobroti, odmah ih razum hoće upoznati a volja ljubiti i nastoji izvršiti ono što ti želiš.

A čemu nisi htio da bude sama? Ti nećeš da bude sama, jer nećeš da bude bez ljubavi prema tebi i prema bližnjemu. I tada je u sebi savršeno ujedinjena, kad je tako združena, postavši samo jedina stvarnost s tobom po svezi ljubavi i milosrdnoj naklonosti.

Tako se može opetovati Pavlova izreka[5]: "Mnogi trče, a samo jedan dobiva nagradu." Kada se naprotiv duša udruži s grijehom, onda ostaje sama jer se odijelila od tebe koji si sve dobro, i pošto je odijeljena od tebe, rastala se također i od milosrdne naklonosti prema bližnjemu i udružena s grijehom ne živi. I stoga ti, vječna istino, pokazuješ da ona ostaje sama.

---

[4] Papa Urban VI.

[5] 1 Kor 9,24.

Griješila sam, o Gospode, smiluj mi se! Nikada nisam znala spoznati sebe u tebi, ali sada uz pomoć tvog svjetla znam koliko mi je tvoje milosrđe darovalo dobra.

Da upoznam svoju narav dovoljno je da ja pozorno razmišljam o tvojoj naravi, o vječno Božanstvo. Kakva je dakle moja narav, o neizreciva ljubavi? Ona je oganj: jer ti nisi drugo nego oganj ljubavi, i ti si učinio čovjeka dionikom ove naravi, budući da si ga stvorio po ognju ljubavi.

O nezahvalni čovječe, kakvu ti je narav dao tvoj Bog? Istu svoju narav! A ti se ne sramiš lišavati sama sebe od tako plemenite stvarnosti prepuštajući se smrtnom grijehu.

O Trojstvo vječno, slatka moja ljubavi, ti, svjetlo, prosvijetli nas; ti, mudrosti, učini nas mudrima; ti, najviša snago, ojačaj nas. Neka se danas, o Bože vječni, raspírši oblak što potamnjuje naš vid, tako da savršeno upoznamo tvoju istinu, sa čistim i slobodnim srcem. O Bože, priteci nam u pomoć. Gospodine, pohiti nam u pomoć. Amen.

25. Molitveni govor*

Presvetom Trojstvu za Crkvu i svijet

Vječni Oče, pomozi mi svojom moći; prosvijetli mi razumsko oko, mudrošću Sina; slatka blagosti Duha Svetoga, zapali mi srce i sjedini ga sa sobom.

Spoznajem i ispovijedam, o Bože vječni, da je tvoja moć snažna i jaka, i možeš osloboditi Crkvu i svoj narod: izvući ga iz vražjih šapa i učiniti da prestane progonstvo protiv svete Crkve, a mene učiniti hrabrom pobjednicom nad mojim neprijateljima. Spoznajem i ispovijedam da tvoj Sin, koji je istobitan s tobom, može svojom mudrošću prosvijetliti moje razumsko oko i oko svoga puka i raspršiti tamu od tvoje mile zaručnice, svete Crkve. Spoznajem i ispovijedam, o draga i vječna dobroto Božja, da Duh Sveti hoće svojom blagošću i vatrenom milosrdnom naklonošću zapaliti i ujediniti s tobom moje srce i srca svih storenja.

Budući dakle ti znaš i možeš i hoćeš, najponiznije molim tvoju moć, o Oče vječni; mudrost tvoga Jedinorođenog Sina po snazi njegove dragocjene krvi; molim blagost Duha Svetoga, oganj i bezdan milosrdne naklonosti, koja je držala raspetoga i čavlima pribijenoga na križu ovoga tvoga Sina, da se smiluje svijetu i da mu povrati žar tvoje milosrdne naklonosti: ali s mirom i jedinstvom sa svetom Crkvom. Jao, neću da više odgađaš, i molim tvoju beskrajnu dobrotu, neka te potakne da ne zatvaraš svoje milosrdno oko nad svojom svetom zaručnicom. Isuse dragi, Isuse ljubavi.

---

* Izrečen govor u mjestu Rocca di Tentennano, dok je bila kod grofice Salimbeni, dne 26. listopada 1378.

26. Molitveni govor*

Posljednja molba Katarine za svetu Crkvu i svoje duhovne sinove

O Bože vječni, o učitelju dobri, koji si stvorio i oblikovao ljudsko tijelo od gliba zemaljskoga, o najslađa ljubavi: oblikovao si ga od tako neugledne stvari, ali si mu unutra stavio toliko veliko blago a to je duša, koja nosi u sebi tvoju sliku, Bože vječni.

Ti, učitelju dobri, ljubavi moja najslađa, jesi onaj mudri učitelj koji razaraš i prečinjaš: ti isjeckaj na komadiće ili učvrsti ovo moje tijelo, kako se to sviđa tvojoj dobroti. Tebi, Oče vječni, ja, jadna, ponovo prinosim svoj život za tvoju dragu zaručnicu. Tvoja dobrota neka učini od mene što god hoće i koliko god puta to hoće, rastavljajući me od tijela i povraćajući me u tijelo, uvijek s većom mukom svaki put više od prethodnog: samo da doživim obnovu i preustrojstvo ove drage zaručnice, svete Crkve.

Ja te molim, Bože vječni, za ovu zaručnicu. A još ti preporučam i moje predrage sinove, i molim te, najveći i vječni Oče, ako se bude svidjelo tvome milosrđu i dobroti da me izvuče iz brodice ovoga moga tijela i ne učini da se opet povratim u nj, molim te da ih ne ostaviš sirotama, nego da ih pohađaš svojom milošću. Učini da umru sebi samima, u istinskom i savršenom svjetlu. Poveži ih

---

* Ovo su sigurne riječi što ih je moleći izrekla ova djevica, a poslije neugodnog slučaja, što ga je doživjela u noći ponedjeljka poslije Šezdesetnice, kada ju je sva zajednica oplakala kao mrtvaca; poslije toga nastavila je bolovanje do smrti.

* Ovaj molitveni govor, između najsilnijih svete Naučiteljice, bio je izgovoren 29. siječnja 1380.

zajedno slatkim vezom milosrdne naklonosti, kako da umiru ginući od ljubavi prema ovoj miloj zaručnici. I molim te, Oče vječni, da mi nitko od njih ne izmakne iz ruku; i oprosti nama sve naše opačine, oprosti meni mnogo neznanja i mnoštvo nemarnosti počinjenih u tvojoj Crkvi, jer nisam izvršila sve ono što sam bila mogla i morala. Griješila sam, o Gospodine, smiluj mi se! Prinosim ti i preporučam moje predrage sinove, budući da su oni duša moje duše. Ukoliko se pak sviđa tvojoj dobroti ostaviti me još kratko u brodiću moga tijela, ti, vrsni liječniče, liječi ga i brini se za nj, jer se već sada posve raspada. Daj nam, o Oče vječni, svoj slatki blagoslov. Amen.

Žrtva pomirnica za Crkvu i svijet

Već smo u nekoliko navrata opsežnije pisali o Katarini Benincasa (1347. - 1380.) objavljujući u našoj biblioteci "Symposionu" njezina djela: "Dijalog Božanske Providnosti", "Pisma" i "Život sv. Katarine Sijenske" od Oca Rajmunda od Kapue, njena duhovnika; pisali o ovoj velikoj svetici, koja je živjela na prijelazu iz srednjeg vijeka u novo razdoblje *humanizma* i *predrenesanse,* živjela kad i *Francesco Petrarca;* koja je svojom osobnošću i svetošću zadivila sva vremena, imala povijesnu ulogu, posebno vezanu uz papu Grgura XI., kojega je iz avinjonskog sužanjstva povratila u Rim. Bila je sredstvo *Istine* i *Ljubavi*; sredstvo *Božjega spasenja.*

Njezin golemi opus dopunjujemo i ovim Molitvama (iz njezinih djela). Dvadeset pet poglavlja (tj. I. i II. dio) preveo je s talijanskog (prije svoje smrti) prof. dr. O. Emanuel *Kisić*, a dvadeset šest, tj. sve *Molitvene govore* koji su u III. dijelu (s popratnim bilješkama) Mons. Jozo *Marendić*. Od srca im zahvaljujemo!

* * *

Kao što je za *Tomu Akvinskoga,* jednoga od najvećih naučitelja kršćanske kat. misli, uz Bonaventuru, prvaka *skolastičke filozofije i spekulativne teologije,* glavni predmet njegovih razmatranja i

umovanja BOG-vječno Dobro-Bitak, koji drži u opstojanju sve što živi, tako je i za njegovu duhovnu kćer Katarinu glavna istina i sadržaj sve njezine ljubavi - BOG.

" Ti si Onaj koji jest. Bez Tebe mi ne možemo opstojati" (I, 1, str. 7.). I naglašava: *"Bivstvovanje i svaku milost koju si bivstvovanju dodao imamo od Tebe koji si mi ih dao i daješ ih iz ljubavi, a ne kao neki dug"* (II. 4 B, 51. str.).

Toma ističe da je cilj čovjekov vječno blaženstvo, koje se sastoji u posjedovanju najvišeg Dobra - Boga.- I Katarina zbori za stvorenje: *"Stvorio si ga iz ljubavi i dao si mu da opstoji zato da kuša i uživa Tvoje vječno dobro"* (II, 1, str. 44.).

Za Boga, to najviše Dobro, Katarina upotrebljava često metaforu: *tiho - mirno more,* u kojem će joj duša otpočinuti.

Kroz ove svoje molitve najčešće razmatra o tajni Utjelovljenja, o Otkupiteljevoj ljubavi, veličajući Kristove patnje, Krv Njegovu, koja nas je spasila od vječne smrti; o neizmjernoj Njegovoj ljubavi prema nama ljudima. Njega je Otac predao iz ljubavi za nas u najgrozniju smrt na križu. Nije Ga oslobodio patnje i umiranja nego Ga je osnažio Duhom Svetim da smrt i patnju podnese i izvrši djelo Otkupljenja ljudskog roda. *"On je čvrsta ruka koja je držala probodenu i čavlima prikovanu Riječ na drvu križa..."* (K, 18, 37. str.).

I dok s jedne strane promatra ovu preveliku Božju ljubav prema nama bijednim ljudima, s druge strane duša joj je ožalošćena zbog nezahvalnosti stvorenja, koje nije spoznalo Božju-utjelovljenu Ljubav, ili ju je svjesno odbacilo, ne cijeneći dar - svoj vječni blaženi život:

"Srami se, stid te bilo, o slijepo stvorenje, dok si toliko uzvišeno i počašćeno od svoga Boga, ti ne uviđaš da je Bog, radi svoje neprocjenjive ljubavi, sišao sa visine svoga božanstva sve do dubine gliba tvoje ljudske naravi, da bi ti spoznao njega u sebi" (III, 5 B, 75. str.).

No opet se uzda u Božje milosrđe; *"Dobro znam da Ti je milosrđe vlastito"* (II, 4 C, 53. str.). Poziva se na to Božje milosrđe kada moli za spas Crkve i Svijeta, posebno za Kristova namjesnika, prethodno za papu Grgura XI., a potom za Urbana VI., moleći Boga da kazni nju zbog njegovih krivnja. (Usp. III, 3, 70. str.).

Većinu svojih molitvenih govora izrekla je - nakon smrti pape Grgura XI., koji je umro 1378. - na konzistoriju kardinala 1379. g. u Rimu, djelujući na njih kod izbora i potvrđujući Urbana VI. za valjano izabranog papu.

Katarina posebno veliča Mariju, i kod tajne Utjelovljenja tumači njen odaziv. Ona nije sumnjala u moć Božju, nego je zbog svoje duboke poniznosti tražila od Anđela tumačenje Tajne. - Uza svu svoju bol, Marija spremno predaje Sina jedinca za otkup Svijeta, za naše spasenje, za kojim je "gorjela od žeđi i ljubavi" (I, 19, 39. str.).

Za nju je i Marija *"mirno more, darovateljica mira, plodna zemlja"* (III, 11, 101. str.).

* * *

Kroz ove molitve - molitvene govore Katarina izriče najdublju žeđ svoje duše kao i sve što je satire. Često optužuje sebe što nije duše uvijek vodila Bogu kako svojim riječima tako i primjerom (usp. I, 4, 12-13. str.).

Njezina ljubav prema Bogu širi se u prostor i vrijeme, obuhvaćajući druge - mnoge duše-braću, tj.

uz duhovno-mističnu dimenziju prisutna joj je i socijalna; iz nje ističe.

Njena razmatranja su često i kateheze. Ona postavlja pitanja o tajni Utjelovljenja i daje na njih odgovore.

Stil joj je zanesen, ponesen, bogat metaforama i simbolima. Često poteče kao bujica iz bogata izvora - zbog ljubavi prema Bogu i čežnje za njim. *Molitve očituju silinu njena duha, žar srca, snagu ekspresije, moć intuicije.*

I kao što je po Tomi Bog apsolutni Bitak, neiscrpno poletan akt i beskrajni dinamizam tako su i Katarinine molitve-izričaji puni ljubavi, puni živosti i dinamizma; ističu iz vječnog Izvora, da se ponovno - u vodoskoku čežnje - k njemu vrate.

No u njima je duboko skrita i sva silina patnje koju je podnosila za spasenje duša. Umrla je već 1380. g. Bila je *žrtva pomirnica za Crkvu i Svijet.*

S. MARIJA OD PRESVETOG SRCA
urednica

Kazalo

SYMPOSION

Biblioteka asketsko mističnih djela:

Urednik: S. Marija od Presv. Srca

1) Margarita: PORUKA MILOSRDNE LJUBAVI 1., 2. i 3. izd.
2) S. Marija od Presv. Srca: BOG JE LJUBAV 1. i 2. izd.
3) Sv. Ivan od Križa: TAMNA NOĆ 1., 2. i 3. izd.;
4) Sv. Ivan od Križa: ŽIVI PLAMEN LJUBAVI 1. i 2. izd.;
5) Sv. Ivan od Križa: DUHOVNI SPJEV 1. i 2. izd.;
6) Sv. Ivan od Križa: KRAĆI SPISI 1. i 2. izd.;
7) Sv. Ivan od Križa: USPON NA GORU KARMEL 1. i 2. izd.;
8) Thomas Merton: NOVE SJEMENKE KONTEMPLACIJE 1., 2. i 3. izd.;
9) Thomas Merton: NITKO NIJE OTOK 1. i 2. izd.;
10) Toma Čelanski: ŽIVOTOPIS SV. KLARE i njezini spisi 1. i 2. izd.;
11) S. Marija od Presv. Srca: MAGNIFICAT
12) Sv. Ljudevit Marija Grignion Montfortski: SABRANA DJELA
13) Sv. Bonaventura: PISMO SESTRAMA O SAVRŠENOM ŽIVOTU
14) S.M. Anđela Sorazu: ČAROBNOST MISTIČNOG ŽIVOTA
15) ŽIVOTVORNI DRAGULJ duhovnog života (O otajstvu Euharistije)
16) Sv. Toma Akvinski: STOŽERI KRŠĆANSKE VJERE
17) S. Marija od Presv. Srca: ALVERNIJA
18) Bl. Anđela Folinjska: KNJIGA ISKUSTVA PRAVIH VJERNIKA
19) Sv. Grgur iz Nise: SPIS O DJEVIČANSTVU
20) S. Marija od Presv. Srca: FRANJINA LJUBAV NA KRIŽU (MISTIČNI SJAJ SVJETLA) 1. i 2. izd.;
21) S. Marija od Presv. Srca: MORE SJAJA
22) Jeronim Jaegen: MISTIČNI ŽIVOT MILOSTI
23) Sv. Bernard: O MARIJI
24) Dr. Gerda Walther: FENOMENOLOGIJA MISTIKE
25) S. Marija od Presv. Srca: DAR ŽIVOTA
26) Dr. Klara Fietz: DUHOVNI DNEVNIK;
27) S. Marija od Anđela Sorazu: DUHOVNI ŽIVOT
28) Origen: POČELA
29) Sv. Bonaventura: TRI PUTA
30) GLE OVO SRCE
31) Ch. de Foucauld: PISMA I ZAPISI
32) S. Marija od Presv. Srca: AVE MARIA
33) S. Marija od Presv. Srca: TORNJU BJELOKOSNI
34) S. Marija od Presv. Srca: MARIJA MAJKA LJUBAVI
35) Sv. Katarina Sijenska: DIJALOG BOŽANSKE PROVIDNOSTI
36) S. Marija od Presv. Srca: U SVETIŠTU DUŠE
37) O. Lorenzo Sales: VELIKA LJUBAV BOGU POSVEĆENIH DUŠA
38) SPISI SV. FRANJE I SV. KLARE, Asižana 1. i 2. izd.;
39) S. Marija od Presv. Srca: O OTKUPLJENJU I BOŽANSKOM ŽIVOTU
40) René Laurentin: S MARIJOM U DOŠAŠĆU PREMA TREĆEM TISUĆLJEĆU
41) Sv. Margareta M. Alacoque: AUTOBIOGRAFIJA
42) Jaroslav Nemec: SV. JANJA PRAŠKA
43) Sv. Teodor Studit: PISMA MONAHINJAMA
44) Piero Bargellini: CVJETIĆI SV. KLARE
45) Sv. FRANJO SVOJIM KĆERIMA (Oporuka)
46) Bl. Rajmund iz Kapue: ŽIVOT SV. KATARINE SIJENSKE
47) S. Marija od Presv. Srca: PUT LJUBAVI (Križni Put)
48) S. Marija od Presv. Srca: MOLITVE SRCA

49) S. Marija od Presv. Srca: LJUBAV ZBOG LJUBAVI

50) S. Marija od Presv. Srca: ODSJAJ VJEČNE LJUBAVI

51) S. Marija od Presv. Srca: OVDJE JE SVA POVIJEST MOJA

52) S. Marija od Presv. Srca: DOSEGNUH SVOJ SJAJ

53) ŽEĐ ZA RASPETIM Pismo pape Ivana Pavla II. Klarisama

54) Sv. Bonaventura: STABLO ŽIVOTA

55) S. Marija od Presv. Srca: MISTIČNA ZARUČNICA UTJELOVLJENE LJUBAVI

56) S. Marija od Presv. Srca: KROZ SMRTNU MUKU (Getsemanska ura)

57) O. Marijan Kovač: U OZRAČJU SVETE KLARE

58) Edoardo Luini: SV. ANTUN PADOVANSKI

59) Marijan Dominik Kovač: SV. ANTUN PADOVANSKI

60) Margarita: PORUKA MILOSRDNE LJUBAVI 3. prošireno izd.;

61) Prof. Ivo Grgurev: SVEMIRSKI MIRISI

62) Bl. Baptista Varano: DUHOVNI ŽIVOT

63) Marijan Dominik Kovač: TRI SLAVNE KLARISE

64) Sv. Toma More: KRISTOVA ŽALOST

65) Sv. Katarina Sijenska: PISMA

66) S. Marija od Presv. Srca: U SJAJU DUHA

67) S. Agneza od Presv. Euharistije: BOŽANSKA LJUBAV

68) Divo Barsotti, svećenik: OVO JE MOJA OPORUKA

69) S. Marija od Presv. Srca: MISTIČNE RUŽE

70) Marijan Dominik Kovač: SV. ELIZABETA TIRINŠKA

71) S. Marija od Presv. Srca: MOJ BIJELI DAN

72) Lorenzo Sales: SRCE ISUSOVO GOVORI SVIJETU

73) Thomas Merton: ŽIVOT U BOGU

74) Ferdinand Holböck: BOŽJA SVJETLOST SJEVERA

75) Sv. Katarina Sijenska: MOLITVE I VAPAJI TROJSTVENOME BIĆU

POSEBNA IZDANJA

S. Marija od Presv. Srca: SAMOSTAN SVETE KLARE monografija

S. Marija: APOKALIPSA poema

S. Marija: OTKUPITELJEVA LJUBAV

S. Marija od Presv. Srca: MOJ VJEČNI IZVOR

SYMPOSION Samostan sv. Klare, Split - monografija - katalog

S. Marija od Presv. Srca: ZNAK VJEČNOSTI - dramski radovi

S. Marija od Presv. Srca: BOG PREBIVA MEĐU NAMA - recitali

ISBN 953-6261-40-5